

ΣΟ ΜΕΝΤΩΡ

ΗΤΟΙ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΡΠΝΑ
ΚΑΙ ΩΦΕΛΙΜΑ

ΧΑΡΙΝ ΤΗΣ

ΕΥΓΕΝΟΥΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ Α'. ΠΕΡΙΕΧΩΝ 42 ΤΕΥΧΗ.

ΤΕΥΧΟΣ Ε'.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

. ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ,

ΤΥΠΟΙΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ.

1870.

ΑΓΓΕΛΙΑ.

ΠΕΡΑΙΩΘΕΝΤΟΣ και του Δ'. τεύχους του Μέντορος, αναγγέλλομεν εις τους φίλους αναγνώστας, ότι προς περισσοτέραν αυτών αυχαρίστησιν το φύλλον θα εκδίδεται του λοιπού κατά δεκαπενθημερίαν. Θά ηνε δε διπλάσιον εκείνου, το όποιον εξεδίδετο μέχρι σήμερα, θα τιμάται δύο γρ. και θα έμπεριέχη μίαν ώραίαν εικόνα, τυπωμένην κομψώς επί χάρτου ιδιαιτέρου.

Περιεχόμενα του Δ'. τεύχους: εϊσι 1 περί έθιμοταξίας εν ώρα τραπέζης (σελ. 211, 225) — 2 τα μηνύματα του θανάτου — (3 φυσική Θεογονσία (σελ. 218, 229, 244, 263) — 4 ή μικρά μάρτυς — 5 ώραϊον μάθημα εκ της φωτογραφίας — 6 αρχή της προφορικης γλώσσης — 7 τα αποτελέσματα της αμαρτίας — 8 επτά σπάνια φαινόμενα — 9 ή προσευχή — 10 τα εκ του συνεταιρισμού καλά — 11 Γεώργιος Α'. Βασιλεύς των 'Ελλήνων (μετ' εικονογραφιών του βασιλέως και της βασιλισσης, σελ. 236, 266) — 12 οι δύο θρόνοι του Θεού — 13 βαρόμετρον (μετ' εικονογραφίας) — 14 έσπερινά και κυριακά σχολεία — 15 ή σύζυγος του Ραβίνου Μαϊρ — 16 ό χειμών εικών του θανάτου (ποίημα) — 17 γυνή κατά γυναικός — 18 Χριστούγεννα — 19 φυσική ιστορία — 20 Θεμιστοκλής (μετ' εικονογραφίας) — 21 όνος και σκύλος (ποίημα) — 22 λύσις του 4ου αίνιγματος, 5ον αίνιγμα.

Ό προμηθεύων δέκα συνδρομητάς λαμβάνει το φύλλον δωρεάν, ό δε προμηθεύων πέντε λαμβάνει αυτό, πληρόνων την ήμίσειαν συνδρομήν.

Η συνδρομή πληρόνεται εύθυσ μετά την παραλαβήν του φύλλου. Ό προπληρόνων έτος όλόκληρον πληρόνει μόνον 45 αντί των 52 γροσίων, ό δε προπληρόνων εξαμηνίαν πληρόνει μόνον 24. Αί προπληρωμαί γίνονται διδομένων τακτικων αποδείξεων.

Σμύρνη τη 1 Ιανουαρίου 1870.

Ο ΜΕΝΤΩΡ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ.

1870.

Η ΔΘΕ και πάλιν, φίλοι αναγνώσται, το μετά τσαύτης επιθυμίας αναμενόμενον χαρμόσυνον νέον έτος, το όποιον φέρει εις ήμās τās εύλογίας του Ούρανοϋ και ευαγγελίζεται μέλλον εύτυχέστερον και γλυκύτερον του παρελθόντος! Ίδετε, πό-

σας ἐλπίδας, πότους πόθους φέρει μεθ' ἐαυτοῦ! ἄλλος μὲν ἐλπίζει κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο νὰ ἀποκτήσῃ περιουσίαν λαμπράν καὶ νὰ σωρεύσῃ πλούτη ἄπειρα, ἄλλος δὲ ν' ἀπολαύσῃ βηθμούς ὑψηλοὺς καὶ δόξης μεγαλείων, ἄλλος δὲ Τέλος πάντες ἐλπίζομεν καὶ πάντες προσδοκῶμεν, πολλὰ καὶ καλὰ περὶ ἡμῶν προμαν- τεύοντες ἕκαστος· οὐδεὶς φοβεῖται, οὐδεὶς ὑποπτεύεται περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του· διὰ τοῦτο πάγκοινος χαρὰ καὶ γενικὴ ἀγαλλίασις.

Ἄλλ' ἂν πρὸς στιγμὴν συλλογιθῶμεν, ὅτι ἂν ἡς ἡμέρας εἶδομεν τὸ φῶς τοῦ ἡλίου πολλὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ἔτους ἐωρτάσαμεν μετὴν αὐτῆν φαιρόμεθα καὶ χαρὰν, πάντοτε ἐλπίζοντες καὶ πάντοτε ποθοῦντες. Ἄν πρὸς στιγμὴν συλλογιθῶμεν, ὅτι τὰ ἔτη ἐκεῖνα παρῆλθον διὰ παντὸς χωρὶς ἐλπίδα ἐπιτροπῆς, καὶ ὅτι τότε κρῖνοι ἐλειψάν ἀπὸ τῆν ἅλιον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἂν πρὸς στιγμὴν, λέγω, συλλογιθῶμεν, ὅτι ὅταν περνώσι τὰ ἔτη, τότε καίεται ἡ λαμπὰς τῆς ζωῆς ἡμῶν καὶ τέλος θάβη, ὦ! τότε ἡ ἄκρα ἡμῶν χαρὰ μετριάζεται, ἐκλείπει, καὶ ὁρμὴν κῆθημα θλίψεως διαδέχεται ταύτην, διότι καταννοῦμεν, ὅτι τὰ μὲν ἔτη, τέκνα τῆς Αἰωνιότητος ὄντα, ἀπερχοῦνται πρὸς τὴν μητέρα αὐτῶν, ἡμεῖς δὲ παρερχόμεθα ἀληθῶς καὶ καταρρέομεν, ὁλονέν πλησιάζοντες πρὸς τὸ χεῖλος τοῦ ζοφεροῦ καὶ παγωμένου τέφρου! Καὶ ἰδοὺ ἡ χαρὰ ἡμῶν, φίλοι, αἴφνης σκιαζομένη ἀπὸ νέφους μελαγχολίας· καὶ διατί;—διότι βιαίζεται εἰς τὰς τέρψεις καὶ ἀπολαύσεις τοῦ προσκαίρου τούτου βίου· χαίρομεν, διότι ἐλπίζομεν, ὅτι μετὰ τὴν ἀναστροφήν τοῦ νέου ἔτους θὰ συνανατεῖλῃ καὶ τὸ ἄστρον τῆς ἐπιγείου εὐδαιμονίας ἡμῶν. Ταλαίπωροι ἄνθρωποι! δὲν συλλογιζόμεθα ὅτι πατρίς ἡμῶν δὲν εἶνε ἡ γῆ, ἀλλ' ὁ οὐρανός· βίος ἡμῶν ὄχι ὁ γήινος, ἀλλ' ὁ οὐράνιος· δὲν συλλογιζόμεθα τέλος ὅτι καὶ ἡμεῖς, ὡς τὰ ἔτη, εἴμεθα τέκνα τῆς Αἰωνιότητος, ὁλονέν καὶ ἀκουσίως πρὸς τοὺς κόλπους αὐτῆς προστερχόμενοι!

Αἰωνιότης! Ὅποια μυστηριώδης, γλυκεῖα καὶ μαγευτικὴ λέξις! τίς ἡμῶν ἀγνοεῖ, φίλοι, ὅτι μίαν ἡμέραν ταχύτερον ἢ βραδύτερον θὰ μεταβῆ πρὸς αὐτήν; ἂν χαίρομεν λοιπὸν μᾶλλον καὶ ἂν ἀγαλλώμεθα κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους, συλλογιζόμενοι ὅτι κατὰ ἓν βῆμα ἐπλησιάσαμεν εἰς τὴν μυστηριώδη ταύτην Αἰωνιότητα, ἣτις ὑπόσχε-ται νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰ γήινα δεσμὰ τοῦ σώματος καὶ νὰ ἀνυ-

ψώσῃ τὴν ἀθάνατον ἡμῶν ψυχὴν πρὸς τὴν εὐδαίμονα καὶ μακαρίαν αὐτῆς πατρίδα. Τοιαύτη χαρὰ, φίλοι, ἀνεψύχουσα τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς τὸν δημιουργὸν Θεὸν καὶ οὕτω ἀνέφελος καὶ καθαρὰ πάσης θλίψεως, ἀρμόζει εἰς τὰ γνήσια τέκνα τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς· τοιαύτη χαρὰ ἀρμόζει εἰς τὸν κατ' εἰκόνα Θεοῦ πλασθέντα ἄνθρωπον, εἰς τὸν ἀληθῆ μαθητὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁπαδὸν τοῦ εὐαγγελίου.

Ἄς περιτέμωμεν λοιπὸν τὴν καρδίαν ἡμῶν ἀπὸ τὰς κακὰς αὐτῆς ἐπιθυμίας, ἀπὸ τοὺς κακοβούλους σκοπούς, ἀπὸ τοὺς αἰσχροὺς πόθους, ἀπὸ τὴν ἰχόρταγον φιλαργυρίαν, ἀπὸ τὴν ἐμπαθεῖ φιλοδοξίαν, ἀπὸ τὴν ματαίαν μέριμναν καὶ πολυπραγμοσύνην, ἀπὸ τὰς ἀνοήτους καὶ κούφας ἐλπίδας, ἀπὸ τὴν θαλασσοπρόβρον τέλος πολυτέλειαν, καὶ ἂν κοσμήσωμεν αὐτήν μετὰ τὰς εὐαγγελικὰς ἀρετὰς, μετὰ τὰς ἀρετὰς ἐκεῖνας, αἵτινες καὶ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ θὰ καταστήσωσι τὸ ὄνομα ἡμῶν ἀθάνατον, καὶ πέρων τοῦ τάφου συνοδεύονται ἡμᾶς θὰ κατασταθῶσι τὸ πρῶτον ὄργανον τῆς ἡμετέρας μακαριότητος, παρουσιάζουσαι ἡμᾶς εὐπροσώπους ἐνώπιον τοῦ μέλλοντος μίαν ἡμέραν κρινάμενοι ζῶντας καὶ νεκρούς.

Ἰδοὺ, φίλοι, ποῦ ἐγκείται τὸ ἀληθὲς συμπέρον τοῦ ἀνθρώπου, ἰδοὺ ὁποῖον τὸ μέγιστον καθῆκον ἡμῶν· τότε δὲ μόνον ἂν χαίρομεν, ὅταν ἀκριδῶς ἐκπληρώμεν αὐτό, διότι μόνον ἡ τοιαύτη χαρὰ θὰ ἦνε πλήρης καὶ διαρκής, « τὴν τοιαύτην χαρὰν ἡμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ἡμῶν (Ἰωάν, ι, 22).

Τὰ δύο ἡμερολόγια (καλενδάρια).

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ. Ἐπεθύμουν, Γεώργιε, νὰ ἤξευρα διατί οἱ δυτικοὶ καὶ οἱ προτετάνται ὅταν ἔχουν μαζί ἡμᾶς τὴν πρωτοχρονιά, ἐνῶ καὶ αὐτοὶ εἶνε χριστιανοί;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Διότι, φίλε Δημήτριε, ἄλλο ἡμερολόγιον ἀκολουθοῦν ἐκεῖνοι καὶ ἄλλο ἡμεῖς. Ἐκεῖνοι ἀκολουθοῦν τὸ Γρηγοριανὸν λεγόμενον, ἐνῶ ἡμεῖς ἀκολουθοῦμεν τὸ Ἰουλιανόν. Οἱ ἄνθρωποι πρὸ Χριστοῦ δὲν ἤξευραν νὰ μετροῦν σωστὰ τὸν χρόνον, ὁ ὁποῖος καθὼς γνωρίζεις ἔχει 365 ἡμέρας καὶ καθὲς τέσσαρα ἔτη 366. Ἐκεῖνοι τὸν ἐμετροῦσαν 354 ἡμέρας μόνον, ὥστε καταλαμβάνεις ὅτι πρὶν τελειώσῃ ὁ παλαιός, αὐτοὶ ἤρχιζαν τὸν νέον. Τοῦτο πολλὰ;

φορὰς τοὺς ἔκαμνε καὶ ἔχαναν τὰ πασχάλια των. 48 ἔτη πρὶν γεννηθῆ ὁ Χριστός, πρώτην φορὰν ἕνας ἐπίσημος ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν Ρώμην, Ἰούλιος Καῖσαρ, προσεκάλεσεν ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἰς τὴν πατρίδα του ἕνα ἀξιόλογον ἀστρονόμον, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Σωσιγένης, καὶ τὸν ἐπεφόρτισε νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ πῶς πρέπει νὰ μετροῦν τὸν χρόνον, διὰ νὰ τὸν μετροῦν καλά. Αὐτὸς λοιπὸν τοὺς εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ τὸν διαίρουν εἰς 12 μῆνας καὶ ὅτι τοὺς 7, δηλ. Ἰανουάριον, Μάρτιον, Μάϊον, Ἰούλιον, Αὐγούστον, Οκτώβριον καὶ Δεκέμβριον νὰ λογαριάζουν ἀπὸ 31 ἡμέρας, τοὺς ἄλλους τέσσαρας, δηλ. Ἀπρίλιον, Ἰούνιον, Σεπτέμβριον καὶ Νοέμβριον ἀπὸ 30 — καὶ τὸν Φεβρουάριον 28, εἰς κάθε δὲ τέσσαρα ἔτη 29· οὕτως ἤρχισαν ἀπὸ τότε νὰ λογαριάζουν τὸν χρόνον ὅπως καὶ ἡμεῖς μέχρι σήμερον τὸν λογαριάζομεν. Ὁ τρόπος οὗτος ὠνομάσθη Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, διότι αἴτιος τῆς διορθώσεως ταύτης ὑπῆρξεν, ὡς εἶπαμεν, ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ.

Ἔως τὰ 1582 μετὰ Χριστὸν καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ Δυτικοὶ καὶ οἱ Προτεστάνται εἶχαμεν ἐν ἡμερολόγιον, τὸ Ἰουλιανόν. Ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ὁ Πάπας τῆς Ρώμης Γρηγόριος ΙΓ' παρατήρησεν ὅτι καὶ πάλιν ὑπῆρχεν εἰς τὸ ἡμερολόγιον λάθος, διότι ἐνῶ εἰς τὰς 21 τοῦ Μαρτίου ἔπρεπε νὰ γίνεται ἰσημερία, αὕτη ἐγένετο εἰς τὰς 11. Τοῦτο ἐσήμεινεν, ὅτι ἔμεναν ὀπίσω 10 ἡμέρας, διότι ἐνῶ πραγματικῶς ἡ ἰσημερία ἐγένετο κατὰ τὴν 21^η τοῦ Μαρτίου αὐτοὶ ἐλογαρίαζαν ἀκόμη 11 τοῦ μηνός. Τοῦτο δὲ εἶχε προέλθει, διότι κατὰ τὸ διάστημα τῶν 1630 ἐτῶν, τὰ ὁποῖα εἶχαν περάσει ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος μέχρι τοῦ 1582 μ. Χ., ἐλογαρίασθησαν κατὰ λάθος 10 ἡμέραι περισσότεραι.

Διὰ νὰ διορθώσῃ τὸ λάθος τοῦτο ὁ Πάπας Γρηγόριος, διέταξε νὰ ἐκπέσουν ἀπὸ τὸν Οκτώβριον τοῦ 1582 ἔτους 10 ἡμέρας, καὶ οὕτω μετὰ τὴν 4 αὐτοῦ τοῦ μηνός ἐλογαρίασαν 15 ἀντὶ 5, ὥστε τὸ 1583 ἡ ἰσημερία συνέβη καὶ πάλιν τὴν 21 Μαρτίου. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἐπαναληφθῇ τὸ λάθος, ἀπεφασίσθη ἀπὸ τότε τὸ 1700, τὸ 1800 καὶ τὸ 1900, ἐνῶ εἶνε τῆς σειρᾶς νὰ λογαριασθοῦν ἀπὸ 366 ἡμέρας, νὰ λογαριασθοῦν μόνον ἀπὸ 365. Τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο, ἐπειδὴ ἐδιορθώθη ἀπὸ τὸν Γρηγόριον, ὠνομάσθη

Γρηγοριανὸν καὶ τὸ παρεδέχθησαν ὅλοι οἱ Δυτικοὶ καὶ ὅλοι οἱ Προτεστάνται· μόνον ἡμεῖς καὶ οἱ Ρῶτσοι, δηλ. εἰ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας δὲν τὸ ἐδέχθημεν, ἀλλὰ ἐξηκολουθήσαμεν καὶ ἐξακολουθοῦμεν μέχρι σήμερον ἀκόμη τὸ λαμβασμένον ἐκεῖνο Ἰουλιανόν. Διὰ τοῦτο λοιπὸν ἀπὸ τὸν Οκτώβριον τοῦ 1582 συνέβη μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν Εὐρωπαϊῶν μία διαφορὰ ἀπὸ 10 ἡμέρας. Εἰς τὰ 1700 ἡ διαφορὰ ἐγένετο 11 ἡμέρας, διότι ἡμεῖς τὸ ἐλογαρίασαμεν ἐκεῖνο 366, ἐνῶ ἐκεῖνοι τὸ ἐλογαρίασαν μόνον 365. Εἰς δὲ τὸ 1800 ἡ διαφορὰ εἰς 12 ἡμέρας, διότι ἐπίσης τὸ ἐλογαρίασαμεν 366 ἐνῶ ἐκεῖνοι τὸ ἐλογαρίασαν καὶ αὐτὸ 365.

Ἴδου λοιπὸν, φίλε Δημήτριε, ποία ἡ αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἡμεῖς σήμερον τὴν πρωτοχρονιά, ἐνῶ οἱ Εὐρωπαῖοι τὴν εἶχαν πρὸ 12 ἡμερῶν· αὐτοὶ σήμερον ἔχουν 13 τοῦ Ἰανουαρίου.

Δ. Κατὰ τὰ λεγόμενά σου λοιπὸν ἡμεῖς δὲν πηγαίνομεν καλά.

Γ. Βέβαια καὶ δὲν πηγαίνομεν· ἀλλὰ βλέπετε, ἐπειδὴ τὸ ἔκαμε Πάπας, οἱ ἰδικοί μας δὲν ἠθέλησαν νὰ τὸ παραδεχθοῦν, διότι τὸ ἐβέωρησαν ὡς ἡρησκευτικόν· ἐνόμισαν εἰς τὴν ἀρχὴν ὅτι τὸ ἔκαμεν ἐπιτηδες, διὰ νὰ αὐξήσῃ τὰς μεταξὺ τῶν Ἀνατολικῶν καὶ τῶν Δυτικῶν διαφορὰς. Ὑστερον τὸ ἐκατάλαβαν, ἀλλὰ πλέον ἡ φιλοτιμία δὲν τοὺς ἀφῆκε μέχρι σήμερον νὰ τὸ ὁμολογήσουν. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔγινε λόγος πολὺς περὶ τούτου εἰς τὴν Βουλὴν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν ὑπῆγεν ἔμπρός, διότι πρέπει τὸ διορθωμένον ἡμερολόγιον νὰ παραδεχθοῦν ἐκ συμφώνου ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι, διὰ νὰ μὴ συμβῇ τὸ ἄτοπον νὰ ἔχουν ἄλλοι σήμερον Χριστούγεννα π. χ. καὶ ἄλλοι πρὸ 12 ἡμερῶν. Πρέπει νὰ εὑρεθῇ ἐπὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἕνας μεγαλεπήβολος Πατριάρχης, ὁ ὁποῖος νὰ κατορθώσῃ νὰ πείσῃ περὶ τούτου τὴν Σύνοδον τῆς Ρωσσίας, ἢ τὸ ἐναντίον μία μεγαλεπήβολος Σύνοδος τῆς Ρωσσίας, ἢ ὁποία νὰ πείσῃ τὸν οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τότε ἐκ συμφώνου θὰ γίνῃ τὸ καλὸν τοῦτο, νὰ ἐορτάζωμεν καὶ ἡμεῖς ὅταν πρέπη τὰς ἐορτάς μας, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ λείψουν καὶ αὐτὰ τὰ ἄλλα-νόθα καὶ ἄλλα-βέκρια, τὰ ὁποῖα εἶνε μία ζάλη ὅπως διόλου ἀνωφελής.

Δ. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο, σὲ βεβαιῶ. Πολὺ μὲ ἀρέσει ἡ συμφωνία· καὶ μάλιστα διατὶ οἱ ἐναντίοι μας νὰ πηγαίνουν ὀρθότερα παρὰ

ἡμεῖς; Ἡ Ἐκκλησία μας καθ' ἐλάχιστην δέεται ὑπὲρ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως. Λοιπὸν ἄς κάμωμεν ἡμεῖς τὸ πρῶτον βῆμα καὶ ἄς ἐξαλείψωμεν αὐτὴν τὴν διαφοράν, ἣ ὅποια ἐνῶ δὲν ἔχει νὰ κάμῃ τίποτε μὲ τὴν θρησκείαν, διαιρεῖ ἐν τοσοῦτῳ τόσον ἐλεεινῶς τοὺς Χριστιανούς.

Τὸ ἔτος, τὸ ὁποῖον ἔχει 366 ἡμέρας, γνωρίζω ὅτι ὀνομάζεται βίσεκτον· ἀλλὰ πῶς εἴμπορεῖ τις νὰ ἤξεύρῃ πότε τὸ ἔτος εἶνε βίσεκτον;

Γ. Διαιρεῖ τὸν ἀριθμὸν, ὁ ὁποῖος δεικνύει τὸ ἔτος. μὲ τὸν 4 καὶ, ἐὰν δὲν μείνῃ κατ'λοιπὸν, τὸ ἔτος ἐκεῖνο εἶνε βίσεκτον. Τὸ ἐφετεινὸν ἔτος π. χ. εἶνε 1870· ἐὰν διαιρέσωμεν τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν μὲ τὸν 4, μένει κατ'λοιπὸν 2. ὣστε τὸ ἔτος αὐτὸ δὲν εἶνε βίσεκτον· θὰ ἦνε ὅμως τὸ 1872 δι' ἐκεῖνους, οἱ ὅποιοι θὰ ζήσουν καὶ οἱ ὅποιοι θὰ γεννηθῶν ἔω; τότε.

Ὁ μῆν Ἰανουάριος.

Ἡ λέξις Ἰανουάριος, καθὼς καὶ ὅλων τῶν ἄλλων μηνῶν τὰ ὀνόματα, δὲν εἶνε λέξις τῆς γλώττης μας, διότι ἡμεῖς ἐπήραμεν τὸ ἡμερολόγιον (καλενδῆριον) ἀπὸ τοῦ Ρωμαίου, δηλ. ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ Ἰταλοῦ, οἱ ὅποιοι ὠνομάζοντο καὶ Λατῖνοι. Ὁ Ἰούλιος Καίσαρ, ὡς εἶδαμεν ἀνωτέρω, εἶχε διαιρέσει τὸ ἔτος εἰς 12 μῆνας, τοὺς ὁποίους θεοθετικῶς εἶχεν ὀνομάσει καὶ μὲ λέξεις τῆς γλώττης του.

Τὸν μῆνα τοῦτον ὠνόμαζεν Ἰανουάριον, διὰ νὰ τιμήσῃ τὸν ἀρχαιότατον βασιλέα τῆς Ρώμης Ἰανόν, ὁ ὁποῖος λέγουν ὅτι ἔζησε πρὸ 3 χιλιάδων ἐτῶν, καθ' ἣν καιρὸν ἔζη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὁ Μέντωρ. Εἰς τιμὴν αὐτοῦ μάλιστα εἶχαν καὶ νῶν οἱ Ρωμαῖοι πολὺ ὄρατον, τοῦ ὁποίου ὅμως αἱ θύραι ἦσαν κλεισμέναι πάντοτε ἐν καιρῷ εἰρήνης. ἠνοίγοντο δὲ μόνον, ὅταν ἐκηρύττετο πόλεμος, καὶ ἔμεναν ἀνοικταὶ μέχρις οὗ ἐπανήρχετο πάλιν ἡ εἰρήνη· τοῦτο δ' ἐσήμαινεν ὅτι ὁ προστάτης οὗτος τῆς πατρίδος ἐξήρχετο καὶ αὐτὸς κατὰ τῶν ἐχθρῶν της.

Τὸν ἥρωα τοῦτον περὶστάνον μὲ δύο πρόσωπα, διὰ νὰ δείξωσιν ὅτι ἐγνώριζε καὶ τὰ παρελθόντα ὡς πεπαιδευμένος, καὶ τὰ μέλλοντα ὡς σοφός. Ἐπίστευον ὅτι αὐτὸς κατὰ πρῶτον ἐδίδαξε τοὺς ἀνθρώπους νὰ κατασκευάζουν θύρας εἰς τὰς οἰκίας.

Ἡ συνήθεια τοῦ νὰ δίδονται μικρὰ δῶρα τὴν πρῶτην ἡμέραν τοῦ ἔτους εἶνε ἀρχαιοτάτη καὶ ἀναθίνει μέχρι τοῦ 700 π. Χ. Τότε, ὡς καὶ σήμερον ἀκόμη, ἤρχοντο ἡμισβελως οἱ ἄνθρωποι εὐτυχίαν διὰ τὸ νέο ἔτος· προσέφερον δὲ ὡς δῶρα σῖκα, φοίνικας (χουρμάδας) καὶ μέλι, τὰ ὅποια ἐσήμαιναν ζωὴν γλυκεῖαν καὶ εὐάρεστον. Σήμερον ἀντὶ τοῦ μέλιτος, τῶν σύκων καὶ τῶν φοινίκων δίδονται εἰς τὰ παιδία παιγνίδια καὶ διάφορα γλυκίσματα.

Οἱ Χριστιανοὶ ἐορτάζομεν κατὰ τὴν πρῶτην Ἰανουαρίου τὴν περικομὴν τοῦ Σωτῆρος, ὅστις μὴ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ καταλύσῃ τὸν νόμον καὶ τοὺς προφήτας, ἠθέλησεν ἐνελεέστατα νὰ ὑποταχθῇ εἰς αὐτούς. Τότε ἔλαβε κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ ἀγγέλου τὸ ὄνομα Ἰησοῦς, τὸ ὁποῖον σημαίνει Σωτήρ. Ἐορτάζομεν δ' ἐπίσης καὶ τὴν μνήμην τοῦ ἐνὸς τῶν τριῶν φωστῆρων τῆς Ἐκκλησίας, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, τοῦ ὁποίου τὴν βιογραφίαν κάτωθι παραθέτομεν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ.

Ὁ ἅγιος οὗτος πατήρ, ὅστις δικαίως ἐπωνομάσθη φωστῆρ τῆς Ἐκκλησίας, ἐγεννήθη περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους 329 εἰς τὴν Καισάρειαν, πόλιν τῆς Καππαδοκίας. Οἱ γονεῖς του ἦσαν ὀνομαστοὶ καὶ διὰ τὴν ἐπιστημότητα μὲν τῆς οικογενείας των, ἀλλὰ κυρίως διὰ τὴν εὐσεβειάν των. Ὁ πατήρ εἶχε τὸ αὐτὸ ὄνομα· ἐλέγετο Βασίλειος· ἡ δὲ μήτηρ ὠνομάζετο Ἐμμέλεια. Ὁ ἅγιος Βασίλειος εἶχε καὶ ἀδελφὴν μεγαλειότατον τοῦ 10 ἔτη, ἣ ὅποια ὠνομάζετο Μακρίνα, καὶ ἀδελφούς, οἵτινες ἦσαν μικρότεροί του καὶ ἐκ τῶν ὁποίων σημειοῦμεν ἐνταῦθα Γρηγόριον, τὸν Ἐπίσκοπον Νύσσης καὶ Πέτρον τὸν Ἐπίσκοπον Σεβαστείας.

Μικρὸς ἔτι τὴν ἡλικίαν εἶχε σταλῆ εἰς τὴν πρὸς μητρὸς μάμμην του Μακρίναν, ἧς ἐκατοίκει εἰς ἄλλην πόλιν, τὴν Νεοκαισάρειαν.

Ἡ γυνὴ αὕτη, καὶ πεπαιδευμένη καὶ ἐνάρετος, ἐφρόντισε νὰ δώσῃ τὴν καλλιτέραν ἀνατροφὴν εἰς τὸν ἔγγονόν της. διδάξασα αὐτὸν καὶ τὰ ἱερὰ γράμματα καὶ τὴν εὐσεβειαν.

Ἀφ' οὗ ἔμεινεν ὀλίγα ἔτη πλησίον τῆς μάμμης του ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Καισάρειαν καὶ ἐσπούδαζεν εἰς τὰ ἐκεῖ σχολεῖα, ἐνῶ συγχρό-

νως ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐδιδάσκετο διὰ τοῦ παραδείγματος τῶν γονέων τὰς χριστιανικὰς ἀρετάς· «ποτέ δὲν ἐλησμόνησα, ἔλεγεν ἔπειτα, πόσον ἰσχυρὰς καὶ ἀνεξαλείπτους ἐντυπώσεις ἐπέφερον εἰς ἡμᾶς τότε τρυφερὰν ἀκόμη ψυχὴν μου τὰ παραδείγματα, τὰ ὁποῖα πρὸ ὀφθαλμῶν εἶχα.»

Τελειώσας τὰ εἰς τὰ σχολεῖα τῆς πατρίδος του διδασκόμενα μαθήματα, ἐστάλη ὑπὸ τοῦ πατρὸς κατὰ πρῶτον μὲν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔπειτα εἰς Ἀντιόχειαν, τῆς ὁποίας τότε ἐφημίζοντο τὰ σχολεῖα, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς Ἀθήνας, ὅπου διέμεινε 4 ἔτη, ἀπὸ τοῦ 351—355. Ἐκεῖ εὗρεν ἕνα στενὸν φίλον καὶ συμμαθητὴν του, τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν Ναζιανζηνόν, μετὰ τοῦ ὁποίου καὶ πάλιν συνεμαθήτευσεν.

Ἐπιστρέψας δὲ εἰς Καισάρειαν τῷ 355, ἔμεινεν ἐν αὐτῇ δύο ἔτη, διδάσκων τὴν ρητορικὴν καὶ ὑπερασπιζόμενος εἰς τὰ δικαστήρια τοὺς ἀδικουμένους. Ἀλλὰ ἀπὸ τῆς μικρᾶς ἡλικίας του ἀποστρεφόμενος τὴν τύρβην καὶ τὰς κακίας τοῦ κόσμου, ἔτι δὲ καὶ ὑπὸ τῆς ἀδελφῆς του Μακρίνης, ἣτις εἶχεν ἀσπασθῆ τὸν μοναστικὸν βίον, παρακινούμενος, ἀπεφάσισε νὰ μιμηθῆ τὸ παράδειγμα αὐτῆς, καὶ ἀφοῦ ἐπεσκέφθη τὰ ἐρημητήρια τῆς Συρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου, ἐπαυελθὼν εἰς τὴν πατρίδα του ἀπεχώρησε τῷ 358 εἰς ὄρος τι πλησίον τῆς Νεοκαισάρειας, καὶ ἐκεῖ παρεδόθη εἰς τὴν μελέτην τῶν ἁγίων γραφῶν καὶ εἰς τὸ νὰ συγγράφῃ διάφορα συγγράμματα. Ἐκεῖ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἦλθε καὶ ὁ στενὸς φίλος του Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός· ἐν τῷ ἐρημητηρίῳ δ' ἐκείνῳ οἱ δύο φίλοι διαιμοίραζαν τὸν καιρὸν των εἰς μελέτας ψυχωφελεῖς, εἰς προσευχὰς καὶ εἰς τὴν γεωργικὴν, ποριζόμενοι διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν των τὰ ὅσα τοῖς ἐχρειάζοντο. Πολλάκις ὅμως, ὅσάκις ἢ ἐν τῇ κοινωνίᾳ παρουσία των ἐγένετο ἀναγκαῖα ἢ πρὸς βοήθειαν τῆς ἀνθρωπότητος ἢ πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ὑπὸ τῶν αἰρετικῶν ἀπειλουμένης πίστεως, οἱ εὐσεβεῖς ἀσκηταὶ ἔτρεχαν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἀφοῦ ἐπεραίοναν τὸ ἔργον των ἐπανήρχοντο εἰς τὸ μοναστήριόν των.

Ἐν ἔτει 362 ἦλθεν ὁ Μέγας Βασιλεὺς εἰς Καισάρειαν κατὰ πρότκλῆσιν τοῦ Ἐπισκόπου αὐτῆς Εὐσεβείου, ὅστις τὸν ἐχειροτόνησεν ἱερέα· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἔρημον, ἔνθα ἔμεινε

μέχρις οὐ μαθὼν ὅτι αἰρετικὸς τις βασιλεὺς, ὁ Οὐάλης, μεταβὰς εἰς τὴν πατρίδα εἶχε σκοπὸν ν' ἀναγκάσῃ τοὺς συμπολίτας του νὰ δεχθῶσι τὰ αἰρετικά του φρονήματα, ἔτρεξεν ἐκεῖ μετὰ προθυμίας εἰς βοήθειαν τοῦ ἀσθενοῦς Ἐπισκόπου καὶ κατώρθωσε μὲ τὰς ὁμιλίαις του τόσον νὰ ἐνισχύσῃ τὸν λαὸν εἰς τὴν πατριὸν του θρησκείαν, ὥστε ὁ ἀσεβὴς Οὐάλης ἀνεχώρησε, χωρὶς νὰ δυνηθῆ νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν του.

Τῷ 370 ὁ Ἐπίσκοπος Καισαρείας Εὐσεβείος ἐτελεύτησεν, ἢ δὲ ἐπαρχία μιᾶ φωνῇ προσεκάλεσεν εἰς τὸν θρόνον τὸν Μέγαν Βασίλειον, ὅστις διὰ τῆς ἐξόχου ἀρετῆς καὶ παιδείας του κατέστησεν αὐτὸν πρῶτον πάντων τῶν μητροπολιτικῶν θρόνων τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας μέχρι σήμερον.

Ὁ αἰρετικὸς βασιλεὺς Οὐάλης μὲ λύπην του ἤκουσεν ὅτι ὁ Βασίλειος ἐγένετο Ἐπίσκοπος Καισαρείας καὶ ἀμέσως ἐπρόσταξε τὸν Ἐπαρχον Καππαδοκίας Μόδεστον νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ τὸν πείσῃ νὰ παραδεχθῆ τὴν αἵρεσίν του, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον. Ὁ ἐπίμῳν βασιλεὺς ἔρχεται ὁ ἴδιος εἰς Καισάρειαν καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν Θεοφανείων μεταβαίνει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μεθ' ὅλης τῆς ἀκολουθίας ἐπὶ σκοπῷ ὄχι καλῷ βέβαια· ἀλλ' ἅμα, εἰσελθὼν ἤκουσε τὰς γλυκείας τῶν ψαλτῶν ὑμνωδίας, εἶδε τὴν κατάνυξιν, μὲ τὴν ἰδίαν ἔστρεκε τὸ τόσον πλῆθος, τοὺς ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι μᾶλλον ὠμοίαζαν κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην μὲ ἀγγέλους παρὰ μὲ ἀνθρώπους, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸν Ἐπίσκοπον, ἀκίνητον ἰστάμενον ἐνώπιον τῆς ἁγίας τραπέζης, ἀτάραχον καὶ μετ' ἄκρας εὐλαθείας ἱεουργοῦντα, ὁ βασιλεὺς ἐστάθη ἐπὶ τινα ὥραν ἀκίνητος ἐπίσης, καὶ ὡς παγωμένος ἐκ θρησκευτικοῦ τρόμου. Συνελθὼν ὅμως ὀλίγον ἐκ τῆς ἄκρας του ταραχῆς, ἐπορεύθη διὰ μέσου τοῦ πλήθους καὶ, ἐνῶ οἱ τελοῦντες τὴν ἱεράν μυσταγωγίαν ἐδίσταζαν ἂν ἔπρεπε νὰ ἐξέλθωσιν εἰς ἀπάντησίν του, αὐτὸς ἐπροχώρησε μέχρι τῆς Ὠραίας Πύλης καὶ προσέφερε μόνος τὴν προσφορὰν του, τὴν ὁποίαν ὁ Ἐπίσκοπος ἐδέχθη ἀπὸ τῶν χειρῶν του ὡς ἐδέγετο καὶ τὰς τῶν Ὀρθοδόξων. Ὁ εὐγενὴς οὗτος καὶ ὅλως χριστιανικὸς τρόπος τοῦ ὀρθοδόξου ἱεράρχου ἔκαμε τὸν αἰρετικὸν βασιλέα νὰ παραιτήσῃ τὰ σχέδιά του καὶ νὰ μεταβληθῆ τόσον

ὥστε ὄχι μόνον τὸν Βασιλείου ἀρῆτεν ἡτύχον ἀλλὰ καὶ τὸν κατὰ τῶν ὀρθοδόξων διωγμὸν του κατέπαυσεν.

Ὁ θεῖος Βασιλεὺς ὅσον διὰ τὸν ἑαυτὸν του ἦτον ὀλιγαρχῆς τότεν μεγαλοπρεπῆς καὶ πολυέξοδος ἐγένετο πάντοτε πρὸς τοὺς πτωχοὺς. Πλησίον τῆς Καισαρίας εἰς τόπον ἀκατοίκητον ἠκοδόμησε πτωχοτροφεῖον καὶ νοσοκομεῖον λαμπρότατον. Εὕρισκον δὲ εἰς αὐτὸ καταφύγιον οἱ ξένοι, οἱ ἀσθενεῖς καὶ μάλιστα οἱ λεπροί, οἵτινες περιεφέροντο πρότερον ἐν τῇ πόλει, θέαμα ἐλεεινὸν εἰς τοὺς ὄσοι τοὺς ἔβλεπαν. Συχνάκις δὲ ἐρχόμενος εἰς αὐτὸ ὁ θαυμάσιος Ἱεράρχης καὶ τοὺς πτωχοὺς ἐπαρηγόρει καὶ τοὺς λεπροὺς ὡς ἀδελφοὺς ἡσπάζετο καὶ τοιοῦτοτρόπως παράδειγμα φιλοπτωχίας καὶ φιλανθρωπίας εἰς πάντας ἐγένετο. Τὸ φιλανθρωπικὸν τοῦτο καταγώγιον εἶχεν ὄχι μόνον ἰδιαιτέρα δωμάτια διὰ τοὺς νοσοκόμους, τοὺς ἰατροὺς καὶ τοὺς ἄλλους, ὅσοι ἐχρειάζοντο διὰ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ καιαστήματος, ἀλλὰ καὶ ἐκκλησίαν μεγαλοπρεπῆ μὲ ἰδιαιτέρα πάλιν δωμάτια καὶ διὰ τοὺς ἱερεῖς καὶ διὰ τὸν Ἐπίσκοπον.

Ὁκτῶ ὄλα ἔτη ὡς ἀληθῆς τοῦ Ἰησοῦ Ἱεράρχης ποιμάνας τὴν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν ὁ Μέγας Βασιλεὺς, ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τῇ 1 Ἰανουαρίου 379, ἄγων τὸ 50 ἔτος τῆς ἡλικίας του. Τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐθρήνησαν ὄχι μόνον ὄλοι ἐν γένει οἱ χριστιανοί, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, κατὰ τὴν ἐκφορὰν δὲ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου αὐτοῦ τοσαύτη ὑπῆρξεν ἡ συστώρευσις τοῦ λαοῦ, ὥς πολλοὶ ἄνθρωποι, ὡς λέγεται, ἐπνίγησαν ἐκ τῆς στενοχωρίας.

Ἐπιτάφιον λόγον ἐξεφώνησεν εἰς μνημόστυνόν του, τελεσθέν δύο ἔτη μετὰ ταῦτα, ὁ ἀδιάσπαστος αὐτοῦ φίλος Γρηγόριος

Ὁ Μέγας Βασιλεὺς ὑπῆρξε καὶ εἰς τῶν μεγίστων διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τῶν σπανίων ἐκείνων ἀνδρῶν, ὅσοι διὰ τῆς παιδείας καὶ ἀρετῆς των ἐδόξαταν τὸν αἰῶνα, καθ' ἣν ἔζησαν. Εἰς τὰ συγγράμματά του καὶ ὁ εὐσεβῆς ἀνγνώστης καὶ ὁ φιλόσοφος καὶ ὁ ρήτωρ εὕρισκουν ἐπίσης ἀφθονον τὴν ὠφέλειαν. Ἐκ τῶν νεωτέρων Εὐρωπαϊῶν κριτικῶν ὁ μὲν Ἐρασμος οὐδενὸς ρήτορος δεύτερον δέχεται τὸν Βασιλεῖον, ὁ δὲ Ρολλῆνος συνιστᾷ αὐτὸν εἰς τοὺς νέους ὡς ἓνα τῶν ἐπιτηδειοτέρων διδασκάλων τῆς ρητορικῆς, ὁ δὲ πατριάρχης τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὁ κριτικώτατος Φώτιος, λέγει ὅτι ὅστις

ἐπιθυμεῖ νὰ γίνῃ ρήτωρ πολιτικός τε καὶ πανηγυρικός οὐδεμίαν χεῖραν ἔχει οὔτε τοῦ Πλάτωνος οὔτε τοῦ Δημοσθένους, ἐὰν ἐκμελετῇ τοὺς λόγους τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα.

(Συνέχεια, ἴδε σελ. 182)

Περὶ ἀγαθοεργῶν γραφείων, φιλανθρωπικῶν συλλόγων, τυφλοκομείων καὶ ἐννοκομείων.

Τὰ ἀγαθοεργὰ γραφεῖα (Bureaux de Bienfaisance), τῶν ὁποίων σκοπὸς εἶνε ν' ἀποστέλλωνται βοθηθήματα εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἐνδεῶν καὶ τῶν ἀσθενῶν, ἐτυστήθησαν ἐν Εὐρώπῃ περὶ τὸν 13ον αἰῶνα. Ἡ ἀρχὴ τῶν γραφείων τούτων ἀναφέρεται εἰς τὸν ἅγιον Λουδοβίκον, ὅστις ἀτχολούμενος ἀκαταπαύστως εἰς εὐσεβῆ καὶ θεάρεστα ἔργα, ἔλαβεν ὑπὸ τὴν ἀμεισον αὐτοῦ προστασίαν τοὺς πτωχοὺς ἐργάτας, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς προχωρημένης ἡλικίας των δὲν ἐδύναντο νὰ ἐργάζωνται. Περὶ τα τέλη τοῦ τελευταίου αἰῶνος τὰ ἀγαθοεργὰ γραφεῖα ἐτροποποιήθησαν μεγάλως, ἡ δὲ διοργάνωσις αὐτῶν ἔγεινεν ἐπαισθητῶς καλλιτέρα. Τὸ νὰ στέλλωνται βοθηθήματα εἰς οἰκίας κατοικουμένας ὑπὸ ἀναπήρων (τακάτιδων) καὶ ἀνικάνων νὰ ἐργασθῶσιν εἶνε πρῶτις τῶν ὄντι θεάρεστος, καθότι ἐπιτρέπει εἰς τὸν πτωχὸν οἰκογενεάρχην νὰ διακμένη πλησίον τῶν οἰκείων αὐτοῦ. Διὰ τοῦ μέσου τούτου οἱ οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ μᾶλλον συσφίγγονται, τὰ δὲ τέκνα ὡς καὶ οἱ γονεῖς διδάσκονται τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν καθηκόντων, ἅτινα ὑπαγορεύει εἰς αὐτοὺς ἡ φύσις καὶ διατάττει ὁ θρησκευτικὸς νόμος. Ἰπολογίζονται ἐν Γαλλίᾳ ὡς ἔγγιστα 8 χιλιάδες ἀγαθοεργὰ γραφεῖα, διευθυνόμενα ὑπὸ ἐναρέτων ἀνδρῶν, οἵτινες ἐπισκέπτονται κατ' οἶκον τοὺς ἐνδεεῖς καὶ διαμοιράζουσι εἰς αὐτοὺς ὄλα ἐκεῖνα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔχουσι ἀνάγκην.

Φιλάνθρωποι ἰατροὶ διατεταγμένοι νὰ ἰατρεύουσι δωρεὰν τοὺς ἀσθενεῖς, ἀκολουθοῦν αὐτοὺς εἰς τὰς ἐπισκέψεις των, καθὼς καὶ εὐσεβεῖς τινες ἱερεῖς, οἵτινες κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ διέρχονται τὴν γῆν εὐεργετοῦντες καὶ διδάσκοντες.

Παρεκτός τῶν ἀγαθοεργῶν γραφείων ὑπάρχουσι καὶ ἕτεροι φιλανθρωπικοὶ σύλλογοι τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐπιδιώκοντες. Τοιοῦτος εἶνε ὁ σύλλογος τοῦ ἀγίου Βικεντίου Παύλου—ἡ ἐταιρία τῶν ἀδελφῶν τῶν πτωχῶν—ὁ σύλλογος τῶν φιλαδέλφων μητέρων—τὸ ἄσυλον τῆς προνοίας—ὁ σύλλογος τῶν φίλων τῆς παιδικῆς ἡλικίας, καὶ ὁ σύλλογος τῶν νέων Οἰκονόμων, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶνε ἡ περίθαλψις καὶ ἡ συνδρομὴ τῶν ἀπόρων τέκνων.

—ο—

Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀνήκει ἡ τιμὴ τῆς πρώτης συστάσεως τυφλοκομείων. Πρὶν τοῦ 13^{ου} αἰῶνος οἱ ἐνδεεῖς τυφλοὶ ἐσχημάτιζον εἶδος τι συντεχνίας, τὰ μέλη τῆς ὁποίας εἶχον διὰ μόνον πόρον τὰ βοηθήματα, ἅτινα ἐλάμβανον παρὰ τῶν χριστιανῶν. Κατὰ τὸ 1254 ὁ ἅγιος Λουδοβίκος ἐσύστησε διὰ 300 τυφλοὺς ἄσυλόν τι, ὑπὸ τὸ ὄνομα τυφλοκομεῖον τῶν τριακοσίων. Κατὰ δὲ τὴν μᾶλλον ἀξιόπιστον μαρτυρίαν, τὸ ἄσυλον τοῦτο ἐσυστήθη ὑπὲρ 300 ἱπποτῶν, οἵτινες εἶχον ἀπολέσει τὸ φῶς μαχόμενοι ἐν Παλαιστίνῃ καὶ τῶν ὁποίων οἱ Σαρακίνοι εἶχον ἐξορύξει τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀνεξαρτήτως τοῦ τυφλοκομείου τούτου ὑπάρχει καὶ ἕτερον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου οἱ τυφλοὶ ἐκπαιδεύονται εἰς τὴν ἐκμάθησιν ἔργου τινὸς ὡρελίμου καὶ διδασκαλοῦ. Τὸ πρῶτον καθίδρυμα, τὸ ὁποῖον ἀφιερώθη εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἀνάγεται εἰς τὰ τέλη τοῦ τελευταίου αἰῶνος. Εἰς διδάσκαλος καλλιγραφίας ὁ Βαλεντίνος Χάουκ ἀδελφὸς τοῦ διασήμεου ὀρυκτολόγου, συνέλαβε τὴν καλὴν ἰδέαν νὰ καλλιτερεύσῃ τὴν ἠθικὴν κατάστασιν τῶν τυφλῶν καὶ ἐπινοήσας νέαν τινὰ μέθοδον ἐφήρμοσεν αὐτὴν ἐπὶ τινος τυφλοῦ, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀπαντήσει εἰς τὴν θύραν μιᾶς Ἐκκλησίας. Ἡ δοκιμὴ αὕτη ὑπερέβη τὰς ἐλπίδας του. Ἀντικαταστήσας τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῶν χειρῶν ὁ τυφλὸς ἀνεγίνωσκε μὲ τὰ δάκτυλα τοὺς ἐξέχοντας χαρακτῆρας τόσον εὐκόλως, ὅσον ἡμεῖς ἀναγινώσκομεν τὰ ἐντυπα ψηφία. Μετ' οὐ πολὺ αἱ συνδρομαὶ φιλανθρωπῶν τινῶν ἐπέτρεψαν εἰς τὸν Χάουκ νὰ ἰδρύσῃ κατάστημα διὰ δωδεκα μαθητὰς, ὁ δὲ βασιλεὺς Λουδοβίκος ΙΣΤ' ἔκθαμβος διὰ τὰ λαμπρὰ ταῦτα ἀποτελέσματα διέταξεν ὥστε τὸ καθίδρυμα τοῦτο νὰ διατηρῆται δι' ἐξόδων τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ κατάστημα τῶν τυφλῶν ἀποδίδει εἰς τὴν κοινωνίαν μαθητὰς προικισμένους μὲ ἰκανὴν παιδείαν,

μὲ ἠθικὴν καὶ μὲ θρησκευτικὴν ἀνατροφὴν ἐκτὸς τούτου, ἐξερχόμενοι ἐκ τοῦ καταστήματος, γνωρίζουσι ἐπάγγελμά τι ἢ μουσικόν τι ὄργανον, δυνάμενον νὰ χορηγῇ εἰς αὐτοὺς τὰ μέσα τοῦ ζῆν.

—ο—

Ἐπὶ πολὺν καιρὸν τὰ πτωχὰ κωφάλαλα τέκνα, θεωρούμενα ὡς εὐήθη (κουτὰ) ἐπέρον τὴν ζωὴν αὐτῶν μὲ ἀθλιότητα καὶ ταλαιπωρίαν. Ἄν ἡ τύχη τῶν δυστυχῶν τούτων ἐπαισθητῶς ἔγινε καλλιτέρα, τοῦτο χρεωστεῖται εἰς τὸν φιλάνθρωπον ζῆλον καὶ εἰς τὴν ἀπειρήριστον ἀφοσίωσιν εὐσεβοῦς τινος ἱερέως, τοῦ Ἀββᾶ Δελεπέ (De l' Epee), τὸν ὁποῖον ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν λαῶν εὐλογεῖ ὡς ἕνα τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ τέχνη, διὰ τῆς ὁποίας κάμνει ἡ χεὶρ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ κάμνη ἡ γλῶσσα, ἐπενοήθη εἰς τὴν Ἰσπανίαν περὶ τὸν 16^{ον} αἰῶνα. Μοναχὸς τις Βενεδικτινὸς τοῦ μοναστηρίου τῆς Ὀνας, ὀνόματι Πέτρος Πόντιος, πρῶτος ἐδίδαξε τὴν ἀνάγνωσιν, τὴν γραφὴν, τὴν ἀριθμητικὴν, τὴν ἱεράν κατήχησιν καὶ τὰς ἐπιστήμας εἰς δύο ἀδελφοὺς κωφάλαλους, τέκνα τοῦ πρωτοστράτωρος τῆς Καστιλλίας. Ἐνεκα δὲ ἐλλείψεων τακτικῆς μεθόδου τὸ ἔργον του ἀπωλέσθη μετὰ τὸν θάνατόν του. Περὶ τὰ μέσα τοῦ 18^{ου} αἰῶνος ὁ Ἀββᾶς Δελεπέ καθιερώθη ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν κωφάλαλων. Ἄνευ βιβλίων, ἄνευ μέσων, ἄνευ ὁδηγοῦ ἐξετέλεσεν ἡράκλειον ἔργον καὶ ἐδημιούργησε θαυμάσιον τέχνην, διὰ τῆς ὁποίας δύναται τις νὰ συγκοινωνῇ μετὰ τῶν κωφάλαλων. Ἐκτοτε τὰ δυστυχῆ ταῦτα ὄντα μὲ τὰ σημεῖα τῆς χειρὸς δύναται νὰ ἐκπαιδεύωνται καὶ νὰ λαμβάνωσι χριστιανικὴν ἀνατροφὴν. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον συσταίνει ἔτι μᾶλλον τὴν μνήμην τοῦ Ἀββᾶ Δελεπέ εἰς τὴν γενικὴν ὑπόληψιν εἶνε ὅτι, οὐ μόνον κατέβαλε πάσας τὰς νοητικὰς αὐτοῦ δυνάμεις ὑπὲρ τῶν κωφάλαλων, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν τὴν περιουσίαν του κατεξόδευσεν ἵνα χορηγήσῃ τὰ μέσα εἰς τὰ υἱοθετηθέντα τέκνα του καὶ μεταδώσῃ εἰς αὐτὰ τὸ δῶρον, τὸ ὁποῖον παρὰ τοῦ Θεοῦ ἔλαβε, τουτέστι τὸν λόγον καὶ τὴν ἀκοήν. Πολλάκις ἐστερεῖτο καὶ αὐτῶν τῶν ἀναγκάων, ἵνα περιθάλλῃ τὰ δυστυχῆ ταῦτα πλάσματα. Τὸ ἔργον του δὲν ἀπωλέσθη. Ὁ Λουδοβίκος ΙΔ' ἐπραγματοποίησε τὴν εὐχὴν τοῦ ἀγαθοῦ τούτου ἀνδρός, συστήσας ἐν Παρίσις ἐθνικὸν Κατάστημα γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα ἐννεοκομείον τῶν κωφάλαλων. Ὁ δὲ Ἀββᾶς Σικάρδος ὑπῆρξεν ὁ ἅγιος διάδοχος τοῦ Ἀββᾶ Δελεπέ. (Ἀκολουθεῖ).

Τὸ ὄρφανό.

(Κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους).

Εἰς τὸν προθάλαμό σου περίλυπο ἐμβάλνω,
Μὲ μάτι δακρυσιμένο, μὲ πρόσωπο ὠχρό,
Γιατὶ νὰ τὰς χάρισω δὲν ἔχω τὸ καυμένο
Οὐδ' ἓνα λουλουδάκι μυρσίνης δροσερό.

Μόνον νὰ ζῶ ἡ μοῖρα μου ἔγραψε, καὶ μόνο
Εἰς τῆς ζωῆς τὸ δρόμο θλιμμένο περπατῶ.
Πλὴν σήμερον ἐμπρός σου τὰ χέρια μου σταυρώνω,
Καὶ ψάλλω τὸ ψωμάκι, ἄλλα δὲν τὸ ζητῶ...

Τῆς μοῖρας ἀποπαιδί, ὅσιν φθινοπώρου φύλλο,
Τὸ ἄσκοπό μου βῆμα ἐξώκ' ἐκεῖ πλανῶ.
Κανείς δὲν μ' ἀγαπάει, κανείς οὐδ' ἔχει φίλο
Γιατὶ δὲν ἔχω μάνα καὶ εἴμιαι ὄρφανό!

Δὲν ἔχω μάνα! Μέσα εἰς αὐτὰ τὰ τρία λόγια
Ἐρήμωσις καὶ πείνα καὶ κρύο κατοικεῖ.

Μοῦ ψάλλουν καὶ τὰ τρία φρικώδη, μυρολόγια,
Σ' ἀγρία τονισμένη, φρενήρη, μουσική.

Ἄλλα παιδιὰ σὰν βλέπω ἐκεῖ ποῦ διακονεῖω,
Νὰ λάμπουν εἰς τὸ μετὰξί, χρυσομένα, εὐτυχεῖ,
Ἀπ' ὅλα τὰ καλὰ τοὺς τὴν μάνα του; ζηλεύω...
— Ἄχ! πῶς θὰ σ' ἀγαποῦσα μανοῦλα μου φτωχί!

Δὲν ἠρόθησ' ἡ καυμένη φιλιὴ νὰ μου χάρισῃ,
Οὔτε νὰ μὲ χαϊδέψῃ, οὔτε νὰ μ' εὐχηθῇ...
Ἄλλοίμονον! εἰς ὅποιον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ζήσῃ,
Ἀπ' τὴν καλὴν του μάνα, χωρὶς νὰ φιληθῇ.

Προχθὲς εἰς ἓνα λειβάδι παιδιὰ εὐτυχισμένα
Ἐνα παιχνίδι ὅλα ἐπαίζανε κοινά.
— Μὲ παίζετε; τοὺς εἶπα: μὲ παίζετε καὶ ἐμένα;
— Δὲν παίζομε, μοῦ εἶπαν, ἡμεῖς μὲ τ' ὄρφανό...

ὦ, εἴθε σὰν λουλούδια εἰς τῆς γῆς τὸ περιθώριον
Καθένας σου νὰ παίρνῃ δροσιὰ ἅπ' τὸν οὐρανόν,
Εἴθε νὰ ἔχουν μάνα εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ὅλοι,
Κ' ἐγὼ νὰ εἴμιαι μόνον γιὰ ὅλους ὄρφανό. ΜΑΡΙΑ...

Πόθεν ἡ μεταξὺ ἡμῶν πολυτέλεια.

Δὲν ὑπάρχει θηρίον τόσον ἄγριον ὅσον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀτιμωρῆτως θανατίζει τὰς κοινωνίας καὶ κατατρώγει τὴν ἀνθρωπότητα. Τὸ θηρίον τοῦτο ὀνομάζεται Πολυτέλεια.

Πᾶσα δύναμις ἀγρία καὶ πᾶσα βία ὑπέκυψεν εἰς τὸν λογικὸν ἄνθρωπον· ἡ πολυτέλεια ὁμως κατέβαλε τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα. Τὰ θηρία ἐξημερώθησαν ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ πολυτέλεια ἐξηγρίωσε τὸν ἄνθρωπον. Ἐκεῖνα ἀντέταξαν τὴν βίαν ἐν τῇ ἀγρία αὐτῶν εὐλιχρινεῖα, ἤλθον εἰς ἄμετον μετὰ τοῦ ἀνθρώπου πάλην καὶ κατεβλήθησαν· ἡ πολυτέλεια ὑπεκρίθη, ἐκολάκευσε, κατέστη πόρνη ἀναίσχυντος καὶ ἐπιτηδεῖα, λύσσαν πνέουσα κατὰ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς τιμιότητος, ἐξηπάτησε τέλος καὶ κατέβαλε τὴν κοινωνίαν.

Δὲν πρόκειται περὶ τῆς πολυτελείας τῶν ἀνδρῶν—ἦτις μεταποιεῖ αὐτοὺς εἰς γυναῖκας—καθόσον μάλιστα τὸ κακὸν οὔτε τόσον εἶνε μέγα οὔτε ἐπὶ τοσοῦτον γενικὴν. Ἐνταῦθα ὀλίγα θὰ εἴπωμεν μόνον περὶ τῆς πολυτελείας τῶν γυναικῶν, ἦτις ἀφανίζει τοὺς συζύγους, καταστρέφει τὰς οἰκογενεῖας, κλέπτει ἐκ τῶν παιδῶν τὸν ὀβολὸν τῆς ἀνατροφῆς καὶ μορφώσεως, ἀναστατώνει τὴν οἰκογενειακὴν εὐτυχίαν, ἐμβάλλει τὸν σώφρονα εἰς πειρασμὸν καὶ τὴν ἀρετὴν εἰς ἀπελπισίαν. Καὶ ποῖος τῶν ἀνδρῶν δὲν συναισθάνεται ταῦτα πάντα; ποῖος οἰκογενειάρχης δὲν ὑπέφερε καὶ δὲν ὑποφέρει ἐκ ταύτης; ποῖος οἶκος δὲν εἶδε τὴν εὐημερίαν αὐτοῦ διαρπαζομένην ὑπὸ τῶν γαμψῶν ὀνύχων τοῦ ὑπόβουλου τούτου τέρατος; Ἐν τούτοις οὐδεμίαν ἀνακαλύπτομεν πέριξ ἡμῶν ἀντίστασιν, οὐδεὶς ἀναφαίνεται μέλλων νὰ θέσῃ ἐμπόδιον εἰς τὴν ὁρμὴν τοῦ θηρίου τούτου, ὡς ἂν ἀπόκρυφός τις δύναμις ἐκράτει τὰ χεῖλη ἡμῶν δεδεμένα, τὴν καρδίαν πρόθυμον καὶ τὸ θαλάστιον ἀνοικτόν... Ἐξοσέυτατε! εἶνε ἡ τιμωρία τῆς ἰδίας ἡμῶν κακίας! Σπαταλήσατε εἰς τῶν συζύγων σας τοὺς γελοίους καὶ ἐφημέρους στολισμοὺς! εἶνε ἡ τιμωρία τῆς ἰδίας ἡμῶν ἐξαχρειώσεως.... Ἄφοῦ ἅπαξ ὁ γάμος τὸ ἱερώτερον καὶ σπουδαιότερον τῆς κοινωνίας ἐχέγγυον ἐξε-

μεταλλεύθη τοσοῦτον ἐπονειδίστως καὶ κατέστη ἡ αἰσχροτέρα κερδοσκοπία, ἀφοῦ ὑπάρχουν συνειδήσεις ἀνεχόμεναι νὰ ἐλπίζωσιν ἐκ τοῦ γάμου τὸ μέλλον αὐτῶν καὶ τὴν ἀποκατάστασιν, ἀφοῦ ἐξαγοράζονται παρὰ τῆς γυναικὸς οἱ πλείοτεροι τῶν ἀνδρῶν ὡς κτήνη ὑπέκοντα εἰς τὴν θέλησιν τῶν δεσποτῶν των, τί δύναται τις νὰ ἐλπίσῃ; ὁποῖαν θέλησιν, ὁποῖαν ἀντίστασιν δύναται τις νὰ περιμείνῃ ἐκ τοιοῦτων συζύγων κατὰ τῆς Λερναίας ταύτης Ὑδρας, ἧτις ἐν μιᾷ στιγμῇ καταβροχθίζει τοὺς πόρους τῆς ἀρτισυστάτου οἰκογενείας;

Ἴδού ἐν ὀλίγοις διατὶ οἱ σύζυγοι ἐκτελοῦν τοσοῦτον προθύμως τῶν συζύγων αὐτῶν τὰς παραλόγους ὁρέξεις, ἰδοὺ διατὶ καίτοι ἐννοοῦντες πρὸς ποῖον θάραθρον κατέρχονται δὲν τολμοῦν νὰ κρατήσουν τὰ θήματα ἐκείνου, ὁ ὁποῖος τοὺς ὀδηγεῖ.

Δὲν ζητοῦμεν νὰ ἐπαναφέρωμεν τὰς ἀρχαίας ἐποχὰς τῆς Σπαρτιατικῆς λιτότητος. Φεῦ! οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι ἀνήκουν εἰς πολιτισμὸν ἄλλοιον τοῦ ἰδικοῦ μας καὶ δὲν εἶνε δίκαιον οὔτε νὰ τὰς ἀναλογισθῶμεν. Δὲν ζητοῦμεν νὰ περιβάλωμεν τὰ μαλθακὰ τῶν σημερινῶν γυναικῶν σώματα μὲ τῆς Πηνελόπης τὸ εὖωνον ὕφασμα, τὸ ὁποῖον μὲ τὰς ἰδίας τῆς χειρὸς ὕφαινε κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἀνδρός της.... Γνωρίζομεν ὅτι τοιαῦται ἐλπίδες εἶνε χίμαιραι καὶ αἱ παρόμοιαι εὐχαὶ παραλογισμοί. Ἡμεῖς προσέτι δὲν πρόκειται κυρίως νὰ μεμφθῶμεν τὰς γυναῖκας διὰ τὸ ὅτι στοιχίζου ἀκριθὰ τὰ φορέματά των. Ὑπάρχει τεκνίον τῆς μητρὸς αὐτοῦ ὑπουλότερον καὶ θηριωδέστερον, ὁ Συρμός! ἡ πασιῶλης μόδα! Πόσον ἀπαισιῶς ἢ λέξις αὕτη ἀντηχεῖ εἰς τὰ ὦτα πολλῶν συζύγων, οἵτινες εὐτυχεῖς ἄλλοτε στεροῦνται σήμερον τοῦ ἄρτου, ἀληθῶς τοῦ ἄρτου τοῦ ἐπιουσίου. Κατ' αὐτῆς λοιπὸν κηρύττομεν σήμερον τὸν πόλεμον, πόλεμον ἀδιάλλακτον μέχρι θανάτου, ὡς τὸν κατὰ τοῦ ὄφρα τοῦ Παραδείσου· ἀλλ' ἐκεῖνον κατεπάτησεν ἡ πτέρνα τῆς γυναικὸς, τοῦτον θὰ καταπατήσῃ τοῦ ἀνδρός ἡ πτέρνα. Ναί! ἐὰν θέλετε νὰ φέρετε ἐπαξίως τὸ ὑπερέχον τοῦ ἀνδρός ὄνομα, μὴ ἀποβλέψετε ποτὲ πρὸς τῆς γυναικὸς τὰ πλοῦτη, μὴ εἰπῆτε ἐν τῷ διαλογισμῷ ὑμῶν « ἄς λάβω γυναῖκα ἵνα γένω πλούσιος! » διότι τότε ἀντὶ γυναικὸς θὰ ἔχετε δεσπότην, διότι τότε οἱ πλεῖστοι ἐξ ὑμῶν θὰ ἤσθη ὑπὸ τὸν γυναικεῖον ζυγὸν ἀσθενῆ ἀνδράποδα, ὠθοῦμενα πρὸς τὴν καταστροφὴν.

Εἶδατε ποτὲ γυναῖκας τινὰς ὁμοῦ πολυτελῶς ἐνδεδυμένας, γυναῖκας τοῦ συρμοῦ; δὲν ὁμοιάζουν ἐργαστήριον ὀλόκληρον ὕφασμάτων, κοσμημάτων καὶ μύρων; Ἐν τούτοις δὲν ἔχετε ἐνώπιόν σας ἢ ῥάκη καὶ οὐσωδῖαν, ἀγυρτίαν καὶ ἀπάτην, ἀηδίαν καὶ ἐξευτελισμὸν, τὴν καταστροφὴν τέλος καὶ τὴν ἐξαχρείωσιν, ὡς τινες θέλουσι· καθ' ἡμᾶς δὲ, ἂν ὄχι ταῦτα, ἀλλὰ τοῦλάχιστον νοὸς μικρότητα, διότι οἱ μεγάλοι νόες εἶνε γνωστὸν καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ ἐκ τῆς πείρας ὅτι πάντοτε ἐπειροφρόνησαν τὴν ματαιότητα, ὁ δὲ συρμός τί ἄλλο ἐστὶν εἰμὴ αὐτὴ ἡ ματαιότης;

Μετὰ ἓνα μῆνα ἀπηντήσατε ἐκ νέου τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας; τὸ ἐργαστήριον μετεβλήθη, ὁ στολισμὸς των ἤλλαξεν.... εἶνε ἡ στενοχωρουμένη κακία, τὸ ἐλέγχον συνειδός, ὁ μετημριεσμένος κακοῦργος, ὁ ἀλλάζων μορφήν διὰ νὰ μὴν ἀναγνωρισθῇ. . .

Εἰσελθετε εἰς πολλοὺς οἴκους ἀρκετὰ πτωχῶν οἰκογενειῶν· εἰς αὐτοὺς ἴσως ἀπαντήσητε τεκνίον, τὸ ὁποῖον νὰ ζητῆ παρὰ τῆς μητρὸς του ὀλίγον ἄρτον· ὁ ἄρτος αὐτὸς ἴσως ἐλλείπει· ἡ οἰκία παρουσιάζει ὄψιν πενίας καὶ ἐντούτοις παρατηρήσατε εἰς τὴν ἱματιοθήκην τῆς δεσποσύνης. Φορέματα ἀκριθὰ ὅλως νέα ὑπάρχουν ἐκεῖ παρημελημένα, ἐκείνη ὅμως ζητεῖ ἄλλο παρὰ τοῦ ἀνδρός της· ἐκεῖνα ὅλα εἶνε ἄχρηστα, διότι δὲν εἶνε πλέον τοῦ συρμοῦ! ὁ ἀνὴρ ταρασσεται, ἀγανακτεῖ· ἐκείνη ἐπιμένει. . . Τὸ παιδίον ἐστερήθη ἐκ νέου τὸν ἄρτον αὐτοῦ καὶ τὸ βιβλίον.

Πατέρες! ἠρωτήσατέ ποτε τιμίους, φρονίμους καὶ εὐσυνειδήτους νέους νὰ σᾶς εἴπωσιν ὁποῖαν ἐντύπωσιν προξενεῖ εἰς αὐτοὺς ὁ στολισμὸς ἐκεῖνος τῶν θυγατέρων σας; πλὴν τίς ἢ ἀνάγκη! ἐν τῇ σιγῇ αὐτῶν ὑπάρχει ἡ ἀπάντησις, ἐν τῇ ἀποχῇ τοῦ γάμου ἢ καταδίκη. Εἶνε πῦρ δι' αὐτοὺς ὁ στολισμὸς ἐκεῖνος τῆς ψευδοῦς φιλοκαλίας, τὸ ὁποῖον κατακαίει τὸν πλησιάζοντα· εἰς τὸ ἔγκλημα ὑπάρχει ἡ τιμωρία καὶ εἶνε τοσοῦτον τρομερωτέρα ὅσον δυσκολώτερα τὴν συναισθάνεται τις.

Ἄνδρες! ἀπὸ σᾶς ἡ κοινωνία ἀναμένει τὴν σωτηρίαν της· σᾶς ὑπεδείχθη τὸ μέσον. Εἶνε ἡ ἴδια ὑμῶν σωτηρία, τὸ ἴδιον ὑμῶν ὄφελος.

Γυναῖκες! μὴ κάμνετε νὰ φαίνωνται ὅτι ἔχουσι δίκαιον οἱ κατή-

γοροί σας καὶ μὴ κάμετε νὰ σιωπήσωσι καταλυπημένοι οἱ ἐπαινέ-
ται σας. Δὲν εἶσθε ποσῶς τοιουτοτρόπως εὐτυχεῖς· κατακλίνεσθε
ἐν ἀντιζηλίᾳ κ' ἐξυπνᾶτε ἐν παραλογισμῶ· ἡ καρδιά σας καθίστα-
ται ἄτης, ὁ νοῦς σας ἐργαστήριον θασάνων· ἀγνοεῖτε τὴν εὐτυ-
χίαν καὶ μαραινέτε τὸ τρυφερὸν κάλλος τῆς νεότητος ἐν τῇ ἀθλιό-
τητι! καταργήσατε ἐξ ὀλοκλήρου τὸν συρμὸν καὶ μετριάσατε τὴν
πολυτέλειαν· ἡ ὠραιότης σας θὰ γίνῃ καταφανής, ἡ ἀρετὴ σας θ'
ἀναγεννηθῇ· θὰ φέρετε τὴν εὐτυχίαν τῶν οἰκογενειῶν, τῆς κοινω-
νίας τὴν εὐδαιμονίαν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

(Συνέχεια ἴδε σελ. 269.)

Ἄμα τηλεγραφικῶς ἤλθεν ἡ εἶδησις εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅτι ὁ βα-
σιλεὺς ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Τουλῶνα, ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις ἐδιόρισε
διὰ κλήρου μεγάλην πρεσβείαν εἰκοσαμελῆ, ἣτις νὰ μεταβῇ εἰς
τὸν Πειραιᾶ πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ βασιλέως ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ὅλης
συνελεύσεως.

Τὴν νύκτα τῆς 17 πρὸς τὴν 18 ὁκτωβρίου ὁ ἀτμοδρόμων ἐφάνη
περιπλέων τὴν ἔνδοξον θάλασσαν τῆς Σαλαμῖνος· οὐδὲ τὸ πα-
ραμικρὸν σύννεφον ἐκάλυπτε τὸ γλυκὺ πρόσωπον τοῦ ἑλληνικοῦ
οὐρανοῦ, καὶ οἱ στίλβοντες ἀστέρες ὠδήγουν τὸ βασιλικὸν πλοῖον
ἀσφαλῶς εἰς τὸν Πειραιᾶ. Τὴν πρωίαν πάντα τὰ εἰς τὸν Πειραιᾶ
σταθμεύοντα πλοῖα σημαιοστολισθέντα ἐχαιρέτισαν διὰ 21 κανο-
νοβολισμῶν τὴν ἐν τῷ λιμένι εἴσοδον τοῦ βασιλέως Γεωργίου· ἐπὶ
δὲ τῶν ἰστών, τῶν κεραίων καὶ τῶν καταστρωμάτων εἶχον ἀνέλθει
φαιδρὰ τὰ πληρώματα αὐτῶν, ἐνθουσιωδῶς ζητωκραυγάζοντα.
Περὶ ὥραν 10 π.μ. ὁ βασιλεὺς φέρων στολὴν συνταγματάρχου τῆς
ἐθνοφυλακῆς, ἐπεβιβάσθη εἰς τὴν μεγάλην βασιλικὴν λέμβον, ἐνῶ
τὰ τηλεβόλα ἐθρόντων, ὁ δὲ καπνὸς τῆς πυρρίτιδος ἀνέβαιεν εἰς
τοὺς οὐρανοὺς. Εἰς τὴν ἀποβάθραν ἐπερίμενον ἡ μεγάλη πρεσβεία
τῆς συνελεύσεως μετὰ τοῦ προέδρου αὐτῆς, ὁ γηραιὸς ναύαρχος
Κανάρης, ὁ Κ. Βούλγαρης, ὁ δῆμαρχος Πειραιῶς καὶ πλῆθος ἀξι-
ωματικῶν τῆς ξηρᾶς καὶ τοῦ ναυτικοῦ. Ἄφου ἐπλησίασεν ἡ λέμβος

εἰς τὴν ἀκτὴν, ὁ Γεώργιος γλυκύτατος τὴν ὄψιν, φιλομειδῆς καὶ
ζωηρὸς ἐπήδησεν ἐπὶ τῆς ἀποβάθρας, ὁ δὲ πρόεδρος τῆς συνελεύ-
σεως ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς αὐτὸν καὶ ἀμέσως ἀπήγγειλε τὴν ἐξῆς
ὠραίαν προσφώνησιν.

« Βασιλεῦ, ἡ Ἑλλάς σκιρτῶσα ἀπὸ χαρὰν ἀνυμνεῖ τὸν Ἰφι-
στον διὰ τὴν εἰς τὸ πάτριον ἔδαφος αἰσίαν ἐμφάνισίν Σου! . . . Χαι-
ρετίζομεν εἰς Σέ, Βασιλεῦ, τὸν ἐκλεκτὸν ἡγεμόνα, τὸν ὁποῖον ὁ με-
γαλόψυχος ἀναξ τῆς Δανίας προέπεμψε μὲ τοὺς ἀξιωματημεινέτους
ἐκείνους λόγους τοὺς θαθέως ἐγχαραχθέντας εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν
«Γίνου Ἑλλῆν τέλειος, καὶ συνδέθητι διὰ δεσμοῦ ἀδιαρρήκτου
μετὰ τοῦ καλέσαντός Σε λαοῦ . . . » Εὐλογημένος ὁ ἀποστελλό-
μενος πρὸς ἡμᾶς παρὰ Κυρίου, στεφανωμένος μὲ τοὺς ἐπτὰ ἀδά-
μαντας τοῦ Ἰονίου Πελάγους, ἵνα ὑπὸ τὴν σκιὰν θαθείας εἰρήνης
ἐκτελέσῃ ἀποστολὴν μεγάλην. »

« Σὲ τὸν ἐν ἀρεταῖς ἀνδρωθέντα ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς ἡγεμόνα,
θὰ βεβιάσωμεν εἰς τὸ ἐξῆς θαρραλέως τὴν δόδον τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλι-
κῆς ἀναπτύξεως, ἣτις ἀμετατρέπτως ἄγει εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν
ἐθνῶν, εἰς τὴν κραταίωσιν καὶ τὴν ἀληθῆ δόξαν τῶν θρόνων. »

« Ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις καὶ μετ' αὐτῆς ἅπανα ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ
ἐκ μέσης ψυχῆς ἀναβοῶσιν «Ὁ συνταγματικὸς Βασιλεὺς τῶν Ἑλ-
λῆνων, ὁ περιπόθητος ἡμῶν Γεώργιος ὁ Α΄. ἔστω πλήρης ἡμε-
ρῶν καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας τοῦ Παντοδυνάμου Ζήτω περικλεής! »

Ὁ βασιλεὺς μὴ δυνάμενος ν' ἀπαντήσῃ ἑλληνιστὶ διένειμε τὴν
ἐξῆς ἔντυπον προκήρυξιν πρὸς πάντας τοὺς Ἑλληνας.

« Ἑλληνας,

Ἄναβαίνων τὸν θρόνον, εἰς τὸν ὁποῖον μὲ ἐκάλεσεν ἡ ὑμετέρα
ψῆφος, αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ σᾶς ἀπευθύνω λόγους τινάς. »

« Οὔτε δεξιότητα οὔτε νοῦν δεδοκιμασμένον φέρω πρὸς ὑμᾶς· τοι-
αῦτα προσόντα οὐδὲ νὰ προσδοκᾶτε δύνασθε ἀπὸ τὴν ἡλικίαν μου.
Ἄλλ' ὁμως σᾶς φέρω πεποίθησιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰλικρινῆ, ταυ-
τιζῶν τὴν ἐν τῷ μέλλοντι τύγην ἐμοῦ μετὰ τῆς τύχης Ἰμῶν.
Σᾶς ὑπόσχομαι ν' ἀφιερῶσω ὀλόκληρον τὴν ζωὴν μου ὑπὲρ τῆς
ὑμετέρας εὐτυχίας. »

«Ὅχι μόνον θὰ σεβασθῶ καὶ θὰ τηρήσω εὐσυνειδήτως τοὺς νόμους σας καὶ πρὸ πάντων τὸ Σύνταγμα, τὸν ἀκρογωνιαίον τοῦτον λίθον τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ πολιτεύματος, ἀλλὰ θὰ ἀγαπῶ καὶ θὰ ἐκτιμῶ τὰ ἔθη σας, τὴν γλῶσσαν σας καὶ πᾶν ὃ, τι ὑμεῖς λατρεύετε.»

«Θὰ παρακαλέσω τοὺς ἀρίστους καὶ δεξιωτάτους ὑμῶν νὰ με περιστοιχίσωσι χωρὶς νὰ ἐμβλέψωσιν εἰς προγενεστέρας πολιτικὰς διαφορὰς· μετὰ τὴν νοήμονα δὲ καὶ περωτισμένην συνέργειάν των θὰ προσπαθῆσω νὰ ἀναπτύξω πάντα τὰ ἀγαθὰ σπέρματα καὶ τοὺς ὑλικοὺς πόρους, τοὺς ὁποίους περιέχει ἡ ὠραία πατρίς σας, ἀπὸ σήμερον δὲ καὶ πατρίς μου.»

«Σκοπὸς τῆς φιλοδοξίας μου θὰ ᾔηνε νὰ καταστήσω τὴν Ἑλλάδα, ὅσον ἐξαρχαῖα ἀπὸ ἐμὲ, πρότυπον βασιλείου ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

«Ὁ Παντοδύναμος, ὁ ἐνισχύων τοὺς ἀθηνεῖς, εἶθε νὰ με χειραγωγήσῃ εἰς τὰς προσπάθειάς μου· εἶθε πατὴρ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ νὰ λησμονήσω τὰς παυδῆμους ὑποσχέσεις, τὰς ὁποίας σήμερον δίδω πρὸς ὑμᾶς.»

«Ἐπὶ τούτοις ἱκετεύω τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἵνα σκέπη ὑμᾶς ὑπὸ τὴν ἀγίαν καὶ σωτήριον σκέπην Αὐτοῦ.»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

Μηνὶ ὀκτωβρίῳ τοῦ σωτηρίου ἔτους 1863.»

Πλησίον τῆς ἀποβάθρας ὁ δῆμος Πειραιῶς εἶχεν ἀνεγείρει μεγαλοπρεπῆ ἀψίδα (καμάραν), ὅπου μεταθὰς ὁ βασιλεὺς ἤκουσε τὴν προσηφώνησιν τοῦ δημάρχου Πειραιέων. Αἱ βασιλικαὶ ἀμάξαι ἦσαν ἑτοιμαί, καὶ ὁ βασιλεὺς, ἀναθὰς εἰς ἐξῆκτον ἄρμα καὶ παρακολουθούμενος ἀπὸ τὴν μεγάλην πρεσβείαν τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως καὶ ἀπὸ διακοσίας τοῦλάχιστον ἄλλας ἀμάξας πλήρεις πολιτῶν πάσης τάξεως, ἐκίνησε διὰ τὰς Ἀθήνας περὶ ὥραν 12ην.

Ἡ παρὰ τὴν ἀγίαν Τριάδα εἴσοδος τῆς πόλεως εἶχε καθωραϊσθῆ μετέραν μεγαλοπρεπῆ ἀψίδα, τῆς ὁποίας αἱ πτέρυγες ἐσχηματίζοντο ἀπὸ περιστυλον δωρείου ρυθμοῦ. Πλήθος λαοῦ κατεκάλυπτε τὸν λόφον ἐκεῖνον καὶ παρετάττετο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς. Ὁ νεαρὸς ἡγεμὼν φθάσας, ἐχαιρέτα τὸ ὑποδεχόμενον αὐτὸν πλήθος ἀσκεπῆς καὶ μετὰ βασιλικῆς ὄντως χάριτος· σταθεὶς δ' ὑπὸ τὴν ἀψίδα, ἤκουσε τὴν προσλαλιάν τοῦ δημάρχου Ἀ-

θηναίων καὶ ἐδέχθη τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ ἀργυροῦ δίσκου προσφερθεῖσας χρυσᾶς κλειῖδας τῆς πόλεως, μετὰ τὸ ὁποῖον λευκοενδεδυμένα καὶ μυρσινοστεφῆ κοράσια ἐψάλον βασιλικὸν τινα ὕμνον. Ἀκολούθως ἡ βασιλικὴ συνοδεία μετὰ τοῦ πλήθους ἀνῆλθεν εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Ὀμονοίας, ὅπου ἡ ἔθνοφυλακὴ ἀνῆγειρε κομψὸν τροπαιον. Ἐκεῖθεν διὰ τῆς ὁδοῦ τοῦ Διόλου μετέθη ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν ναὸν τῆς Μητροπόλεως, ὅπου ὑπεδέχθησαν αὐτὸν ἐν τῷ νάρθηκι ὁ μητροπολίτης Ἀθηνῶν, ἡ ἱερὰ Σύνοδος καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες σεβάσμιοι Ἀρχιερεῖς, δέκα τὸν ἀριθμὸν, ἐνδεδυμένοι τὰς μεγάλας αὐτῶν ἱερατικὰς στολὰς. Ἡ φάλαγξ τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἦτο παρατεταγμένη ἐν τῷ ναῷ, ἔνθα ἐψάλη δοξολογία, μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁποίας ἡ Α. Μεγαλειότης διὰ τῆς Ἑρμαϊκῆς ὁδοῦ μετέθη εἰς τὰ ἀνάκτορα, παρακολουθούμενος ἀπὸ ὄλον τὸ πλῆθος καὶ ἀπὸ τὴν πρεσβείαν τῆς συνελεύσεως, ἧτις ὀδηγήσασα αὐτὸν εἰς τὰ ἀνάκτορα ἀνεχώρησεν. Ὁ βασιλεὺς μετ' οὐ πολὺ ἀνεφάνη εἰς τὸν ἐξώστην τῶν ἀνακτόρων καὶ ἐχαιρέτισε τὸν λαόν, ὅστις εὐφρημίτας ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἴδια.

Ἡ εἴσοδος τοῦ Γεωργίου ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ὑπῆρξεν ἀληθῆς θριάμβος! Αἱ οἰκίαι τῶν ὁδῶν, ἀπὸ τὰς ὁποίας διέβαινον, ἦσαν μυρτοστόλιστοι, οἱ δὲ ἐξώστη (μπαλκόνια) ἐκαλύπτοντο ἀπὸ τάπητας καὶ εἰκόνας τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπὸ αὐτοὺς θάλλουσαι νεᾶνιδες ἔρρινον μετὰ ἄνθη τὸν διαβαίνοντα ἄνακτα. Τὸ ἑσπέρας ἡ πόλις ἐρωταγωγῆθη λαμπρῶς, ἡ δὲ Ἀκρόπολις παρέστανε μαγευτικὸν θέαμα· πυρίνη γραμμὴ διέτρεχε τὰς γηραιὰς ἐπάλλξεις τῆς, καὶ ἐφαίνετο ὡς καταπληκτικὸν μετέωρον εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Διεκρίθησαν προσέτι ἡ φωτοχυσία τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας, ἡ τῆς ἐκκλησίας τῆς Καπνικαρέας, ἡ τοῦ Πανεπιστημίου, ἡ τοῦ Λυκαβητοῦ, ὅστις ἐφαίνετο ὡσεὶ φλεγόμενος, καὶ ἡ τῆς πλατείας τῆς Ὀμονοίας. Αἱ ὁδοὶ μέχρι μεσονυκτίου ἦσαν ἀδιάβατοι ἕνεκα τοῦ συρρέοντος πλήθους. Ἡ Α. Μεγαλειότης ἐξῆλθε δις τὸ ἑσπέρας ἐφ' ἀμάξης χαιρετώμενος ὑπὸ τοῦ πλήθους καὶ ἀντιχαιρετῶν αὐτό.

Τῇ ἐπαύριον ὁ βασιλεὺς ἀνῆγγειλεν ὅτι μέλλει νὰ παρουσιασθῆ ἐνώπιον τῆς συνελεύσεως, ὅπως δώσῃ τὸν ὄρκον. Ἀπὸ τῶν ἀνακτόρων μέχρι τῆς συνελεύσεως παρετάχθη εἰς δύο γραμμάς ἡ ἔθνοφυλα-

κή καὶ ἡ φάλαγξ τοῦ Πανεπιστημίου. Οἱ πληρεξούσιοι περὶ τὴν 10 π. μ. συνήλθον εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς συνελεύσεως, ἧτις εὐπρεπέστατα ἦτο διακεκοσμημένη διὰ τὸ ἐπίσημον τῆς τελετῆς. Ἡ συρροὴ τοῦ πλήθους καὶ αὐτοῦ τοῦ ὠραίου φύλου ἦτο τοσαύτη, ὥστε οἱ κκ. πληρεξούσιοι δυσκόλως εὗρισκον θέσιν δι' ἑαυτούς. Εἰκόσαμελῆς ἐπιτροπὴ ἐκκληρώθη πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ βασιλέως· περὶ δὲ τὴν 12 ὥραν εἴκοσι καὶ εἷς κανονοβολισμοὶ ἀνήγγειλαν τὴν ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα ἀναχώρησιν τῆς Α. Μεγαλειότητος, καὶ μετ' ὀλίγας στιγμᾶς, ὅτε ὁ κλητὴρ ἀνεκραύγασε τρις « ὁ βασιλεὺς ἔρχεται », ἅπαντες ἠγέθησαν ὄρθιοι. Τότε εἰσῆλθεν ὁ Γεώργιος φέρων στολὴν ναυάρχου εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ κόμητος Σπόνεκ, ἐκάθισεν εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ προετοιμασθέντα βασιλικὸν θρόνον, καὶ παρ' αὐτῷ ἔλαβε θέσιν ὁ πρόεδρος τῆς συνελεύσεως. Ἀμέσως δὲ ὁ πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ οἱ λοιποὶ ἄρχιερεῖς, φέροντες λαμπάδας ἀναμμένας, ἔψαλλον τὴν συνήθη τελετὴν, μετὰ τὴν ὁποίαν εἷς τῶν γραμματέων τῆς συνελεύσεως ἀνέγνωσε μεγαλοφώνως τὸ ψήφισμα, διὰ τοῦ ὁποῦ κανονίζεται ὁ τρόπος, καθ' ὃν θὰ ἐξασκῆται ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ νέου πολιτεύματος. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ψηφίσματος σηκωθείς ὁ βασιλεὺς Γεώργιος ἔθεσε τὴν δεξιάν ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἀνέγνωσεν ἑλληνιστὶ μὲ σταθερὰν καὶ ἠχηρὰν φωνὴν τὸν ἐξῆς ὄρκον. « Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ προστατεύω τὴν ἐπικρατοῦσαι θρησκείαν τῶν Ἑλλήνων, νὰ διατηρῶ καὶ νὰ ὑπερασπίζω τὴν ἀνεξαρτησίαν, τὴν αὐτονομίαν καὶ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ νὰ φυλάττω τοὺς νόμους αὐτοῦ. » Μεθ' ὅ, ἀσπασθεὶς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ὑπέγραψεν αὐτόν. Ἀκολούθως ἅπαντες οἱ πληρεξούσιοι ἀνεκραύγασαν τρις « ζήτω ὁ βασιλεὺς », ἑκατὸν δὲ καὶ εἷς κανονοβολισμοὶ ἀνήγγειλαν τὴν ὀρκωμοσίαν τοῦ βασιλέως εἰς ἅπασαν τὴν πρωτεύουσαν. Μετὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς ἐξηλήθει, συνοδευόμενος μέχρι τῆς μεγάλης πύλης ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὑπὸ τῆς μεγάλης πρεσβείας καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ Προεδρείου τῆς συνελεύσεως, ἀφ' ὅπου ἀσκεπῆς καὶ χαιρετίζων ἀνῆλθεν ἐφ' ἀμάξης, καὶ ἐν μέσῳ νέων ζητωκραυγῶν τοῦ λαοῦ, τῆς Ἐθνοφυλακῆς καὶ τοῦ στρατοῦ ἔφθασε εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας προσεφέρθη εἰς τὰ ἀνάκτορα δεῖπνον, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθισαν ἐξήκοντα καὶ δύο συνδαιτυμόνες· τὸ προεδρεῖον τῆς συνελεύσεως, τὸ ὑπουργεῖον, ὁ μητροπολίτης Ἀθηνῶν καὶ πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, οἱ πρέσβεις τῶν τριῶν δυνάμεων καὶ ὁ τῆς Δανίας, οἱ ὑποναύαρχοι Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, ὁ νομάρχης Ἀττικῆς, ὁ πρῦτανος τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἄλλα ἐπίσημα ἄτομα. Ὁ βασιλεὺς ἐκ δεξιῶν μὲν εἶχε τὸν πρόεδρον τῆς συνελεύσεως, ἐξ εὐωνύμων δὲ τὸν Σ. Μητροπολίτην. Ἡ τράπεζα ἦτο λιτοτάτη, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐδείπνει μετ' ἀφελείας καὶ θάρρους, ὡς μετὰ οἰκείων, χαρίεις καὶ πρὸς πάντας ὁμιλῶν, ἐνῶ καθ' ὅλον τὸ δεῖπνον ἐπαιάνιζεν ἡ μουσικὴ.

Τὴν ἐπαύριον (Κυριακὴν) ὁ βασιλεὺς φέρων ἔνδυμα πολίτου μετὰ τοῦ φρουράρχου τῶν ἀνακτόρων κ. Τριγκέτα καὶ τῶν δύο φίλων του Δανῶν, μετέβη πεζὸς εἰς τὸν ναὸν τῆς Μητροπόλεως. Ἀπὸ τῆς προτεραίας εἶχε διατάξει νὰ σηκώσῃ τὸν ἐντὸς τοῦ ναοῦ βασιλικὸν θρόνον, εἰπὼν ὅτι ἐν ὧπιον τοῦ Θεοῦ διάκρισις δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ πάντες εἶνε ἴσοι, καὶ ἐκφράσας τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ μὴ ἐπαναληφθῶσι πλέον αἱ ζητωκραυγαὶ ἐντὸς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἰψίστου, ἐνθα πάντας πρέπει νὰ κατέχη σέβας καὶ προσήλωσις πρὸς τὰ θεῖα. Εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν καὶ προχωρήσας ἐν μέσῳ τοῦ μετὰ σεβασμοῦ παραμερίζοντος πλήθους, ἐστάθη μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας ὄρθιος καὶ ἀσκεπῆς ἐντεῦθεν τοῦ ἀρχιερατικοῦ θρόνου, μὴ θελήσας οὐδ' ἐπὶ τοῦ τάπητος νὰ πατήσῃ, τὸν ὁποῖον εἶχον στρώσει ἐπὶ τούτῳ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ὁ Γεώργιος, διαμείνας ἐν τῷ ναῷ ἀπὸ τῆς 9)½ πρωῒνης ὥρας μέχρι τέλους τῆς λειτουργίας, ὅπου καὶ τὸν σταυρὸν του πολλακίς ἔκαμεν ὀρθοδόξως, καὶ πρὸ τῶν ἁγίων μυστηρίων κατὰ τὴν ἐξοδὸν τῶν βαθύτατα ὑπέκλινεν, ἀκολουθούμενος ὑπὸ μυριάδος λαοῦ ἐπανῆλθεν εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὅπου ἰδὼν παρὰ τὰς θύρας χωροφύλακας φρουροὺς, διέταξε νὰ ἀναχωρήσωσιν ἀμέσως, εἰπὼν ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκην φρουρῶν, διότι φρουρὸς Του εἶνε ὁ λαός.

Ἡ τριήμερος πανήγυρις ἔληξε διὰ τῆς ἐκτελέσεως πυροτεχνημάτων κατὰ τὸ ἑσπέρας τῆς ἡμέρας ταύτης ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ βασιλέως. Τὸ θέαμα τῆς νυκτὸς ταύτης ἦτον ὅσον λαμπρὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς τόσον καὶ πρωτοφανὲς ἐν Ἀθήναις.

Τὰ πυροτεχνήματα κατασκευασθέντα ὑπὸ τοῦ πυροτέχνου Βρεντάνου, ἐμελλον νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Περὶ δὲ τὴν ὀγδόην ὥραν ἀνηγγέλθη ἡ ἀφίξις τῆς Α.Μ. καὶ ἡ μουσικὴ ἤρχισε νὰ παιανίζῃ τον βασιλικὸν ὕμνον. Ὁ βασιλεὺς, πολιτικὰ ἐνδεδυσμένος, διῆλθε μετὰ τῆς ἀκολουθίας του διὰ μέσου τοῦ συρρεῦσαντος ἀπείρου πλῆθους, καὶ ἀνέβη ἐπὶ θέσεως ὑψηλῆς κατέναντι τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Χάριν συντομίας παραλείπομεν τὴν περιγραφὴν τῆς παραστάσεως τῶν πυροτεχνημάτων, λέγοντες μόνον, ὅτι ἐπὶ δύο ὥρας βασιλεὺς καὶ λαὸς κατείχοντο ὑπὸ μαγικῆς ὀπτασίας, ὄνειρευόμενοι κόσμον ἄλλον ἢ βλέποντες τοῦτον νὰ μεταβάλλεται καὶ νὰ παρουσιάζῃ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, τὸν χειμῶνα ἢ τὴν ἀνοιξίν, πυρῶν καὶ τὴν γῆν παλαίουσαν μετὸν οὐρανόν! . . .

Τελευταῖον δὲ πάντων τῶν πυροτεχνημάτων ὑπῆρξεν ἡ διὰ μιᾶς φωταγώγησις τῆς ὅλης πλατείας, μεταβληθείσης αἰφνιδίως εἰς πολυκύμαντον πέλαγος φλογῶν. Συγχρόνως δὲ ὁ Λυκαβητός, ὁ τάφος τοῦ Φιλοπάππου, ὁ Περθείων καὶ τὸ Ἀστεροσκοπεῖον διέλαμπον ἀπὸ βεγγαλικά φῶτα καὶ φωτοδόλους σφαιράς. Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ τελευταία νύξ τῆς τριημέρου πανηγύρεως τῶν Ἀθηνῶν.

Σημ. Διακρίνομεν ἐνταῦθα τὸν βίον τοῦ βασιλέως Γεωργίου, ἐπιφυλαττόμενοι ἄλλοτε νὰ συμπληρώσωμεν αὐτόν.

Περὶ θερμότητος καὶ θερμομέτρων.

Ἐπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ πάμπολλα πράγματα, τὰ ὅποια αἰσθανόμεθα μὲν ἀδιακρίτως, δυσκολευόμεθα δὲ καθ' ὑπερβολὴν, ὅταν θελήσωμεν νὰ τὰ ὀρίσωμεν. Τοιοῦτον τι εἶνε καὶ ἡ θερμότης. Ἄμα τρίψωμεν τὴν μίαν χεῖρα μετὰ τὴν ἄλλην, ἀμέσως αἰσθανόμεθα καὶ τὰς δύο θερμάς· ὅταν πλησιάσωμεν εἰς τόπον ὅπου εὐρίσκεται πῦρ, εὐθὺς αἰσθανόμεθα θερμότητα· τὸ θέρος μᾶς ἐνοχλεῖ ἢ θερμότης, τὸν χειμῶνα ἢ ἔλλειψις αὐτῆς μᾶς κίμνει νὰ κρυθῶμεν. Ἀλλὰ τί πρᾶγμα εἶνε αὕτη ἡ θερμότης; Οἱ φιλόσοφοι λέγουσιν ὅτι

ὑπάρχει λεπτότατόν τι ρευστόν, ἀβάρη καὶ ἀόρατον, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται θερμώγονον, καὶ τὸ ὁποῖον ἄμα εἰσχωρήσῃ εἰς σῶμά τι τὸ καθίστάνει θερμόν.

Ἡ θερμότης εἶνε δι' ἡμᾶς καὶ ἀπαραίτητον· δι' αὐτῆς μεταποιούμεν τὴν ζύμην εἰς ἄρτον· δι' αὐτῆς τὸ κρέας, τὰ ὄσπρια, τὰ λαχανικά μεταμορφοῦμεν εἰς φαγητὰ νόστιμα· δι' αὐτῆς ἐνὶ λόγῳ ἐκτελοῦμεν ἀναριθμητοὺς ἐργασίας, καὶ τέλος ζῶμεν δι' αὐτῆς, διότι ἂν ἐκ τῆς γῆς μας ἐξέλαιπεν ἡ θερμότης, εὐθὺς τὰ νερὰ ὅλα θὰ ἐπήγουντο, τὰ δένδρα καὶ τὰ φυτὰ θὰ ἐξηραίνοντο, τὸ αἷμα τῶν ζώων καὶ τὸ ἰδικόν μας θὰ ἐπάγονεν, ἡ ζωὴ μας θὰ ἐσθύνετο καὶ ἡ σφαῖρα μας ὅλη θὰ ἀπενεκροῦτο. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπερβολικὴ θερμότης δὲν θὰ μᾶς ἦτο ὀλιγώτερον ὀλεθρία· ἐπειδὴ τότε τὰ ὕδατα θὰ μετεβάλλοντο ὅλα εἰς ἀτμούς, ὁ ἥλιος καὶ τὰ ἄστρα θὰ ἐκρύπτοντο, ἡμεῖς δὲ ἀπὸ τὴν μεγάλην ζέστην θὰ ἀπεθνήσκομεν ἀμέσως. Πόσον ἡ ἀπειρος τοῦ Θεοῦ σοφία καὶ ἀγαθότης δεῖκνύεται διὰ τῶν ἔργων του εἰς ἡμᾶς! καὶ ἡμεῖς οἱ ἀχάριστοι ἀντὶ νὰ θαυμάζωμεν καὶ νὰ δοξολογῶμεν κατ' ἐκάστην στιγμὴν, βλασφημοῦμεν αὐτόν μετὰ τοὺς θεοβήλους μας λογισμοὺς καὶ μετὰ τὰς αἰσχράς μας πράξεις.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν ἀποτελεσμάτων τῆς θερμότητος παρατηρήθη καὶ τὸ ἐξῆς. Καθὼς τὸ νερόν, ὅταν εἰσδύτῃ εἰς σῶμά τι, τὸ φουσκώνει καὶ αὐξάνει τὸν ὄγκον του, οὕτως ἡ θερμότης κίμνει τὰ σώματα, εἰς τὰ ὅποια εἰσχωρεῖ, νὰ γίνωνται μεγαλύτερα· τοῦτο λέγεται διαστολὴ τῶν σωμάτων. Ὅταν δὲ πάλιν τὰ σώματα ψυχρανθῶσι, γίνονται μικρότερα καὶ τοῦτο ὀνομάζεται συστολὴ τῶν σωμάτων.

Πολὺ συχνὰ βλέπομεν πράγματα τὰ ὅποια, ἂν δὲν ὑπῆρχε διαστολὴ καὶ συστολὴ τῶν σωμάτων, δὲν θὰ συνέβαινον. Οὕτως ἂν εἰς ὑέλινον ποτήριον χύτωμεν βράζον τι ὑγρόν, τὸ ποτήριον θραύεται (σπᾶ)· διότι τὸ μὲν κάτω τοῦ ποτηρίου μέρος, τὸ ὁποῖον δέχεται τὸ βράζον ὑγρόν, θερμαίνομενον διαστέλλεται, δηλαδὴ γίνεταί μεγαλύτερον, ἐνῶ τὸ ἄνω, τὸ ὁποῖον μένει κενόν, οὔτε θερμαίνεται οὔτε διαστέλλεται· ἐπειδὴ δὲ ἡ ὕψος δὲν εἶνε ἐλαστικὴ, θραύεται. Ἄν ὅμοιως χύτωμεν ὀλίγον μόνον ἀπὸ τὸ βράζον

ὕγρον καὶ δὲν τὸ ἀφίσωμεν εἰς τὸν πάτον τοῦ ποτηρίου, ἀλλὰ περιφέρωμεν αὐτὸ εἰς ὅλην τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειάν του, ἔπειτα δὲ χύτωμεν καὶ ἄλλο καὶ πράζωμεν τὸ αὐτὸ πολλάκις, τὸ ποτήριον δὲν θραύεται· ἐπειδὴ τότε θερμαίνόμενον ὁλόκληρον, ὁλόκληρον καὶ διαστέλλεται. Εἰς πολλὰ μέρη οἱ βαρελοποιοὶ θερμαίνουσι πρῶτον τὰς σιδηρὰς στεφάνους καὶ ἔπειτα περιζόνουσι δι' αὐτῶν τὰ βαρέλια· διὰ δὲ τοῦ τρόπου τούτου σφίγγουσι αὐτὰ ὑπερβολικῶς.

Οἱ γινώσκοντες ὅτι, ἂν θάλωμεν εἰς τὸ πῦρ κάστανα ἄκοπα, αὐτὰ ἀφοῦ θερμανθῶσι καλὰ, ρήγνυνται (σχοῦν) μετὰ κρότου· τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι τὰ κάστανα ἐμπεριέχουσι πολὺν ἀέρα, ὁ ὁποῖος, θερμανθεὶς, τόσον διαστέλλεται, ὥστε δὲν χωρεῖ πλέον εἰς τὸ κέλυφος (τσώφλοιο). ὅθεν σχίζει αὐτὸ καὶ ἐξέρχεται μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ἐλαστικότητός του. Τὸ νερὸν ὅμως παρουσιάζει καὶ περιέργον, τὸ ὁποῖον καλὸν εἶνε νὰ μὴ ἀποσιωπηθῇ ἐνταῦθα. Αὐτὸ θερμαίνόμενον μὲν διαστέλλεται ἕως ὅτου φθάσῃ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τῆς θερμότητός του καὶ διαστολῆς, ὁ ὁποῖος εἶνε ἡ θράσις· ψυχραίνόμενον ὅμως δὲν ἐξακολουθεῖ καὶ νὰ συστέλλεται ἀκατάπαυστα, ἀλλὰ ὀλίγον πρὶν παγώσῃ μένει στάσιμον, καὶ τότε εἶνε ἡ μεγαλύτερα του ἀνάπαυσις. Ἐπειτα δὲ ὅσον περισσότερον ψυχραίνεται, ἀντὶ νὰ συστέλληται, διαστέλλεται· ὥστε, ἂν ἀφίσωμεν τὸν χειμῶνα ἔξω εἰς τὸ ὑπαιθρον μίαν στάμναν γεμάτην ἀπὸ νερόν, τὸ νερὸν θὰ παγώσῃ· ὁ δὲ πάγος, ἂν τὸ ψῦχος ᾖ πολὺ, θὰ διασταλῇ, καὶ ἐπειδὴ ἡ στάμνα θὰ ἐναντιόνηται εἰς αὐτόν, ἐκεῖνος θὰ τὴν σπάσῃ.

Ὅλα τὰ σώματα εὐρίσκονται ἐν τῇ φύσει εἰς τρεῖς καταστάσεις, δηλαδὴ εἶνε ἢ στερεά, ὡς ὁ σίδηρος, οἱ λίθοι, τὰ ξύλα· ἢ ὑγρά, ὡς τὸ νερὸν, τὰ ἄλατα κτλ. ἢ ἀερώδη, ὡς ὁ περικυκλόνων ἡμᾶς ἀτμοσφαιρικός ἀήρ, ὁ ἀτμός κτλ. Ἐκ τούτων τὰ μὲν ἀερώδη διαστέλλονται καὶ συστέλλονται ὁμοιομόρφως καὶ περισσότερον τῶν λοιπῶν· τὰ δὲ ὑγρά δὲν διαστέλλονται μὲν ὅλα ὁμοίως, ἀλλὰ περισσότερον τῶν στερεῶν, ἐκ τῶν ὁποίων πάλιν ἄλλα μὲν συστέλλονται καὶ διαστέλλονται περισσότερον, ἄλλα δὲ ὀλιγώτερον τῶν ἄλλων.

Ἐκ τῶν ὄσων μέχρι τοῦδε εἴπομεν, εὐκόλως ἐννοεῖ τις ὅτι, ἂν

θελήσωμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν διαστολὴν καὶ συστολὴν τῶν σωμάτων εἰς τὸ νὰ γινώσκωμεν τὸ ποσὸν τῆς θερμότητος, δὲν εἶνε ἀδύνατον, ἀλλ' οὐδὲ πολὺ δύσκολον· καὶ ἀκολούθως ὅτι τὰ μᾶλλον κατάλληλα ἐκ πάντων τῶν σωμάτων διὰ τὴν χρῆσιν ταύτην εἶνε τὰ

ἀερώδη, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ὑγρῶν ὁ ὑδράργυρος ἀπεδείχθη ὅχι ὀλιγώτερον κατάλληλος· ὅθεν καὶ εἰς τὰ περισσότερα τῶν ἐργαλείων διὰ τῶν ὁποίων μετρεῖται ἡ θερμότης καὶ τὰ ὁποῖα δι' αὐτὸ τοῦτο θερμόμετρα ὀνομάζονται, γίνεται γενικῶς χρῆσις τοῦ ὑδραργύρου.

Τῶν ἐργαλείων τούτων ἡ κατασκευὴ εἶνε τοιαύτη:

Λαμβάνουσι σωλήνα ὑέλινον, τοῦ ὁποῖου τὸ μὲν κάτω μέρος εἶνε κλειστὸν καὶ ἀρκετὰ εὐρύχωρον ἐνδοθεν (ἀπὸ μέσα), διὰ νὰ χωρῇ ποσότητά τινα ὑδραργύρου, τὸ δὲ ἐπίλοιπον εἶνε στενόν, ὡς τρίχα σχεδόν, ὁμοιομόρφον (δηλαδὴ δὲν εἶνε ἄλλου στενώτερον καὶ ἄλλου φαρδύτερον) καὶ ἀπ' ἐπάνω ἀνοικτόν. Ἀπὸ τὸ ἀνοικτόν τοῦτο μέρος εἰσάγουν εἰς τὸν σωλήνα τὸν ἀπαιτούμενον ὑδράργυρον ἀφαιροῦν ὅλον τὸν ἐν αὐτῷ εὐρισκόμενον ἀέρα διὰ τῆς πυρακτώσεως, καὶ κλείουσι αὐτὸ ἀμέσως. Οὕτω κεκλεισμένον ὄντα τὸν σωλήνα θέτουσιν ἐν τὸς πόγου ἀναλυομένου· ὡς ἐκ τούτου ὁ ἐν αὐτῷ ὑδράργυρος ψυχραίνόμενος συστέλλεται, συμμαζεύεται ὅσον δύναται ἐντὸς τοῦ εὐρυχώρου μέρους καὶ ἀφίνει οὕτω κενὸν (ἄδειον) τὸ πλεῖστον τοῦ στενοῦ. Τότε σημειόνηται μὲ ἐν 0 (μηδενικόν) τὸ σημεῖον, μέχρι τοῦ ὁποῖου ὁ ὑδράργυρος κατέβῃ ἐν τῷ σωλήνι. Ἀκολούθως βουτοῦσιν αὐτὸν ἐντὸς καθαροῦ βράζοντος ὕδατος εἰς μετάλλινον ἀγγεῖον.

Ἡ θερμότης εἰσχωροῦσα διαστέλλει τὸν ὑδράργυρον, ὁ ὁποῖος μὴ δυνάμενος νὰ ἐκτανθῇ μήτε πρὸς τὰ κάτω μήτε πρὸς τὰ πλάγια, ἀναβαίνει εἰς τὸ στενὸν τοῦ σωλήνος, καὶ γεμίζει ἀρ-

κετόν αὐτοῦ μέρος. Τὸ σημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ὑδράργυρος καταντήσῃ, σημειώνεται μετὰ τὸν ἀριθμὸν 100. Τὸ δὲ μεταξύ 10ῦ 0 καὶ τῶν 100 διάστημα τοῦ σωλήνος μοιράζεται εἰς 100 ἴσα μέρη, τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται βαθμοί. Αἱ διαιρέσεις αὗται ἐπεκτείνονται καὶ ἄνωθεν τῶν 100^ο, ἐξακολουθούτων τῶν ἀριθμῶν 101^ο, 102^ο κτλ., καὶ κάτωθεν τοῦ 0, ἀρχιζόντων πάλιν ἀπὸ 1^ο, 2^ο . . . ἀλλὰ πρὸς διακρίσιν προτάττουσι τῶν τελευταίων τούτων τὸ σημεῖον — ὥστε ἂν ἴδωμεν γραμμικόν — 6^ο πρέπει νὰ ἀνογνωσωμεν, ἐξ βαθμοῦ κάτωθεν τοῦ μηδενικοῦ, τοῦ σημείου ^ο ἀναγνωσκομένου «βαθμοί.»

Τοῦτο εἶνε τὸ ἑκατοβάθμιον λεγόμενον θερμομέτρον, οὕτως ὀνομασθέν ἕνεκα τῆς εἰς 100^ο διαιρέσεως τῆς ἀπὸ τοῦ πάγου μέχρι τῆς θράσεως θερμότητος. Τοῦτο μεταχειρίζονται εἰς Γαλλίαν καὶ πολλὰ ἄλλα μέρη. Εἰς τόπους ὁμοίως τινὰς μεταχειρίζονται ἐν ἄλλο θερμομέτρον, τοῦ Ρεωμύρου λεγόμενον, τὸ ὁποῖον διαφέρει ἀπὸ τὸ πρῶτον, κατὰ τὴν διαίρεσιν μόνον, δηλαδή, ἀντὶ ἀπὸ τοῦ πάγου μέχρι τῆς θράσεως νὰ διαιρηται εἰς 100^ο, μοιράζεται μόνον εἰς 80^ο. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν, Ἀμερικὴν καὶ τινὰ ἄλλα μέρη εἶνε ἐν χρήσει τὸ τοῦ Φρενελίου θερμομέτρον. Εἰς τὸ θερμομέτρον τοῦτο ἡ θερμοκρασία τοῦ ἀναλυομένου πάγου ἀντὶ νὰ σημειώνηται μετὰ 0, ὡς εἰς τὰ δύο προηγούμενα, σημειώνεται μετὰ τὸν ἀριθμὸν 32^ο, ἡ δὲ θερμοκρασία τοῦ θράζοντος ὕδατος μετὰ 212^ο. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω θερμομέτρων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα πολλὰ, δι' αἰνοπνεύματος ἢ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος κατσκευαζόμενα, τὰ ὁποῖα ἀρκούμεθα νὰ ἀναφέρωμεν μόνον.

Ὁ περίπατος.

Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ Γ. Β.

Εἰς πατὴρ εἶχε δύο τέκνα ὀνομαζόμενα Ἀλβῖνον καὶ Θεόδωρον, τὰ ὁποῖα παρὰ πολὺ ἠγάπα. Κατεγίνετο μετὰ αὐτὰ, ὅτε εἶχεν εὐκαιρίαν, καὶ κατὰ τὰς ὡραίας ἡμέρας τὰ ἠκολούθει εἰς τοὺς περιπάτους των. Τοῦτο ἦτο ἡ μεγαλειτέρα του εὐχαρίστησις, διότι αὐτὰ περιτριγύριζον τὸν πατέρα των μετὰ χαρὰν καὶ εὐχαριστοῦντο νὰ τὸν βλέπωσι καὶ νὰ συνομιλῶσι μετὰ αὐτόν. Ὅτε ἦλθεν ὁ χειμὼν καὶ

ἤρχισαν αἱ βροχαί, ἔπαυσαν διὰ πολὺν καιρὸν τοὺς περιπάτους των. Τέλος ἦλθε πάλιν ἡ ἐπιθυμητὴ ἀνοιξίς. Ἡ χιὼν ἦτο ἀναλελυμένη, τὸ πράσινον γόρτον ἐφύτρονε παντοῦ ἀπὸ τὴν ὑγρὰν γῆν, ἀπὸ δὲ τὸν ὑγρὸν, ζεστὸν καὶ γαλάζιον ἀέρα ἐσειόντο τὰ λεπτὰ φύλλα τῆς λεύκας καὶ σημύδας (1).

Τώρα ἐτρεγον τὰ παιδία ὀδηγούμενα ἀπὸ τὸν πατέρα των ἔξω εἰς τὴν ἐξοχὴν. Ὅτε ταῦτα τὸ περυσμένον ἔτος εἶχεν ἰδεῖ ἕκαμε μετὰ τόσην διακοπὴν διπλασίαν ἐντύπωσιν εἰς αὐτά. Δὲν ἠμπόρουσαν νὰ χορτάσων νὰ βλέπουν τὰ μεγαλοπρεπῆ δένδρα (τὰ ὁποῖα τότε ὄχι πλέον γυμνὰ κλαδιὰ ὕψοναν πρὸς τὸν οὐρανόν), τὸν λαμπρὸν καθρέπτην τῆς λίμνης, εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας δεύτερον οὐρανὸν ἔδλεπαν μετὰ θαυμασμόν, καὶ τὰ γαλαζία βουνά, τὰ ὁποῖα ἀπὸ μακρὰν ἔστεφάνοναν τὴν ὡραίαν χώραν. Ἡ ἐργασία τῶν φιλοπόνων γεωργῶν, τὰ τραγούδια τοῦ κορυθαλοῦ καὶ αὐτὴ ἡ βραχνὴ φωνὴ τοῦ βατράχου τυξάναν τὴν χαρὰν των καὶ ἔφεραν εἰς τὴν μνήμην των ταύτην καὶ ἐκαίνην τὴν ἡμέραν τῆς ἀνοίξεως.

Μικρὸν βουναλάκι, τὸ ὁποῖον οὔτοι ἀνέδθησαν, ἕκαμε νὰ βλέπουν μακρύτερα. Τὸ βλέμμα των ἐχάθη εἰς τὸ εὐρύχωρον διάστημα, καὶ ἡ εὐχαρίστησις των ὑπῆρξε σιωπηλὴ καὶ ἐκτεταμένη. Ὁ ἥλιος ἐπλησίαζεν ἤδη νὰ δύσῃ. Σύννεφα λεπτὰ τοὺς ἐτριγύριζαν καὶ κατέβαιναν εἰς τὴν θάλασσαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐν ᾧ κατέβαιναν διελύοντο. «Ὁ ἥλιος δύει, τέκνα μου, εἶπεν ὁ πατήρ, διὰ τὴν σήμερον. Πόσον ὡραῖος καὶ εὐεργετικὸς εἶνε οὗτος ἀκόμη καὶ ὅταν χάνεται! Καὶ αὐροῖον θελεῖ σηκωθῆ πάλιν εἰς νέαν ζωὴν καὶ εἰς νέαν εὐεργεσίαν, καὶ τὰς εὐεργετικὰς του ἀκτῖνας θὰ στείλῃ εἰς τὴν γῆν.

Τώρα ἀνέτειλεν ἡ σελήνη καὶ ἐφαίνετο ὡς ἑλαφρὸν πλοιάριον εἰς τὴν ἀντανάκλασιν τῶν κοκκινωπῶν δυσμῶν. «Πόσον ὡραία εἶνε, εἶπεν ὁ Ἀλβῖνος, δὲν φαίνεται πάντοτε τοιαύτη» «εἶνε εἰς τὴν παιδικὴν τῆς ἡλικίας, ἀπεκρίθη ὁ πατήρ· καθ' ἡμέραν αὕτη αὐξάνει καὶ τὸ φῶς τῆς αὐξάνει ἕως οὗ μᾶς δείξῃ γεμάτον τὸν δίσκον τῆς. Ἴσως σκεπάσωσιν αὐτὴν ἐνίοτε σύννεφα καὶ τότε θέλει σκεπασθῆ ἡ θεὰ αὐτῆς ὡς νὰ ἔχη πέθος. Μετὰ τινὰ καιρὸν θέλει μακρυνθῆ πά-

(1) Εἶδος δένδρου.

λιν, ἕως οὐ τέλος ὄλως διόλου χαθῆ, ὥστε νὰ γείνη σωστή εἰκὼν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. « Ἐγὼ δὲν ἐννοῶ, εἶπεν ὁ Θεόδωρος, τί ἐννοεῖτε μὲ τούτους τοὺς λόγους. » Ὡ ναί! εἶπεν ὁ Ἀλβῖνος· ἐγὼ γνωρίζω τί θέλετε νὰ εἴπητε· ὁ ἄνθρωπος αὐξάνεται καὶ μικρύνεται, διαλάμπει ὀλίγον καιρὸν εἰς τὴν γῆν, ἕως οὐ χάνεται καὶ κρύπτεται εἰς τὸν τάφον. » « Καὶ τὰ σύννεφα, τὰ ὁποῖα ἐνίοτε σκεπάζουν τὴν σελήνην; ἠρώτησεν ὁ πατήρ. — « Τοῦτο δὲν γνωρίζω νὰ ἐξηγήσω, ἀπεκρίθη ὁ υἱός. — « Εἶνε αἱ δυστυχίαι, αἱ ὁπαῖαι συμβαίνουσι εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἶπεν ὁ πατήρ. Καμμία ψυχὴ δὲν ἔφυγεν ἀκόμη τὴν γῆν ὄλως διόλου ἥσυχος καὶ μὲ χαράν. Πᾶσα ψυχὴ εἶχε τὰς σκοτεινάς καὶ συννεφώδεις ἡμέρας τῆς. Ἄλλ' ἀπὸ τὸν ἀθῶν καὶ ἀγαθὸν ἄνθρωπον ἀποσύρονται ταῦτα τὰ σύννεφα καὶ ἡ ἥσυχία τῆς ψυχῆς του μένει ἀπείρακτος· καὶ ἐὰν αὐτὸς τέλος ἀποχωρισθῆ ἀπὸ ἡμᾶς ὑπάγει ὄχι εἰς τὸν τάφον, ἀλλὰ λάμπει εἰς ἓνα ἄλλον τόπον αἰώνιος καὶ ἀμετάβλητος.

Ἦτο νύκτα· τὰ παιδιά ἐπιάσθησαν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ πατρὸς των καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν μὲ σιωπὴν καὶ σκέψιν.

ΖΩΣΙΜΑΔΑΙ.

Καθὼς πολλὰ περιοδικὰ διὰ νὰ εὐχαριστήσουν τοὺς συνοδρμητάς των δημοσιεύουν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν πρότυπα τοῦ τελευταίου συμμοῦ (φιγκουρίνια τῆς τελευταίας μόδας), τοιουτοτρόπως καὶ ἡμεῖς, ἐπιθυμοῦντες περισσότερον τὸν στολισμὸν τῆς ψυχῆς παρὰ τοῦ σώματος, θὰ προσπαθήσωμεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὰς βιογραφίας τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι μὲ τὰς ἀρετάς των ὄχι μόνον τὸν ἑαυτῶν των καὶ τὴν πατρίδα των ἐτίμησαν, ἀλλὰ καὶ ὄλην τὴν ἀνθρωπότητα μὲ τὸ παράδειγμα των ὠρέλησαν.

Παῦλος καὶ Μαργαρίτα ὑπῆρξαν οἱ καλότυχοι γονεῖς τῶν ἑξ ἀδελφῶν Ζωσιμάδων: Ἰωάννου, Θεοδοσίου, Ἀναστασίου, Νικολάου, Ζώη καὶ Μιχαήλου καταγόμενοι ἀπὸ ἓν χωρίον τῆς Ἠπείρου πλησίον τῶν Ἰωαννίνων, Γραμμέρον ἰνομαζόμενον. Γεννηθέντες ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς ἐδιδάχθησαν παιδιόθεν νὰ σέβωνται τὸν Θεὸν καὶ νὰ ἀγαπῶσι τὸν πλησίον των ὡσὰν τὸν ἑαυτῶν των. Καὶ ὁ μὲν πρωτότοκος Ἰωάννης νέος πολὺ

Ν. ΖΩΣΙΜΑΣ.

ἔτελεύτησεν· οἱ δὲ λοιποὶ πέντε ἀναχωρήσαντες ἀπὸ τὴν πατρίδα των, μετέβησαν εἰς τὴν φιλόξενον τότε Ρωσσίαν, ὅπου ὠδήγησεν αὐτοῦς ὁ δάκτυλος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐδόθησαν εἰς τὸ ἐμπορικὸν στάδιον. Ἐπειδὴ δὲ ὄχι μόνον μὲ ζῆλον καὶ ἐπιμέλειαν εἰργάζοντο ἀλλὰ καὶ μὲ τιμιότητα μεγάλην, διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἠύλόγησε τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτῶν καὶ οἱ Ζωσιμάδαι ἠΰξον καθῶς τὸ δένδρον τὸ ὁποῖον εἶνε φυτευμένον πλησίον εἰς ὄροσερὰν πηγὴν. Τοὺς Ζωσιμάδας συνέδεεν ὄχι μόνον ἡ ἀδελφικὴ συγγένεια, ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς τὸν Θεὸν εὐσέβεια καὶ ἡ πρὸς τοὺς ὁμοίους των ἀγάπη· διὰ τοῦτο καὶ οἱ πέντε ἐκ συμῶνους ἔπραττον τὰς πολυειδεῖς ἀγαθοεργίας, πραγματευόμενοι μὲ τρόπον θεάρεστον τὸ τάλαντον, τὸ ὁποῖον εἰς αὐτοῦς ἐνεπιστεύθη ἡ θεία Πρόνοια.

Καὶ πρῶτον μὲν ἤρχισαν τὰς εὐεργεσίας των ἀπὸ τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς των, τὰ Ἰωάννινα καὶ τὴν Ἥπειρον. Καὶ δικαίως· διότι καθῶς ὁ ἐπιμελὴς γεωργὸς πρῶτος πρέπει νὰ γεύεται τοὺς καρπούς τῶν δένδρων, τὰ ὁποῖα μὲ τοὺς κόπους του ἀνέστησε, τοιοῦτοτρόπως ἐλευώρησαν δίκκιον καὶ οἱ ἀείμνηστοι Ζωσιμάδαι, εἰς τὸν τόπον, ὅπου κατὰ πρῶτον εἶδον τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, νὰ προσφέρωσι τοὺς πρωτοφανεῖς καρπούς τῆς εὐσεβείας των. Χιλιάδας ταλλήρων ἔστελλον καθ' ἕκαστον ἔτος, καὶ διὰ τοῦ μέσου πιστῶν ἐπιτρόπων διεμοίραζον αὐτὰ εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην βοήθειας. «Πόδες ἐγίνοντο τῶν χωλῶν, ὀφθαλμοὶ τῶν τυφλῶν, πατέρες τῶν ἀδυνάτων», καθῶς λέγει ὁ θεῖος Ἰωβ. Διὰ τοῦτο ἀπὸ τὰ βάθη τῶν σκοτεινῶν φυλακῶν, ὅπου δέσμιος πολλακίς ἐστέναζεν ἡ ἀθωότης, ἀπὸ τὰ νοσοκομεῖα, ἀπὸ τὰς καλύβας τῶν πτωχῶν, καὶ ἀπὸ τὰ σχολεῖα ἀνέβαινον εὐχαὶ πρὸς Θεὸν ὑπὲρ τῶν Ζωσιμάδων. Εὐχαρίστουν οἱ νοσοῦντες τοὺς θεραπευτάς· οἱ ξένοι τοὺς ξενοτρόφους, οἱ πάμπτωχοι τοὺς ἐλεοδότας, αἱ χῆραι τοὺς προστάτας, αἱ πτωχαὶ παρθένοι τοὺς προικοδότας, οἱ ὄρφανοὶ τοὺς πατέρας, οἱ πατέρες τοὺς παιδαγωγούς καὶ γενικῶς οἱ πολῖται τοὺς παντὸς εἶδους χαριτοδότας. Καὶ καθ' ὅλον μὲν τὸ ἔτος ἔπραττον τὰς τοιαύτας εὐεργεσίας, πρὸ πάντων ὅμως κατὰ πᾶσαν μεγάλην ἐορτὴν αἱ καλύβαι καὶ αἱ τράπεζαι τῶν πτωχῶν ἐπλημμύρουν ἀπὸ τὰς ἐλεημοσύνας τῶν Ζωσιμάδων καὶ τοῦτο ἐγένετο ὄχι ἐν ἡ δύο ἔτη ἀλλὰ εἰς διάστημα πεντήκοντα

δολοκλήρων ἐτῶν· καὶ ὄχι μόνον εἰς τὰ Ἰωάννεια καὶ τὴν Ὑπειρον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν χώραν εἰς τὴν ὁποῖαν ἐκτικοκοῦσταν διεσκόρπιζον τὰς δωρεάς των, μίαν μόνην πατρίδα θεωροῦντες τὴν ἀρετὴν. Ἐπρόνοιζον δὲ ὄχι μόνον πῶς νὰ τρέφωσι τοὺς κεινῶντας καὶ διψῶντας, νὰ ἐνδύωσι τοὺς γυμνοὺς, νὰ ἐπιτίπτωνται τοὺς ἀσθενεῖς καὶ φυλακισμένους, ἀλλὰ καὶ πῶς νὰ ἐξαπλώωνται εἰς τὸ ἔθνος τὰ γράμματα, ἢ καλὴ ἀνατροφή καὶ ἢ πρὸς τὸν Θεὸν εὐσεβεῖα· ὅτι ἐθεώρουν τὰς τοιαύτας εὐεργετίας τοσοῦτον ἀνωτέρας ἀπὸ τὰς πρώτας, ὅταν ἡ ψυχὴ διαφέρει ἀπὸ τὸ σῶμα. Διὰ τοῦτο καὶ αἱ ἐλεημοσύναι αὐτῶν ἦσαν καθῶς ἡ θυσία τοῦ Ἀβελ εὐάρεστοι εἰς τὸν Θεόν. Τίς ἀπὸ τοὺς εὐσεβεῖς τῆς καιροῦ μας συνέδραμε περισσότερον εἰς τὴν οἰκοδομὴν ἱερῶν ναῶν; οἱ Ζωσιμάδαι. Ἀπόδειξις δὲ ἢ εἰς τὰ Ἰωάννεια μητροπολιτικὴ ἐκκλησία καὶ ἢ τῆς ἀγίας Μαρίας καὶ ἄλλαι εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑπείρου καὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἢ εἰς τὴν Νίζναν τῆς Ρωσσίας μεγαλοπρεπῆς ἐκκλησία τῶν γραικῶν. Τίς ἀπὸ ὅλων τοῦ φιλομούσου συνέδραμε περισσότερον εἰς οἰκοδομὴν καὶ συντήρησιν σχολείων, τὰ ὁποῖα εἶνε τὰ κατὰ γὰρ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, ὅπου αἱ ψυχαὶ μορφώνονται καὶ ἠθικοποιούνται; οἱ Ζωσιμάδαι. Αὐτοὶ τοὺς μισθοὺς τῶν διδασκάλων ἐπλήρως ἠλοισιόπαροχα. Αὐτοὶ βιβλιοθήκην πλουσίαν ἐσύστησαν. Αὐτοὶ ὑποτρόφους μαθητὰς διέτρεπον. Αὐτοὶ ἐδιόριζον βραβεῖα διὰ τοὺς καλοὺς μαθητὰς. Αὐτοὶ ἐσύστησαν κοινὰ σχολεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα πτωχὰ καὶ ὄρφανὰ παιδία ὄχι μόνον ἐδιδάσκοντο χωρὶς κανέν ἐξοδόν, ἀλλὰ καὶ βιβλία καὶ ὄ,τι ἐχρειάζοντο εὐρισκόν δωρεάν. Καὶ ἂν ἀπὸ ἄλλο κανέν μέρος σχολεῖον τι ἐζήτει τὴν συνδρομὴν των, καὶ ἐκεῖνο ἀπελήμθανε τὸ ζητούμενον. Τίς μὲ ἰδικὰ τοῦ ἔξοδα ἔστειλεν εἰς τὰς σημαντικὰς ἀκαδημίας τῆς Εὐρώπης νέους εὐσεβεῖς καὶ χρηστοθήεις διὰ νὰ σπουδάζωσιν; οἱ Ζωσιμάδαι. Κατεστράφη ἢ ἔνδοξος πόλις τῶν Ἰωαννίνων. Τίς μεταξὺ τῶν πρώτων πολιτῶν συνέτρεξεν εἰς τὴν ἀνέγερσιν τῶν φιλανθρωπικῶν αὐτῆς καταστημάτων; οἱ Ζωσιμάδαι. Τὸ δὲ μεγαλιότερον καὶ καλλιότερον, ὅτι καὶ κληροδοτῆματα καὶ μεγάλα χρηματικὰ κεφάλαια κατέθεταν εἰς διαφόρους τραπεζάς, ἀπὸ τὰ ὁποῖα καὶ ναοὶ καὶ σχολεῖα καὶ νοσοκομεῖα νὰ διατηρῶνται καὶ εἰς τοὺς πτωχοὺς νὰ

διδῶνται βοήθειαι. Τοιοῦτοτρόπως » ἐπληθύνθη καὶ ἐπερίσσευσεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ὁ ζήλος τῶν Ζωσιμάδων.

Ὅταν οἱ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ διαμένοντες Ἰουδαῖοι ἠθέλησάν ποτε νὰ στείλωσι πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς αὐτῶν, ὅτινες ἔξω ἀίχμαλωτοι εἰς τὴν Αἴγυπτον, τὰ ἱερὰ βιβλία, ἔγραψον πρὸς αὐτοὺς « στείλατε πρὸς ἡμᾶς ἀνθρώπους διὰ νὰ τὰ παραλάβωσιν. » Οἱ ἀοιδίμοι ὁμῶς Ζωσιμάδαι μὲ προθυμίαν καὶ μὲ ἰδιὰ των ἔξοδα ἔστειλλον μυριάδας βιβλίων πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους ἀδελφούς των καὶ πρὶν ἐκεῖνοι τὰ ζητήσωσιν. Ἐγνώριζον οἱ μακάριοι τὴν ἀνάγκην τῶν ὁμογενῶν των καὶ τὴν μεγίστην ἀφέλειαν, ἢ ὁποῖα ἐμελλε νὰ προκύψῃ ἀπὸ τὰ βιβλία· πολλαπλασιάζουσι λοιπὸν τὰ χρήσιμα διὰ τὴν ἀνάγκην βιβλία καὶ καθὼς ὁ πάγκαλος Ἰωσήφ ἀνοίξας τὰς βασιλικὰς σιταποθήκας ἔθρεψεν ἑπτὰ ἔτη τοῦ Αἰγυπτίου, τοιοῦτοτρόπως καὶ οἱ φιλογενέστατοι Ζωσιμάδαι ἀνοίξαντες τὴν μεγάλην καὶ πλήρη ἀγάπης ἀποθήκην τῆς καρδίας των, τρέφουσι τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν οὐχὶ μὲ σίτον σωματικόν, ἀλλὰ μὲ ἄρτον ψυχολόγον « τὸν στηρίζοντα καρδίαν ἀνθρώπου, » δηλ. μὲ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὅστις ὑπῆρχε θησαυρισμένος εἰς τὰ διδασκτικὰ καὶ ψυχοσωτηρία ἐκεῖνα βιβλία. Πόσα καὶ πόσα ὠραῖα συγγράμματα ἤθελον βεβαίως καταστραφῆ μὲ τὸν καιρὸν, ἐὰν ἢ φιλογενεῖα τῶν Ζωσιμάδων δὲν ἔχορτήγει τὰ μέσα τῆς τυπώσεως! Στέλλοντες δὲ πρὸς πάντας καὶ πανταχοῦ τὰ ἀνεκτίματα ταῦτα δῶρα, προσεκάλουν μαθητὰς καὶ διδασκάλους πλουσίους καὶ πένητας λέγοντες· « Καὶ ὅσοι μὴ ἔχετε ἀργύριον, βαδίσαντες ἀγοράσατε ἀνευ ἀργυρίου καὶ τιμήσ. » Ἀπὸ τοῦ 1796 μέχρι τοῦ 1842, ὅτε καὶ ὁ τελευταῖος τῶν ἀδελφῶν ἐτελεύτησεν, οὐδέποτε ἔπαυσαν νὰ διασκορπίζωσι τὸν σπῆρον τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

Καθὼς δὲ Μάρθα, ἢ ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου, διὰ ν' ἀποδείξῃ τὴν πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ ἀδελφοῦ, λαβοῦσα μύρον πολυτίμον, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ κατέχευεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τοιοῦτοτρόπως καὶ οἱ Ζωσιμάδαι εὐγνωμονοῦντες πρὸς τὸν δοτῆρα παντὸς ἀγαθοῦ, μὲ ἀφροσύνην ἐξέχεον τὸν πλοῦτον αὐτῶν μέρος μὲν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Χριστοῦ, δηλ. διὰ νὰ θεραπεύωσι τὰς σωματικὰς ἀνάγκας τῶν πτωχῶν, χηρῶν καὶ ὄρφανῶν, μέρος δὲ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, δηλ. διὰ νὰ προσφέρωσι τροφήν πνευματικὴν καὶ ψυχοσωτηρίαν.

Ὁ Μεσσίας Σαβατιέ.

Γενικῶς ἐπιστεύετο ἐν Ἀνατολῇ ὅτι τὸ ἔτος 1666 ἔμελλε νὰ καταστῇ ὀνομαστὸν διὰ γενικῆς ἐπιναστιάσεως. Ὁ μυστηριώδης ἀριθμὸς 666 ὁ ἐν τῇ ἀποκλύψει ἐγένετο ἡ πηγή, ἐξ ἧς ἤντλειτο πᾶσα τοιαύτη ἰδέα. Οἱ Χριστιανοὶ ἀνέμενον τὸν Ἀντίχριστον, οἱ ὀθωμανοὶ τὸν Δεδζάλ, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Μεσσίαν.

Ἰσραηλίτης τις ἐκ Σμύρνης Σαβατιέ καλούμενος ἐπωφελήθη τῆς περιστάσεως καὶ ἀνήγγειλεν ἑαυτὸν Μεσσίαν. Ἦτον εὐγλωττος μὲ φυσιογνωμίαν ἀξιοπρεπῆ, ἐπροσποιεῖτο μεγάλην μετριοφροσύνην, παρήγγελλε τὴν δικαιοσύνην, ὠμίλει ὡς ἀπὸ τρίποδος καὶ δημοσίᾳ ἐκήρυτε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου. Ἐταξιδεύσεν εἰς Ἑλλάδα καὶ Ἰταλίαν· ἀφήρπασε δ' ἐκ Λιθόρνου κόρη ν, ἣν ἔφερον εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔνθα ἤρχισε νὰ προσηλυτίζη τοὺς ὁμοεθνεῖς αὐτοῦ.

Παρ' Ἰουδαίους ὑπάρχει θεθαία παράδοσις ὅτι ὁ Μεσσίας θὰ καταβῇ εἰς τὸν κόσμον μετὰ τοῦ Ἡλιοῦ· ἦτον ὅθεν ἀνάγκη ὁ Σαβατιέ νὰ ἀναγγεληθῇ παρά τινος Ἡλιοῦ, ἄνευ τοῦ ὁποίου τὸ τέχνασμα θὰ ἀπέβαινε χίμαιρα. Πρὸς τοῦτο λοιπὸν εὗρε ραββῖνον τινα, Νάθαν καλούμενον, πρόθυμον ὅπως περπατήσῃ τὸ μέρος του. Ὁ Σαβατιέ ἐκήρυττεν ὅτι ὁ Νάθαν ἦτον ὁ Ἡλίας, ὁ δὲ Νάθαν διεβεβλίονεν ὅτι ὁ Σαβατιέ ἦτον ὁ Μεσσίας, ὁ λυτρωτὴς τῆς ἀνθρωπότητος· ἀμφοτέροι ἐπραξαν μεγάλας μεταβολὰς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἰδίως δὲ ἐν ταῖς συναγωγαῖς. Ἄπαντες οἱ Ἰουδαῖοι τῆς μικρᾶς Ἀσίας ὑπετάγησαν, εἰς δὲ τοὺς ναοὺς αὐτῶν ἀνεγινώσκοντο αἱ ἀρχαῖαι προφητεῖαι. Ἐν Σμύρνῃ ὁ Σαβατιέ καθήρσε τοὺς διδάσκοντας τὸν νόμον (ιερεῖς), αἵτινες δὲν ἤθελον νὰ τὸν ἀναγνωρίσωσιν, ἀντικατέστησε δὲ τούτους διὰ τῶν μᾶλλον εὐπειθῶν. Ὁ Νάθαν ἐξέλεξεν ἀπὸ Δαμασκὸν 12 ἀνθρώπους, ὅπως, κατὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, διοικήσωσι τὰς 12 φυλάς τοῦ Ἰσραήλ. Εἰς δὲ τῶν σφόδρα ἀδυσωπήτων ἐχθρῶν τοῦ Σαβατιέ ἐξέφρασε δημοσίως τὴν μεταμέλειάν του, κατέταξεν ἑαυτὸν μετὰ τῶν μαθητῶν του καὶ τὸν ὠμολόγησεν υἱὸν Θεοῦ.

Ὁ πασᾶς τῆς Σμύρνης ἐσκέφθη νὰ θέσῃ ὑπὸ κράτησιν τὸν ἔχοντα τὴν ἀξίωσιν ὅτι ἦτο Μεσσίας· ἀλλ' ὑπερβολικὸς φόβος τὸν

ἐμπόδιεν. Ἐλ εὐθερος δὲ ὁ Σαβατιέ ἀπῆλθε διὰ Κωνσταντινουπόλιν μετὰ τῶν ἰκανωτέρων αὐτοῦ μαθητῶν. Ὅτε δὲ ὁ Μ. Βεζύρης ἔμαθε τὴν ἄφιξίν του, τὸν ἐφυλόκισε. Πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἔτρεχον εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δι' ἀργυρίου κατώρθωναν καὶ εἰσέρχοντα εἰς αὐτήν, ἔνθα ἤσπάζοντο τοὺς πόδας αὐτοῦ· οὗτος τοὺς ἐνουθέτει καὶ τοὺς ἠύλογει. Ὁ λαὸς ἦτο σφόδρα δυσηρεστημένος κατὰ τοῦ βασιλεύοντος τότε Μωάμεθ δ'. καὶ διὰ τοῦτο ὑπῆρχε φόβος μὴ ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν Ἰουδαίων προξενήσῃ ταραχὰς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ. Τούτου δ' ἕνεκα μετεφέρθη ὁ Σαβατιέ εἰς τὸν Πύργον τῶν Δακιδανελίων. Ἡ φήμη του τοσοῦτον ἐξηπλώθη ἐν ὅλης τῆς Εὐρώπης, ὥστε ἀπύστω· ἐδέχτο ἀπεσταλμένους ἐξ Ἰταλίας, Γερμανίας, Ρωσίας, Γαλλίας καὶ Ὀλλανδίας, οἵτινες λίαν ἀδρῶς ἐπλήρονον ὀπως τοῖς χορηγηθῆ ἡ ἄδεια καὶ προσκυνήσωσι τοὺς πόδας αὐτοῦ. Πιστεύομεν δὲ ὅτι εἰς τοῦτο ὤφειλε πρὸ πάντων τὴν σωτηρίαν τῆς ζωῆς του. Τὰ θαύματά του ἐθορύβουν τὸ κοινὸν τοσοῦτον, ὥστε ὁ Σουλτάνος ἔσχε τὴν περιέργειαν νὰ συνδιαλεχθῇ μετ' αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς πρὸς τοῦτο ὅθεν ὠδήγησαν τὸν βασιλέα τοῦ Ἰσραήλ εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἔλθα ὁ Μωάμεθ δ'. τὸν ἠρώτησε « εἰ σὺ εἶ ὁ Μεσσίας; » — ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ εἰμι! ὑπετραύλισε, κακῶς λαλῶν τὴν Τουρκικὴν ὁ Σαβατιέ. « Ἡ γλῶσσα αὕτη δὲν ἀρμόζει εἰς Προφήτην » ἀντεῖπεν ὁ Σουλτάνος. « θαυματουργεῖς ; » « Ἐνίστα » μετὰ μετριοφροσύνης ἀπήντησεν ὁ Μεσσίας. « Καλῶς » εἶπεν ὁ Σουλτάνος· « ὁπόταν ὄλωσ γυμνὸς τεθεῖς εἰς τὸ ἄκρον τῶν βελῶν τῶν στρατιωτῶν μου μείνης ἀβλαβής, τότε ὄλοι μετ' ἐμοῦ θὰ σὲ λατρεύσωμεν ὡς Θεόν. » Ἐντρομος ὁ Σαβατιέ τότε ἐρρίφθη εἰς τοὺς πόδας τοῦ Σουλτάνου καὶ ὠμολόγησεν ὅτι τὸ θαῦμα αὐτὸ ἦτον ὑπὲρ τὰς δυνάμεις του. Διὰ ν' ὀποφύγη δὲ τὴν ἀνασκολόπισιν (παλούκωμα), εἰς τὴν ὁποίαν κτεδικάτη, ἔγεινε Μουσουλμάνος, ἀππισθεὶς τὸν Ἰσλαμισμὸν. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου χρόνου ἐκήρυττεν ὅτι ἡ Μωαμεθανικὴ θρησκεία πρέπει ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν θρησκείαν τοῦ Μεσσίου. Ἐν τούτοις οἱ τῶν ἀπωτάτων μερῶν Ἰουδαῖοι ἀκόμη πιστεύουσι τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ. Τοιοῦτοι δὲ εὐρίσκονται διεσπαρμένοι καὶ ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ.

Φυσική Θεογνωσία.

(Συνέχεια, ἴδε σελ. 266).

Ὁ ἀγαθὸς Πολύκαρπος σπογγίζων τοὺς δακρυσμένους ὀφθαλμούς του, εἶπεν· «Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὅστις ἔδειξες τὴν ἀγάπην καὶ εὐσπλαγχνίαν Σου διὰ τὸ ἄκακον τοῦτο παιδίον. Σὺ ἐλέησες τὰ δάκρυα τῆς δυστυχησμένης ταύτης κόρης, ἡ ὁποία νύκτα καὶ ἡμέραν ἐζήτει τὸ ἔλεός Σου. Σὺ πάλιν ἀποδίδεις εἰς τοὺς ἀγαθοὺς γονεῖς τὸ ἀγαπητὸν αὐτῶν τέκνον. Σὺ ὠδήγησες τὰ θήματά μου καὶ ἔκαμες νὰ ἐβγῆ εἰς καλὸν ἡ ὁδοιπορία μου, καὶ τοιουτοτρόπως ἐκέρδισαν πολὺν κόπον. Ἄς ᾔνε δοξασμένη εἰς τοὺς αἰῶνας ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ φιλανθρωπία Σου!»

Μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησεν ὁ γέρον μετὸν Ἑρρίκον καὶ τὴν Μαργαρίταν εἰς τὴν καλύβην τοῦ χωρικοῦ, ἡ ὁποία ἦτο ἡμίσειαν σχεδὸν ὥραν μακρὰν ἀπὸ ἐκεῖ· ὁ δὲ μικρὸς υἱὸς τοῦ ποιμένου παρέδωκεν εἰς τὴν Μαργαρίταν τὸν σάκκον τοῦ Πολυκάρπου, αὐτὸς δὲ ἐμεινεν ἐκεῖ, διὰ νὰ φυλάττῃ τὸ ποιμνιον.

Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὴν καλύβην, ὁ Ἑρρίκος, ὁ ὁποῖος εἶδε τὸν χωρικὸν καὶ τὴν σύζυγόν του ὅτι ἔτρεξαν εἰς τὴν θύραν τῆς καλύβης καὶ μετὰ χαρὰν ἐδέχθησαν τοὺς ἐρχομένους, ἠρώτησε λέγων. «Αὐτοὶ εἶνε ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μητέρα μου;» Ὅταν ἤκουσεν ὅτι δὲν εἶνε, ἐλυπήθη πολὺ. «Αὐτοί, εἶπε, φαίνονται τόσοι κηλοὶ καὶ εὐσπλαγχτικοὶ ἄνθρωποι, ὅσον δὲν πιστεύω νὰ ᾔνε οἱ γονεῖς μου· πολὺ ἐπιθυμῶ νὰ μείνω μαζὶ τῶν.» Ὁ Πολύκαρπος, ὁ Ἑρρίκος καὶ ἡ Μαργαρίτα ἀφοῦ ἔπραγαν καὶ ἀνεπαύθησαν ὀλίγον ἀνεχώρησαν διὰ τὸ παλάτιον, συνοδευόμενοι καὶ ἀπὸ τὸν νέον ποιμέναν, τὸν υἱὸν τοῦ ἀγαθοῦ χωρικοῦ· πρὸς τὸ ἑσπέρας μετέβησαν εἰς τὴν κοιλάδα, καὶ ἐπέρασαν τὴν νύκτα εἰς τὸ ἐκεῖ πλησίον εὐρισκόμενον χωρίον. Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ἀνεχώρησαν πολλὰ πρῶτὶ μὲ μίαν ἄμαξαν τοῦ χωρίου, τὴν ὁποίαν μετὰ μεγάλην ἐπιτηδειότητα ὠδηγοῦσεν ὁ ἀξιὸς ἐκεῖνος νεανίας, καὶ ἤλπιζον, ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐμελλον νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν Ἐιχενφέλσην.

Ἡ ὁδοιπορία ἐφαίνετο πολὺ εὐχάριστος τὴν πρώτην ἡμέραν· ὁ δὲ Ἑρρίκος ἐχαίρετο μεγάλως διὰ τὸ ταξιδίον, τὸ ὁποῖον κατὰ πρώτην φορὰν ἔκαμνε μετὰ ἄμαξαν· ὅσα φορὰ καὶ χωρία ἀπντοῦσαν

τοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἐπετοῦσιν ἀπὸ δεξιὰ καὶ ἀπὸ ἀριστερά· καὶ κάθε φορὰν ὅπου ἔβλεπε φορὰ καὶ χωρίον ἠρώτα « μήπως εἶνε ἡ Ἐιχενφέλση; »

Πρὸς τὸ ἑσπέρας τῆς δευτέρας ἡμέρας ἔφθασαν εἰς πυκνὸν τι δάσος, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ δρόμος ἦτο πολὺ τραχὺς καὶ δύσβατος, ὥστε μετὰ δυσκολίαν ἐμποροῦσιν νὰ προχωρήσουν· ἤρχισε δὲ νὰ φυσᾷ ἄνεμος πολὺ δυνατὸς καὶ νὰ πίπτῃ βροχὴ ραγδαία· ἡ νύξ ἔφθασε, καὶ σκότος ἐκάλυψεν αὐτοὺς. Παναγκάστησαν λοιπὸν νὰ μείνωσιν εἰς ἓν ξενοδοχεῖον, τὸ ὁποῖον εὐρίσκετο εἰς τὸ μέσον τοῦ δάσους, ἃν καὶ ἐγνωρίζον ὅτι δὲν ἦτο τόσον ἀσφαλὲς ἐξ αἰτίας τῶν ληστῶν· ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἐμβῆκαν εἰς αὐτό, καὶ ἀφοῦ ἔπραγαν ὀλίγον ἐπλάγιασαν νὰ ἀναπαυθῶν, ὥστε τὴν αὔριον νὰ ἀρχίσουν πάλιν τὴν ὁδοιπορίαν των. Λοιπὸν οἱ μὲν ἄλλοι κατακουρασμένοι ἀπὸ τὴν ὁδοιπορίαν ἐκοιμῶντο ἡτυχα· ὁ δὲ γέρον Πολύκαρπος, ὅστις εἶχε λάθει τὸν μικρὸν Ἑρρίκον εἰς τὸ ἰδικόν του δωμάτιον, ἔμενεν ἄγρυπνος καὶ γονυπετῆς πλησίον εἰς μίαν τράπεζαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἤναπτε κηρίον, καὶ προσηύχετο ἕως τὰ μεσάνυκτα.

Ἐξῆρα ἠκούθησαν μεγάλα ταραχαὶ ἔξω ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον καὶ ἄγρια φωναὶ ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι μετὰ μεγάλην βίαν ἔκρουον τὴν θύραν καὶ τὰ παράθυρα. Ὅλοι ἐσηκώθησαν τροματισμένοι, καὶ ὁ γέρον Πολύκαρπος ἐδῆκεν ἀπὸ τὸ δωμάτιόν του. «Ἄχ, Θεέ μου! ἐφώνει πρὸς αὐτὸν ἡ Μαργαρίτα· φοβοῦμαι, ὅτι ἤλθαν οἱ λησταί, διὰ νὰ ἀρπάξουν πάλιν τὸν μικρὸν κόμητα.»

Ὁ Πολύκαρπος, ἄνθρωπος γενναῖος ἐκ φύσεως καὶ μετὰ πολὺ θάρρος, εἶπε τότε πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ξενοδοχείου. «Αἱ θύραι αὗται δὲν δύνανται οὐδὲν νὰ μᾶς προφυλάξωσι· μόνος ὁ Θεός εἶνε βοηθὸς δυνατός· εἰς τὴν ὑπεράσπισιν αὐτοῦ ἂς ἔχωμεν τὰς ἐλπίδας μας· ἂς ἴδωμεν λοιπὸν, μήπως ἡμπορέσωμεν νὰ συνηνογηθῶμεν μετὰ τοὺς ἀνθρώπους τούτους χωρὶς νὰ ἔλθωμεν εἰς χεῖρας.»

Ταῦτα εἶπε καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν. Τέσσαρες ἄνδρες κατὰ ὀπλισμένοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους καθεὶς ἐκράτει δαυλὸν πεύκης, ἐμβῆκαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, λέγοντες· «Ἐχομεν ἀταγὴν νὰ πιάσωμεν ὅλα τὰ δωμάτια τοῦ ξενοδοχείου τούτου· ὁ ἀρχηγὸς ἡμῶν φθάνει μετ' ὀλίγον, ἔχων μαζὶ του πολλοὺς στρατιώτας· ὅλον τὸ ξενοδοχεῖον

πρέπει νά μείνη εἰς τὴν διάθεσίν μας.» Ὁ Πολύκαρπος ἠρώτησε, τίς εἶνε ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν; ἡ δὲ ἀπόκρισις των ἐπροξένησεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ μέγαν καὶ εὐχάριστον θαυμασμόν. Ἦτο ὁ κόμης Φριδερίκος, ὁ πατὴρ τοῦ Ἑρρίκου. « Ὁ κόμης, ἔλεγον οἱ στρατιῶται, δὲν ἠθέλησε μετὰ τὴν θεραπείαν τῆς πληγῆς του ν' ἀποσυρθῆ ἀπὸ τὸν πόλεμον, ἀλλὰ ἐξηκολούθει νὰ πολεμῆ, ἕως ὅτου συμφωνηθῆ ἐντιμὸς δι' αὐτὸν εἰρήνη. Τώρα πλέον ἀφοῦ εἰς ὅλον τὸ κράτος ἔγαινεν εἰρήνη, ὁ κόμης ἐπανέρχεται εἰς τὰ ἴδια, φέρων μαζῆ του τοὺς στρατιώτας, οἱ ὅποιοι δὲν ἔπεσαν εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης.

Ἡ εἰδησις τῆς εἰρήνης ἐχαροποίησεν ὅλους ὅσοι ἦσαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ μὲ προθυμίαν ἐφρόντιζον πῶς νὰ περιποιηθῶσι τοὺς γενναίους ἐκείνους ἄνδρας· διὰ τοῦτο καὶ αὐτοὶ ἐφύροντο πρὸς ὅλους ὡς φίλοι καὶ ἀδελφοὶ καὶ ἐζήτησαν συγχώρησιν διὰ τὸν βάρβαρον τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἐφέρθησαν κατ' ἀρχάς, λέγοντες ὅτι ἡ ραγδαία βροχὴ καὶ ἡ ἀνεμοζάλη τοὺς ἔκαμε νὰ φερθοῦν μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον· διηγοῦντο δὲ πρὸς τοῦτους, ὅτι πολλὴν ὥραν ἐπλανῶντο μέσα εἰς τὸ σκοτεινὸν δάσος, χωρὶς νὰ εἴμποροῦν νὰ εὔρουν τὸ ξενοδοχεῖον· ἀλλὰ τὸ κηρίον τοῦ ἐρημίτου ἐχρησίμευσεν ὡς ὁδηγὸς καὶ ἐδοθήθησεν αὐτοὺς νὰ εὔρωσι τὸν δρόμον.

Ὁ ἀγαθὸς Πολύκαρπος ἐχάρη μεγάλως, ἀφοῦ ἤκουσεν ὅτι τὸ κηρίον τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευσεν εἰς αὐτὸν διὰ νὰ προσευχηθῆ, ὠδήγησε καὶ τὸν κόμητα πρὸς τὸ ξενοδοχεῖον, καὶ ἐξ ὅλης καρδίας ἐδόξατε τὸν Θεὸν διὰ τὴν οικονομίαν ταύτην.

Ἐν τῷ μεταξύ ἔφθασε καὶ ὁ κόμης, ἀνὴρ ὑψηλὸς καὶ μεγαλοπρεπῆς μὲ πρόσωπον εὐγενές καὶ ἥθος χαρωπὸν καὶ ἡμερον. Ἄμα ἐμβῆκε, παρέλαθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του τὸν σεβάσμιον γέροντα καὶ διέταξε νὰ φέρωσιν ὀλίγον ἀπὸ τὸν ἰδικόν του οἶνον· ἀφοῦ δὲ ἐπρόσφερον εἰς τὸν ἐρημίτην τὸ πρῶτον ποτήριον, ἔλαβεν αὐτὸς τὸ δεύτερον· καὶ προπίνων εἰς ὑγείαν αὐτοῦ ἐζήτησε κατὰ τὸ παλαιὸν γερμανικὸν σύστημα νὰ συγκρούσῃ τὰ ποτήρια.

« Ἐξ ὅλης καρδίας κατασπάζομαί σε, σεβασμιώτατε πάτερ, εἶπεν ὁ κόμης· ὕστερον ἀπὸ τοιαύτην ἐκστρατεῖαν καὶ εἰς καιρὸν τοιαύτης ἀνεμοζάλης τὸ νὰ εὔρισκεταί τις ὑποκάτω εἰς στέγην καὶ νὰ εὔρισκε-

ται εἰς θερμὸν δωμάτιον εἶνε μὰ τὴν ἀλήθειαν πράγμα πολὺ εὐχάριστον· ἀλλὰ πολὺ περισσότερον εὐχάριστον καὶ· χροποῶν εἶνε δι' ἐμὲ ἡ ἴδική σου ἀνέλπιστος παρουσία, τοῦ εὐσεβοῦς καὶ πιστοῦ φίλου μου, πρὸς τὸν ὁποῖον μὲ θάρρος ἀνοίγω τὴν καρδίαν μου καὶ ἐκφράζω τοὺς πόνους, οἵτινες τὴν καταθλίβουν. Ὅλοι οἱ στρατιῶται μου εἶνε, καλῶς βλέπεις, εὐθυμοὶ καὶ εὐτυχεῖς, ἐπιστρέφοντες εἰς τὰ ἴδια μετὰ πολυχρόνιον καὶ αἱματηρὸν πόλεμον· ἐγὼ ὁμῶς, ὁ ἀρχηγὸς των, εἶμαι ὁ μόνος μετὰ αὐτῶν περίλυπος. Εἶμαι ἀνήσυχος διὰ τὴν οἰκογένειάν μου. Ὅσον διὰ τὴν σύζυγόν μου γνωρίζω ὅτι ὑγιαίνει· ἀλλὰ διὰ τὸν μονογενῆ υἱόν μου, δὲν ἔλαβα καμμίαν πληροφορίαν παρὰ τῆς γυναικὸς μου, ἡ ὁποία εἰς τὴν τελευτῆάν της ἐπιστολὴν μοὶ ἔγραψεν, ὅτι κινδυνεύω νὰ μὴ ἴδω πλέον τὸν υἱόν μου εἰς τὸν κόσμον ταῦτον. Σὺ, πάτερ, ἔχεις μὲ πολλοὺς εὐγενεῖς σχέσεις, τώρα δὲ ἔρχεσαι ἴτως ἀπὸ μακρὰν· εἶπέ μου λοιπὸν, γνωρίζεις πῶς εὔρισκονται τὰ πράγματα εἰς τὴν Ἐίχενφέλτην; ἐὰν ἔχῃς καμμίαν εὐχάριστον εἰδησιν νὰ μοὶ δώσης, πολὺ θὰ μὲ εὐεργετήσης. »

Ὁ Πολύκαρπος ἀπεκρίθη χαρούμενος πρὸς τὸν κόμητα. — « Βέβαια ἔχω νὰ σοῦ ἀναγγείλω πολὺ χαροποιὰ πράγματα. Ὁ υἱός σου ζῆ καὶ ὑγιαίνει· εἶνε δὲ τὸ ἀγαπητότερον ἀπὸ ὅσα παιδιὰ ἐγνώρισα εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν. » — « Καὶ γνωρίζεις τὸν υἱόν μου; » ἀνέκραξεν ὁ κόμης μὲ πολλὴν ταραχήν. « Ὡ! κάλλιστα τὸν γνωρίζω, ἀπεκρίθη ὁ ἐρημίτης, καὶ δὲν εἶνε πολὺς καιρὸς ἀκόμη ὅπου τὸν εἶδον. »

Τότε διηγήθη ὁ γέρον πρὸς τὸν ἐκπεπληγμένον πατέρα ὅσα ἐγνώριζε περὶ τοῦ παιδίου, καὶ διὰ νὰ πιστεύσῃ καλλίτερον τῷ ἔδειξε τὴν ὡραίαν εἰκόνα τῆς κομῆστος. « Ὡ! ναι· αὕτη εἶνε, εἶπεν ὁ κόμης, ἀπαράλλακτος μὲ τὸ πρωτότυπον· ἀμφιβάλλω ὁμῶς, ἐὰν ἀκόμη καὶ τώρα ἡ σύζυγός μου εἶνε τόσον ζωηρὰ καὶ χαριτωμένη, ὅσον φαίνεται εἰς τὴν εἰκόνα. Ἡ δυστυχὴς γυνή! πολλὰ, πολλὰ δεῖν νὰ ὑπέφερον εἰς τὴν ἀπουσίαν μου! Ἄλλὰ τὸ παιδίον, πάτερ, ποῦ εὔρισκεται τώρα; — « Εἰς ταύτην τὴν οἰκίαν » ἀπεκρίθη ὁ ἐρημίτης. — « Εἰς ταύτην τὴν οἰκίαν! » ἀνέκραξεν ὁ κόμης καὶ ἀνεπήδησε μὲ τόσην ὁρμήν, ὥστε ἀνεποδογύρισε τὸ κάθισμα. « Ὡ! διὰ τί δὲν μοὶ ἔδωκες αὐτὴν τὴν εἰδησιν, πάτερ, εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν; ὁδήγησόν με ἀμέτῳ, παρακαλῶ, πρὸς αὐτό. »

Ὁ Πολύκαρπος ἔλαβε τὸ κηρίον ἀπὸ τὴν τράπεζαν, καὶ ὁ κόμης ἠκολούθει αὐτὸν εἰς τὸ δωμάτιον, εἰς τὸ ὁποῖον εὗρίσκειτο τὸ παιδίον. Ὁ Ἑρρῖκος ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς κλίνης του ἤτυχος καὶ Ἰλαρός, καὶ ἐφαίνετο ὡραῖος, ὡς ἄγγελος. Ὁ δὲ κόμης δακρυσμένος ἀπὸ χαρὰν ἀνέκραξεν « ὦ Θεέ μου! ὅταν ἀνεχώρησα εἰς τὸν πόλεμον, ἀπῆκα αὐτὸ νήπιον κλαυθμηρίζον, καὶ τώρα τὸ βλέπω χριεστάτον παιῖδα! ὦ καλὴ καὶ φιλότατη μου σύζυγε, τώρα μόνον ἐννοῶ τὴν ἐπιστολὴν σου· καὶ σὲ εὐχαριστῶ διὰ τὴν φρόνιμον φροντίδα τὴν ὁποίαν ἔλαβες, νὰ μὲ προφυλάξῃς ἀπὸ θλίψιν τόσο βαρεῖαν! Ἑρρῖκε μου, ἀγαπητέ μου Ἑρρῖκε! ἐρώσῃς ἐπειτα πιάσας αὐτὸ ἀπὸ τὴν χεῖρα, καὶ καταφιλῶν αὐτὸ τρυφερώτατα· ἐξύπνησον, τέκνον μου· ὁ πατήρ σου εἶνε ἐδῶ. » Ὁ μικρὸς Ἑρρῖκος ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐκύτταξε τὸν πατέρα του· ἀλλὰ κυριευμένος ἀπὸ τὸν ὕπνον δὲν εἶδύνατο νὰ διακρίνῃ ὅ, τι ἔβλεπεν ἐμπρὸς του. Ἄφοῦ δὲ μετ' ὀλίγον ἐξύπνησεν ἐντελῶς τὸ παιδίον καὶ ἔμαθεν ὅτι ὁ μεγάλωπρεπὴς ἐκείνος ἄνθρωπος, ὅστις μὲ τὴν ἀγάπην τὸν καταφιλεῖ, ἦτο ὁ πατήρ του, ἠγαλλίασεν αὐτὸν καὶ ἤρχισε νὰ τὸν καταφιλή, καὶ τὰ δάκρυα τὰ ὁποῖα ἔρρεον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του ἔδρεχον τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός του. « Σὲ δοξάζω, Θεέ μου, ἔλεγεν ὁ ἄκακος Ἑρρῖκος, ὅπου ἤκουσας τὴν παρακάλεισίν μου καὶ μᾶς ἀντίμωτες πάλιν μὲ τὸν ἀκριβὸν μου πατέρα· ἐγὼ πατέρα σὲ ἀγαπῶ, σὲ ἀγαπῶ πολὺ καὶ παρακκλοῦσα τὸν Θεὸν κάθε ἡμέρα καὶ διὰ σὲ καὶ διὰ τὴν μητέρα μου. » — « ὦ τέκνον μου, εἶπε τότε ὁ κόμης διακοπτόμενος ἀπὸ τὰ δάκρυα, τῷ ὄντι χρεωτοῦμεν νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν πανάγαθον Θεὸν διὰ τὴν ἀπειρον αὐτοῦ εὐσπλαγχίαν καὶ ἀγάπην τὴν ὁποίαν ἔδειξε πρὸς ἡμᾶς· ἡ στιγμή αὕτη πρέπει νὰ μὲν ἀνεξάλειπτος εἰς τὴν μνήμην μας. » Στραφεῖς δὲ πρὸς τὸν σεβάστιμον γέροντα εἶπαν « ὦ ἀγαθὲ πάτερ, μεγάλην σοὶ χρεωτοῦμεν εὐγνωμοσύνην καὶ ὅλα τὰ ἀγαθὰ ὅσα ἔχω δὲν εἶνε ἀρετὴ ἀνταμοιβῆ διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ παιδίου μου. »

« Ἀλλὰ οἱ λησταί, ἀνέκραξε μὲ ἀγωνία καὶ μετάνοιαν, πρέπει νὰ πληρώσωσι πολὺ ἀκριβὰ τὸ κακούργημα των τοῦτο. » Τὴν ἰδίαν λαβὴν ἐκείνην νύκτα διέταξε τοὺς γενναιοτάτους ἀπὸ τοὺς στρατιώτας του νὰ υπάγωσιν ἀμέσως καὶ νὰ συλλάβωσι τοὺς ληστὰς μέστω

εἰς τὸ σπήλαιόν των, καὶ δεσμίους νὰ μεταφέρωσιν αὐτοὺς εἰς Ἐιχενφέλστην· ἀκολούθως ἤρχισε νὰ συνομιλή μὲ τὸν Ἑρρῖκον καὶ ἤθελαν ἴσως ἐξημερωθῆ ἂν ὁ ἀγαθὸς ἐρημίτης δὲν ἐνθούμιζεν εἰς αὐτοὺς ὅτι εἶχον ἀνάγκην νὰ κοιμηθῶσι διὰ νὰ ἐπαναλάβωσιν αὐριον τὸν δρόμον των εὐθυμοὶ καὶ ζωηροί.

(ἔκολουθεῖ).

Ὁ τυφλὸς ἐργάτης.

Εἰς Ἀρμάγην (Armagh) πόλιν τῆς Ἰρλανδίας ἔζη τυφλὸς τις ὀνόματι Γουλιέλμος Κένετ, ὅστις ἐπέσυρε τὸν θαυμασμὸν ἀπάντων διὰ τὴν ἐπιδειξιότητά του. Κατεσκευάζε παντὸς εἶδους ἐργαλεῖα, ὡρολόγια, ἐπιπλα, χειροτεχνήματα καὶ πρὸ πάντων ἐξαιρετοὺς ἀσκούς. Ἐθιμάζον δὲ πῶς ἄνθρωπος ἐστερημένος τῶν ὀφθαλμῶν του, ἠδύνατο νὰ κατασκευάζῃ ἔργα τοσούτον πολὺπλοκα καὶ εὐχαριστοῦντο ὅσῳκις ἤκουον αὐτὸν νὰ διηγῆται τὰ ὅσα ὑπέφεραν. Ἴδου πῶς ἀροατὴς τις διηγεῖται τὸν βίον αὐτοῦ.

« Χρεωστῶ τὴν ὑπαρξίν μου εἰς πτωχὸν τινα ἐργάτην, ὅστις ἔζη ἐν τινὶ χωρίῳ ὀλίγον ἀπέχοντι τῆς Ἀρμάγης. Ὅτε ἐγεννήθην, οἱ ὀφθαλμοί μου ἦσαν ἀνοικτοί· ἀλλ' ἀπώλεσα τὸ φῶς ἐν ἡλικίᾳ πέντε ἐτῶν. Ἡ μικρὰ αὕτη ἡλικία ἔκμην ὥστε νὰ μὴ ἐννοήσω τὸ μέγεθος τῆς δυστυχίας ταύτης, ἂν καὶ ἠσθάνθην αὐτὴν ὡς ἐκ τῆς ἀηδίας, ἐν ἣ ἀίφνηδιως εὗρέθην. Ζήσας μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μεταξὺ ἀντικειμένων, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἐνδιεφερόμην, εὗρέθην πάραυτα μόνος καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἀπεράντου σκότους. Ἐν τούτοις ὁ κόσμος ὅλος, ὅστις εἶχε καταστήσει δι' ἐμὲ ἔρημος, ἤρχισε νὰ πληθύνηται· καὶ, ἐνῶ κατ' ἀρχὰς εἶχα λάθει γινῶσιν τῶν πραγμάτων διὰ τῆς ὀρατικῆς, ἤρχιζα ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ γνωρίζω αὐτὰ διὰ τῆς ἀφῆς καὶ τῆς ἀκοῆς. Ἐσυνήθιζα νὰ κρίνω τὴν ἀπόστασιν διὰ τοῦ ἤχου καὶ νὰ μαντεύω τὴν φύσιν τῶν ἀντικειμένων διὰ τῆς ἀφῆς, πλὴν αἱ ἀτκήσεις αὗται ἦσαν δι' ἐμὲ μᾶλλον ἀνάγκη παρὰ διασκεδάσις. Βεβαίως θὰ διήλθατε νύκτα τινα ἐν αὐπνίᾳ καὶ γνωρίζετε πόσον ὁ χρόνος φαίνεται τότε διεξοδικὸς καὶ πόσον ἀηδίαν αἰσθάνεται τις ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σκότους—φαντασθῆτε λοιπὸν μίαν τοιαύτην νύκτα, πλὴν χωρὶς τέλος. . . . Εἶνε ἀληθές

ὅτι εἶχα μερικά ἀθύρματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἠδυνάμην ὀλίγον νὰ διασκεδάσω, πλὴν ἡ διασκεδασίς αὕτη ἦτον ἄνευ σκοποῦ καὶ μετ' ὀλίγον ἐκυριευόμην ὑπὸ ἀηθίας· ἀφ' ἑτέρου ἤκουα περίξ ἐμοῦ νὰ οἰκτείρουν τὴν τύχην μου καὶ νὰ ἐλεεινολογοῦν τοὺς γονεῖς μου διὰ τὸ φορτίον, ὅπερ ὁ Θεὸς τοῖς ἐπέβαλεν. Ὁ οἶκτος οὗτος μὲ παρώργιζε καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ συνηθίσω εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι θὰ ἦμαι αἰωνίως αἰτία λύπης καὶ στενοχωρίας διὰ τοὺς δυστυχεῖς γονεῖς μου. Ἡ σκέψις αὕτη σοβαρῶς μ' ἐπησχόλει καὶ ἀπεφάσιστα νὰ κάμω τὸ κατὰ δύνωμιν ὅπως ὠρεληθῶ ἐκ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων μου. Ἡρχισα ἐπομένως νὰ ἐρευνῶ τὰ ἀθύρματα, τὰ ὁποῖα μοὶ εἶχαν δώσει καὶ ἀπὸ τὰ ἀπεσύνθετα τεμάχιον πρὸς τεμάχιον, ἐγνώρισα ἀρκετὰ τὸν μηχανισμόν ὅπως κατασκευάσω ὅμοια. Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ πρώτη μου βιομηχανία. Ἡ ἐργασία αὕτη μ' ἐδίδαξεν ὅτι ἡ θέλησις, βεβιασμένη ὑπὸ τοῦ καθήκοντος, δύναται τὸ πᾶν νὰ κατορθώσῃ· ἠθέλησα ὅθεν νὰ ἀσπαθῶ ἐπάγγελμά τι, τὸ ὁποῖον νὰ μὲ καταστήσῃ ἀνεξάρτητον, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ἐσπούδασα τὴν μουσικὴν. Οἱ γονεῖς μου, βλέποντες τὸν ζῆλόν μου καὶ τὰς προόδους μου, μ' ἐπεμψαν εἰς Ἀρμάγην διὰ νὰ μάθω τὸ βιολίον. Ἐν τούτοις δὲν περρωρίσθην μόνον εἰς τὴν σπουδὴν τῆς μουσικῆς· ἐγίνωκα ὅτι εἰς τὸν κόσμον ἔχει τις ἀνάγκην πολλῶν πραγμάτων.

Ἐφελθεῖς λοιπὸν ὑπὸ τινος περιστάσεως, ἦτις μ' ἔκαμε νὰ διαμείνω πλησίον ἐνὸς ἐπιπλοποιοῦ, ἔμαθα κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς ἀναπαύσεώς μου νὰ κατασκευάζω διάφορα ἐπιπλα. Ἐπανελθὼν δὲ μετὰ τινα καιρὸν εἰς τὸ χωρίον μου, ἐκέρδιζα διὰ τῆς νέας ταύτης βιομηχανίας περισσότερα χρήματα παρ' ὅσα μοὶ ἐχρειάζοντο διὰ νὰ ζήσω. Εἰς τὸ διάστημα τοῦτο οἱ γονεῖς μου εἶχαν καταντήσει γέροντες καὶ μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ ἐργασθῶσιν, ἤλθην πρὸς ἐμὲ ζητοῦντες βοήθειαν. Ἡ ἡμέρα αὕτη ὑπῆρξε δι' ἐμὲ ἡ ὠραιοτέρα τῆς ζωῆς μου. Ἐγὼ τυφλὸς καὶ ἀνίκανος, ὅστις θὰ ἦμην θάρρος εἰς τὴν οἰκογένειάν μου, κατώρθωσα διὰ τῆς ἐπιμονῆς νὰ γίνω τὸ ὑποστήριγμα αὐτῆς! Τοῦτο μοὶ ἐπέδειξε πόστην δύναμιν καὶ θάρρος λαμβάνει τις ἐκτελῶν τὰ καθήκοντά του. Ἐντούτοις δὲν ἐμετρίασα οὔτε τὰς προσπάθειά μου, οὔτε τοὺς ἀγῶνας μου. Ἡ γόρασα μερικοὺς ἀσκούς, οὔτινες ἦσαν ἄχρηστοι· μὲ τὸν σκοπὸν νὰ

τοὺς τελειοποιήσω. Μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας ἠδυνήθην νὰ ἀνακαλύψω τὸν μηχανισμόν καὶ ἐπὶ τέλους κατασκεύασα ἓνα τῆς ἐφευρέσεώς μου, ὅστις ἐπέτυχεν ἐντελέστατα.

Ἐπῆρχεν εἰς τὸ χωρίον ἓνα διέμενα, ὠρολογιοποιὸς τις, ὅστις ἠγάπα πολὺ τὴν μουσικὴν καὶ ἐπεθύμει νὰ τὴν μάθῃ. Μοὶ ἐπρότεινε λοιπὸν νὰ τῷ δώσω μαθήματα ἀσκού ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ μοὶ διδάξῃ τὴν τέχνην του. Ἀπὸ ἔμαθα καὶ τὴν νέαν ταύτην τέχνην, ἥμην εἰς κατάστασιν διὰ τῶν παικῶν γνώσεών μου νὰ ὑποστηρίξω τοὺς γονεῖς μου, ὅτε δυστυχῶς ἀπώλεσα τὸν πατέρα μου καὶ μετ' οὐ πολὺ τὴν μητέρα μου. Μὴ ἐπιθυμῶν νὰ διαμένω πλέον εἰς τὸ χωρίον μου, τὸ ὁποῖον μοὶ ὑπενθύμιζε τὴν ὀδυνηρὰν ταύτην ἀπώλειαν, ἀποκατεστάθην εἰς Ἀρμάγην, ὅπου νυμφευθεὶς ζῶ πρὸ πολλοῦ εὐτυχῆς καὶ ἐν ἀνέσει. Τὸ μόνον πρᾶγμα ὅπερ ζητῶ παρὰ τοῦ Θεοῦ εἶνε νὰ μοὶ χρηρηθῇ ὑγείαν, διότι ὡς πρὸς τὸν πλοῦτον μοὶ ἔδωσεν ἀνεξάντλητον θησαυρόν, χορηγῶν εἰς ἐμὲ ὑπομονὴν καὶ τὸν ἔρωτα τῆς ἐργασίας.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

ὑπὸ Α. Κ.

Ἡλικία τῶν ζώων.

Ἡ ἄρκτος σπανίως ζῆ ὑπὲρ τὰ 20 ἔτη· ὁ κύων καὶ ὁ λύκος ἐπίσης 20· ἡ ἀλώπηξ 10 μέχρι 14. Οἱ λέοντες εἶνε μακρόβιοι, φθάνοντες σπανίως ἕως εἰς τὰ 70 ἔτη. Οἱ λαγωοὶ ζῶσιν 8 ἔτη. Εἶνε ἀποδεδειγμένον ὅτι ἐλέφαντες ἔζησαν ὑπὲρ τὰ 400 ἔτη. Ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος ἐνίκησε τὸν Πύρον, καθιέρωσεν εἰς τὸν ἡλιὸν ἐλέφαντα γενναίως πολεμήσαντα ὑπὲρ τοῦ βασιλέως τούτου· ἐκάλεσεν αὐτὸν Αἴαντα καὶ τὸν ἀπέλυσε, προσαρτήσας ἐπιγραφὴν εἰς τὸν λαίμῳ αὐτοῦ. Τὸ ζῶον τοῦτο εὐρέθη μετὰ 350 ἔτη.

Οἱ γαῖροι φθάνουσι μέχρι τοῦ 20 ἔτους· ὁ ρινόκερος μέχρι τοῦ 25. Εἰς ἵππος ἔζησεν 62 ἔτη, ἀλλ' ἡ μέση ἡλικία τοῦ ἵππου εἶνε 25—30 ἐτῶν. Οἱ βόες ζῶσιν 25 ἔτη.

Οἱ ζωολόγοι ὑποθέτουσιν ὅτι αἱ φάλαιναὶ ζῶσι 1000 ἔτη· οἱ δελφῖνες καὶ οἱ ξιφίαι φθάνουσι μέχρι 30 ἐτῶν. Εἰς ἀετὸς ἀπέθανεν ἐν Βιέννῃ ὑπερεκατοντούτης. Κύριός τις ἔχει τὸν σκελετὸν ἀετοῦ ζήσαντος 307 ἔτη. Οἱ πελεκᾶνες ζῶσι μέχρις 100 ἐτῶν.

Ἄστειον ἀνέκδοτον.

Φριδερίκος ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσίας, διαβαίνων ἡμέραν τινὰ διὰ τοῦ Βραδεμβούργου, παρετήρησεν ὥραίαν νεάνιδα ἐξ ποδῶν περίπου τὸ ἀνάστημα: Διέταξε νὰ ὀδηγηθῇ αὐτὴ ἐνώπιόν του καὶ, μαθὼν παρ' αὐτῆς ὅτι ἦτο θυγάτηρ πτωχοῦ τινος σκυτοτόμου, παρευθὺς ἔγραψεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Συνταγματάρχην τοῦ βασιλικοῦ τάγματος τῶν ἐπιλέκτων σωματοφυλάκων εἰς Βερολίνον, διατάσσων αὐτὸν νὰ ὑπανδρεύσῃ ἀμέσως τὴν φέρουσαν τὴν ἐπιστολὴν μετὸν ὑψηλότερον ἄνδρα τοῦ τάγματός του.

Ἡ νεὰς διετάχθη νὰ φέρῃ τὴν ἐπιστολὴν εἰς Βερολίνον, ἀλλὰ δὲν ἐπληροφορήθη περὶ τοῦ ἐμπεριεχομένου· μὴ γνωρίζουσα δὲ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐγράφη ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ μὴ ἔχουσα διαθέσιν διὰ τοιαύτην μικρὰν ὑπηρεσίαν νὰ ταξειδεύσῃ εἰς Βερολίνον, ἔδωκε τὴν ἐπιστολὴν εἰς γραῖαν τινὰ γυναικῆ, ἣτις ἤθελε νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ, αὐστηρῶς παραγγέλλουσα νὰ μὴ τὴν ἐγχειρίσῃ εἰς οὐδένα εἰμὴ εἰς εἰκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον διευθύνετο. Ἡ γραῖα ἀκριβῶς ἐξεπλήρωσε τὴν παραγγελίαν ταύτην. Ὁ συνταγματάρχης ἐξεπλάγη πολὺ, ἀναγινώσκων τὸ ἐμπεριεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς καὶ θεωρῶν τὴν κομίστριαν, ἀλλὰ αἱ διαταγαί, τὰς ὁποίας ἐμπεριείχεν, ἦσαν θετικώταται, ἐπειδὴ ἦτο ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἰδίου βασιλέως καὶ ἐσφραγισμένη ὑπὸ τῆς σφραγίδος αὐτοῦ· ὅθεν ὁ συνταγματάρχης διέταξεν ἀμέσως τὴν ἐκτέλεσίν των.

Ἡ ὑπόθεσις ἔμεινε μυστήριον μέχρι τῆς ἐπιτροφῆς τοῦ βασιλέως, ὅστις ἐπεθύμησε νὰ ἴδῃ τὸ νεωστὶ συζευχθὲν ἀνδρόγυνον. Ἀλλὰ ἐξεπλάγη πολὺ ἰδὼν τὴν γραῖαν νέμωσιν καὶ ἠρώτησεν αὐτὴν πῶς ἐτόλμησε νὰ πράξῃ τοιοῦτον ἀπατηλὸν ἔργον. Ἡ πτωχὴ νεύνημος ἀπέκριθη ὅτι δὲν εἶχε πράξει κινὴν ἀπατηλὸν ἔργον, διαβεβαιήσουσα τὸν βασιλέα ὅτι ὁ σύζυγός της δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ οὐδὲν παράπονον κατ' αὐτῆς καὶ εὐχαριστοῦσα ταύτοχρόνως τὸν Φριδερίκον, διότι τῆς ἐπρομήθευσε τοσοῦτον καλὸν σύζυγον.

Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ.

Ἐκ τῆς βιογραφίας τοῦ Φριδερίκου.

Ἀξιοσημείωτος ἀναγραμματισμός.

Ἡ τοῦ Πιλάτου ἐρώτησις πρὸς τὸν Σωτῆρα ἡμῶν.— «Τί ἐστὶν ἀλήθεια;» ἐν τῇ λατινικῇ γράφεται οὕτω, «Quid est veritas?» καὶ οὕτω ἐκπεφρασμένη εὐρίσκεται εἰς τὴν Βουλγάταν. Ταῦτα τὰ γράμματα μετατιθέμενα ἀποτελοῦσι τὴν ἀπόκρισιν, «Est Vir qui adest.» ἦτοι: ἔστιν ὁ ἐνώπιόν σου ἄνθρωπος.,

Ἡ καταλαλιά.

Ἡ καταλαλιά, λέγει ὁ λόρδος Βάκων, εἶναι εἰς τῶν φθῶν, τοὺς ὁποίους τὰ ἔξοχα ὑποκείμενα πληθρόνουσιν εἰς τὸ δημόσιον. Οἱ κἀλιστοὶ ἄνθρωποι εἰσὶν οἱ τὰ μάλιστα ἠδικημένοι δι' αὐτῆς.

Μῦθος κατὰ Λαφονταῖνον.

Δύο σκύλοι καὶ νεκρὸς ὄνος.

Διαβαίνοντες δύο σκύλοι συντροφία μᾶ ἡμέρα,
Εἶδαν ἐπὶ τῶν κυμάτων πλῆοντα ὄνον νεκρόν.

—Φίλε μου, ἡ ὄρασίς σου ἐπειδὴ ἔνε δξυτέρα

Τῆς ἐμῆς, λέγει ὁ ἄνας, εἰς τὰ βάθη τῶν νερῶν

Ἐκεῖ πέραν ρίψ' ἐν βλέμμα' φαίνεται νὰ πλῆθ' αἷτι,

Ὅσον δύναμαι νὰ κρίνω μετ' ἀσθενῆς μου μάτι.

Εἶνε θῆδιον ἢ μήπως

Εἶνε τις πνεγμένος ἵππος;

—Τί μᾶς μέλει τὸ τί εἶνε; ἀποκρίνεται ὁ ἄλλος·

Δι' ἡμᾶς εἶνε βεβαίως ἄνας θρῆσαυρὸς μεγάλος.

Ἄλλὰ πῶς θὰ δυνηθῶμεν ν' ἀποκτήσωμεν αὐτόν;

Ἐδῶ κεῖτ' ἡ δυσκολία.

Καὶ τοῦ ρεύματος, ὡς βλέπεις, ἡ διάβασις πλατεία,

Καὶ τὸν ἀνεμον ἀντίπνουν ἔχομεν καὶ δυνατόν.

Ἄλλ' ἰδοί, τὸ ὕδωρ τοῦτο ἄ; ροφήσωμεν συνάμα,

Καὶ πιστεύω ἐν τῷ ἅμα

Φάρυγξ μας ὁ διαπλέας, ὡς ὁ μέγας Μακεδών,

Τὴν δυσχέρειαν θὰ λύσῃ καὶ τὸν γόρδιον δεσμὸν.

Πάραυτα τὸ σῶμα τοῦτο ἔς τὰ ξηρὰ θά διαμείνη,

Καὶ ἐφόδιον μιᾶς ὄλης ἑβδομάδος θά μᾶς γείνη. —

Καὶ οἱ σκόλοι μας ἀμέσως ἄρχονται τῆς ἐργασίας·

Πίνουν, πίνουν οἱ μωροὶ μας, πλὴν συμπτώματα δυσπνοίας·

Τοῖς ἐπέρχονται ἐξαίφνης, καὶ κατόπιν ἀλγεινῶς

Θάνατος καταλαμβάνει καὶ τοὺς δύο των κοινῶς.

Τί δηλοῖ ὁ μῦθος οὗτος ; Ἔνα πλάσμα ἐκλεκτόν,

Ἐνα τῶν πολλῶν θνητῶν,

Ἀντικείμενόν τι ὅταν τὴν ψυχὴν του γαργαλίση,

Τί ἀδύνατον ; θά εἶπη, δὲν θέλει νὰ ἐννοήση.

Πόσα σχέδια δὲν κάμνει, πόσους κόπους, πόσους δρόμους,

Ἐπιμένων ν' ἀποκτήσῃ δόξαν καὶ πλουσίους δόμους ;

Ἔ! τὰς κτήσεις μου ἀνίσως ἠδυνάμην νὰ αὐτήσω,

Καὶ νὰ τὰς τετραγωνίσω !

Τὰ κιβώτιά μου ὅλα ἂν ἐγέμιζα λιρῶν

Καὶ ταλλήρων ἀργυρῶν !

Τῆς Σανσκριτικῆς ἂν ἤμην καὶ γλωσσῶν ἄλλων εἰδήμων !

Ἄν διέπρεπον προσέτι ὡς τις ἄκρος ἐπιστήμων !

Ἴδου πέλαγος εὐχῶν·

Ἴδου ποία ἀπληστία κυριεύει τὸν θνητόν !

Ἔ! ὅσα σχέδια ἐν μόνον πνεῦμα προσηπινοῖσῃ,

Ἔ! ὅσα πράγματα εἰς μόνος ἤθελεν ἐπιθυμήσει,

Εἰς ἀποπεράτωσίν των δὲν θά ἤρκει τετραπλῆ

Μαθουσάλειος ζωή.

Λύσις τοῦ 5^{ου} αἰνίγματος.

Καπνίζει τὸ ἀτμόπλοιο, ὅπταν ταξειδεύῃ·

Καπνίζει κ' ἡ ἑστία μας, ὅπταν μαγειρεύῃ.

Ἄλλὰ τερπνότερος Κ α π ν ὀ ς εἶνε ὁ τῆς θυσίας·

Προσφερομένης ὑπ' ἀγνῆς καὶ καθαρᾶς καρδίας.

μία τῶν συνδρομητῶν σας

ΣΟΦΙΑ θυγάτηρ ΛΑΜΠΙΣΗ.

Φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα.

(Συνέχει, ἴδε σελ. 287).

Περὶ ὄρφανοτροφείων, βρεφοκομείων, ἀσύλων, σωφρονιστηρίων, ἀποκαμιευτηρίων κτλ.

Πάντα τὰ πολιτισμένα ἔθνη ἀνέκαθεν ἐθεώρησαν καθήκον ἱερὸν τὴν σύστασιν ὄρφανοτροφείων καὶ βρεφοκομείων. Οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι υἱοθέτουσαν τὰ τέκνα τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων καὶ ἔτρεφον αὐτὰ εἰς τὸ Πρυτανεῖον δι' ἐξόδων τοῦ Κράτους, ὑπὸ δὲ τὴν χριστιανικὴν ἐπιρροὴν τὰ ὄρφανοτροφεῖα ἔλαβον τακτικὴν ὑπαρξιν καὶ ὅλαι αἱ πόλεις τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἐφιλοτιμήθησαν ὅπως ἀνεγείρουν τὰ λαμπρότερα κτίρια διὰ τὰ ὄρφανὰ καὶ τὰ ἔκθετα τέκνα. Μόνον αἱ πόλεις τῆς ἀνατολῆς δὲν ἐμιμήθησαν τὸ θεάρεστον τοῦτο παράδειγμα καὶ ἐξαιρέσει τῶν ὄρφανοτροφείων Κερκύρας καὶ Ἀθηνῶν ἐν Ἑλλάδι, οὐδεμία πόλις τῆς Τουρκίας κατέχει κατάστημα τοῦ εἶδους τοῦτου δυνάμενον νὰ συγκριθῇ μὲ τὰ τῆς Εὐρώπης. Τὸ ὄρφανοτροφεῖον Ἀθηνῶν ἐσυστήθη κατὰ τὸ 1854, τὴν δ' ἀξιόπαινον ἰδέαν τῆς συστάσεως αὐτοῦ συνέλαβεν ἡ αἰοίδιμος Κυρία Μαρία Ὑψηλάντου. Χάρις εἰς τὴν προσοσίαν τῆς πρώτης βασιλίσσης Ἀμαλίας τὸ ἀγαθοεργὸν τοῦτο καθίδρυμα ἀπέκτησεν ἐν βραχείῳ χρόνῳ ἐκ διαφόρων συνδρομῶν ἱκανὴν περιουσίαν. Τετρακόσται χιλιάδες δραχμῶν ἐδαπανήθησαν πρὸς ἀνέγερσιν αὐτοῦ· συντηρεῖται δὲ ἐκ τῶν τόκων τῶν ὑπολοίπων κεφαλαίων καὶ δι' ἐκτάκτων συνδρομῶν διαφόρων ὁμογενῶν. Πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ δαπανῶνται κατ' ἔτος 40,000 δραχμῶν· διατρέφονται δὲ ἐντὸς τοῦ καταστήματος τοῦτου 80—90 κοράκια ὄρφανὰ πατρὸς τε καὶ μητρὸς. Διοικεῖται ὑπὸ τετραμελοῦς ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν. Ἡ δὲ ἱατρικὴ ὑπηρεσία αὐτῷ ἀνετέθη εἰς τὸν Ἰατρὸν Κ. Α. Ζίνην.

Κατὰ τὸ 1856 ὁ αἰώνιος Χατζῆ Κώστας ἐξ Ἠλείου ἐσύστησεν ἐν Ἀθήναις δι' ἐξόδων τοῦ ἰδιαιτέρον ὄρφανοτροφεῖον. Ἐν αὐτῷ διατρέφονται 70—80 ἄρρενα τέκνα ἔχοντα ἡλικίαν 6—12 ἐτῶν, τὰ ὁποῖα ἐξέρχονται κατὰ τὸ 16 ἔτος τῆς ἡλικίας των. Δι-

δάσκονται δὲ ἐν αὐτῷ κατὰ πρῶτον ἀνάγνωσιν, γραφήν, κατήχησιν, ἱερὰν ἱστορίαν, ἰχνογραφίαν καὶ ἀριθμητικὴν· μετὰ δὲ ταῦτα τὴν ξυλουργικὴν, τὴν ραπτικὴν καὶ τὴν σκυτοτομίαν. Ἡ χρηματικὴ περιουσία αὐτοῦ ἀναβαίνει εἰς Δρ. 600,000· τὰ δὲ ἔξοδα συμποσούνται κατ' ἔτος εἰς Δρ. 30 χιλιάδας. Τὸ φιλανθρωπικὸν τοῦτο καθίδρυμα διοικεῖται ὑπὸ ἑξαμελοῦς ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας τρία μὲν μέλη διορίζει ἡ Κυβέρνησις, τρία δὲ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον.

Ἐν Γαλλίᾳ παρεκτός τῶν δημοσίων ὀρφανοτροφείων εἰς ἐκάστην πόλιν, ὑπάρχει πλησίον τῶν Παρισίων ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου Κύρου (Saint Cyr) διὰ τὰς ὀρφανὰς κόρας τῶν εὐπατριδῶν, τὸ Πρυτανεῖον διὰ τὰ ὀρφανὰ τέκνα τῶν στρατιωτῶν, ὁ Αὐτοκρατορικὸς οἶκος τῆς λεγεῶνος τῆς Τιμῆς εἰς Saint Denis καὶ τὸ ὀρφανοτροφεῖον τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Πρίγγιπος ἰδρυθὲν τὸ 1856.

Πρῶτος ὁ Βικέντιος Παῦλος συνέλαβε τὴν ἰδέαν συστάσεως βρεφοκομείων εἰς Παρισίους. Πρὶν τοῦ ἐναρέτου τούτου ἀνδρός, ὅστις ὑπῆρξεν εἰς τῶν μᾶλλον ἐνθέρμων ἀποστόλων τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, τὰ ἔκθετα βρέφη ἦσαν ἐγκαταλελειμμένα εἰς τὰς ἀγυῖας τῆς πόλεως· τὰ δὲ περισσότερα ἀπέθνησκον ἐκ τῆς δριμύτητος τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνης. Ὁ Βικέντιος Παῦλος, συγκινηθεὶς ἐκ τῆς θέας τοιοῦτου οἴκτροῦ τῷ ὄντι θεάματος, ἐπορεύετο ὁ ἴδιος ἐν καιρῷ νυκτὸς πρὸς ἀναζήτησιν τῶν ἀθῶων τούτων πλασμάτων καὶ τῇ συνδρομῇ φιλανθρωπικῶν τινῶν ἐσύστησεν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ ἁγίου Βίκτωρος οἰκίαν κατάλληλον διὰ τὰ ἔκθετα βρέφη.

Τὸ βρεφοκομεῖον Ἀθηνῶν ἐσυστήθη κατὰ τὸ 1859· τὴν δὲ ἰδέαν τῆς συστάσεως αὐτοῦ συνέλαβεν ὁ τότε δημαρχεὺς Κ. Σκουφός· ἐν τῷ βρεφοκομείῳ τούτῳ φέρονται ἑτησίως 130—140 ἔκθετα βρέφη, τὰ περισσότερα ἔχοντα ἡλικίαν ἀπὸ 24 ὥρῶν μέχρις ὀκτῶ ἡμερῶν. Πολλὰ κομίζονται ἐν καλῇ καταστάσει, ὀλίγα δὲ βαρέως πάσχοντα. Ἐκ τῶν προσαγομένων εἰς τὸ βρεφοκομεῖον ὀλίγα διατρέφονται ἐντὸς τοῦ καταστήματος, τὰ δὲ περισσότερα παραδίδονται πρὸς διατροφήν εἰς θηλαστρίας. Μόλις δὲ φθάσουν εἰς ἡλικίαν 6—8 ἐτῶν πολλὰ ἐξ αὐτῶν υἰοθετοῦνται. Τὰ ἔξοδα τοῦ βρεφοκομείου ἀναβαίνουν εἰς 40,000 δρ., αἱ ὁποῖαι προέρχονται ἐκ τοῦ δημοτικοῦ δα-

σμοῦ ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων καὶ ἐξ ἐκτάκτων συνδρομῶν. Διοικεῖται δὲ ὑπὸ πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου.

Τὰ ἄσυλα ἐσυστήθησαν κατὰ πρώτην φορὰν εἰς Παρισίους μὲ σκοπὸν νὰ συνέρχωνται εἰς αὐτὰ τέκνα ἔχοντα ἡλικίαν οὐχὶ μικρότεραν τῶν τριῶν ἐτῶν καὶ τὰ ὁποῖα, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἰκανῆς ἐπιτηρήσεως ἐκ μέρους τῶν γονέων των, ἐνασχολουμένων εἰς τὰ ἔργα των, θὰ ὑπέπτον εἰς τὸ ἐλάττωμα τῆς ὀκνηρίας. Κατὰ τὸ 1826 ὁ Κυρ. Cochin ἐξέτεινε τὰ καταστήματα ταῦτα καθ' ὅλην τὴν Γαλλίαν καὶ ἔθεσεν αὐτὰ ὑπὸ τὴν ἄμεσον προστασίαν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν συλλόγου Κυριῶν ἀφοσιωμένων εἰς τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας. Ἡ πρόσφατος δὲ σύστασις τῶν φατνῶν συμπληροῖ τὸ σύστημα τῶν ἀσύλων. Εἰς τὰς φάτνας εἶνε δεκτὰ τέκνα μικρότερα τῶν τριῶν ἐτῶν μὴ δυνάμενα νὰ λάθουν παρὰ τῶν γονέων των τὴν ἀπαιτουμένην περιθάλψιν καὶ διατροφήν.

Αἱ γεωργικαὶ ἀποικίαι ἢ σωφρονιστήρια εἶνε φιλανθρωπικὰ καταστήματα σκοπὸν ἔχοντα τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν ἀποπλανηθέντων ἐφήβων ἢ τὴν προφύλαξιν αὐτῶν ἐκ τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς ἀπωλείας. Μεταξὺ τῶν καταστημάτων τούτων τὰ μὲν, καθὼς ἡ ἀποικία Metztray ἐν Γαλλίᾳ καὶ τὸ γεωργικὸν κατὰ τὴν Μασσαλίαν, δέχονται νέους μέχρι τῆς ἡλικίας 14 ἐτῶν, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς ἐγκαταλείψεως ὑπέπεσαν εἰς τὰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης ἕνεκα πταισματοῦ τινος· τὰ δὲ, ὡς ἡ γεωργικὴ ἀποικία τοῦ Petit-Bourg καὶ ἡ τοῦ Osttrad πλησίον τοῦ Στρασβούργου, δέχονται πτωχὰ καὶ ἐγκαταλελειμμένα τέκνα μὲ τὸν σκοπὸν νὰ προφυλάξουν αὐτὰ ἐκ τοῦ κακοῦ παραδείγματος. Τὰ ἀγροτικά ἔργα, ὁ καθαρὸς ἀῆρ τῆς ἐξοχῆς, ἡ κανονικότης τῶν ἐργασιῶν ἔχουσι σημαντικὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς υγείας τῶν νέων τούτων. Ἀφ' ἐτέρου ὁ ἥτυχος καὶ τακτικὸς οὗτος βίος, ἡ ἐνασχόλησις καὶ αἱ συνεχεῖς πατρικαὶ συμβουλαί, αἱ λαμβάνουν, ἐπαναφέρουν αὐτοὺς εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν καὶ τοὺς ἀποδίδουν εἰς τὴν κοινωνίαν χρηστοὺς καὶ τιμίους πολίτας. Εἰς ἀμφότερα τὰ καταστήματα ταῦτα οἱ νέοι ἀποικοὶ διδάσκονται τὴν βιομηχανίαν τὴν

γεωργίαν, τὰς τέχνας, τὰς ἀρχάς τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς, τὴν τάξιν, τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν καλὴν διαγωγὴν.

—ο—

Ἀποταμιευτήρια καλοῦνται αἱ ἰδιωτικαὶ τράπεζαι, ἐν αἷς οἱ πτωχοὶ ἐργάζονται ἐναποθέτουσιν τὰ ἐξοικονομηθέντα χρήματά των μὲ σκοπὸν παραγωγῆς ἰκανῆς ποσότητος ἐκ τῶν ἐτησίων τόκων. Τὰ ὠφέλιμα ταῦτα καταστήματα, συστήθεντα τὸ πρῶτον εἰς Παρισίους τὸ 1818, ἐξηπλώθησαν καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην. Οἱ διαχειρισταὶ τῶν καταστημάτων τούτων ἐκλέγονται μεταξύ τῶν πλέον εὐπόληπτων πολιτῶν καὶ διευθύνουσι ἀμισθί τὴν μικρὰν περιουσίαν τῶν πτωχῶν ἐργατῶν. Τὰ δὲ ἀναχωρητήρια διὰ τοῦς γέροντας προσφάτως καθιδρυθέντα συμπληροῦν τὰ προφυλακτικὰ μέσα, ἅτινα τασοῦτον ἐπιτυχῶς ἤρχισαν διὰ τῶν ἀποταμιευτηρίων. Παρακαταθέτων τις ἐν εὐτελὲς ποσόν, ἐξασφαλίζει τακτικὸν εἰσόδημα διὰ τὰ γηρατεῖα αὐτοῦ. Ὁ δὲ αὐξάνων ἀριθμὸς τῶν καταβολῶν ἀποδεικνύει τὴν ὠφέλειαν τῆς συστάσεως αὐτῶν. Ἐπὶ τέλους αἱ καλούμεναι προφυλακτικαὶ ἐταιρίαι σύγκεινται ἐκ διαφόρων ἐργατῶν ὑποχρεωμένων νὰ παρακαταθέτουσιν εἰς κοινὴν τινὰ τράπεζαν προσδιωρισμένην συνεισφορὰν ὅπως σχηματισθῆ ἀποθεματικὸν τι κεφάλαιον ἰκανὸν νὰ χορηγήσῃ ἀμοιβαίαν βοήθειαν εἰς τὰ μέλη τῆς ἐταιρίας ἐν καιρῷ ἀνάγκης ἢ περιστάσεως παρὰ τοῦ κανονισμοῦ διαλαμβανομένης. Τὰ αἴτια, διὰ τὰ ὅποια δικαιοῦται ἐν μέλος νὰ προστρέξῃ εἰς τὴν βοήθειαν τῆς ἐταιρίας, εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ ἀσθένεια, ἡ ἀνικανότης εἰς τὴν ἐργασίαν, καὶ τὸ γῆρας.

—ο—

Εἶδος τοιοῦτου ἀποταμιευτηρίου ἐσυστήθη καὶ ἐνταῦθα ἀπὸ τῆς 22ας τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ 1867ου ἔτους, εἰς τὸ ὅποιον ὠρισμένος ἀριθμὸς ἀνθρώπων, ὑπὸ τὸν τίτλον Μέτοχοι τοῦ Ἐμπορικοῦ Μέλλοντος, προκατέβαλαν μὲν ἐφ' ἅπαξ λίραν ὀθωμ. ἡμίσειαν, καταθέτουσι δὲ καθ' ἑβδομάδα ἐν ὀργυροῦν πεντάριον.

Τὰ χρήματα ταῦτα διαχειρίζεται Συμβούλιον ἐξαμελὲς πρὸς ὠφέλειαν τῶν Μετόχων καὶ καθ' ἑξαμηνίαν δημοσιεύεται πρὸς γνῶσιν αὐτῶν τὸ καταστατικὸν τῆς διαχειρίσεως ταύτης.

Μετὰ τὴν λήξιν τῆς πενταετίας, ἥτις ὠρίσθη ὡς διάρκεια τοῦ ἀπο-

ταμιευτηρίου τούτου, ἕκαστος Μέτοχος θὰ ἔχη τὸ ποσὸν 13 λιρῶν ὀθ. καὶ ἡμίσειας ἐκ τῶν καταβολῶν του, καὶ τὸ πενταετὲς κέρδος τῶν χρημάτων αὐτῶν. Ὅποιας εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτον ἂν οὐχὶ μόνον τὸ κατάστημα τοῦτο ἐξακολουθῆσεν νὰ διατηρῆται ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἀλλ' ἂν καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐσυστήνοντο! Ἀντὶ νὰ μιμώμεθα τοὺς Εὐρωπαίους εἰς τὰ κακὰ των, ἢ μιμώμεθα αὐτοὺς εἰς τὰ καλὰ των, ἐὰν θέλωμεν νὰ εὐδαμονίσωμεν. «Ἡ συνένωσις ἀποτελεῖ τὴν ἰσχὺν» εἶνε τὸ μόνον σύνθημα τῶν Γάλλων εἰς ὅλας τὰς ἐπιχειρήσεις, I' union fait la force.

Ἡ ἀγορά.

Ἡ Κυριακὴ τῆς 18ης Ἰανουαρίου ὑπῆρξεν ἡμέρα ἀξιωμακτικῆς διὰ τὴν κοινωνίαν τῆς Σμύρνης. Τῇ ἀληθείᾳ ἀπὸ τῆς 2ας ὥρας μ. μ. μέχρι τοῦ μεσονυκτίου ἡ νέα ἑλληνικὴ λέσχη παρίστα τι ἄξιον λόγου. Τὸ ὠραῖον αὐτὸ μέγαρον εἶχε μεταβληθῆ εἰς μικρὸν παλάτιον μικρᾶς παγκοσμίου ἐκθέσεως, ἐν ᾧ Κυρίαι εὐγενεῖς καὶ καλλιμορφοὶ ὑπεδέχοντο πλῆθος ἀγοραστῶν παντὸς γένους, πάσης τάξεως πάσης ἡλικίας, πρὸς οὓς ἐπώλουν διαφόρων εἰδῶν πράγματα ὑπὲρ τοῦ ἀρτισυστάτου ὀρφανοτροφείου Σμύρνης καὶ τοῦ παρθεναγωγείου τοῦ ἁγ. Πνεύματος. Ἡ εὐγενὴς ἀμιλλα περιίπτατο ὡς ὁ μειδιῶν ἄγγελος, ὁ χειροκροτῶν ἐπὶ τῇ θεοφιλεστέρᾳ πράξει, ἥτις διενηγοεῖτο. Ἰσθάνετό τις τῶ ὄντι ἀγαλλίασιν ἀνεκλάλητον, διότι ἔβλεπε τὸν ἄνθρωπον ὡς ἀληθὲς τοῦ Δημιουργοῦ ἀπεικόνισμα· ἔβλεπε τὸν ἀληθῆ χριστιανόν, τὸν μεριμνῶντα περὶ τῶν ὀρφανῶν τῆς πατρίδος του. Ὁ Σ. Ποιμενάρχης αὐτοπροσώπως ἐπεσκέφθη τὴν ἀγοράν, ἀφίτας ποτὸν ὄχι εὐκαταφρόνητον· ἡ Α. Ἐξ. ὁ Γεν. Διοικητὴς ἐπεμῆεν εἰς αὐτὴν ἐπίσης τὸν ἔρανον του, τὸ δὲ ὅλον εἰσπραχθὲν ποσὸν ἀνέβη εἰς λίρας ἑπτακοσίας.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ ὀρφανοτροφείου ἄρχονται ὅσον οὕτω κατὰ πρῶτον ἀπὸ τοῦ βρεφοκομείου.

Ἡ ἐμπορικὴ ἔνωσις.

Μαστρο-Μανώλη, ἐδιάβασες τὴν Ἀμάθεια ; — Ὅχι, Μαστρο-Γεώργη· καὶ ποῦ, ἀδελφέ, βρῖσκει κανεὶς καιρὸν νὰ διαβάσῃ ; ταῖς

καθημεριναῖς ἀπὸ τῆ μιᾶ νύχτα ὡς τὴν ἄλλη δουλειά· τῆ Κυριακῆ ὅσο ποῦ νὰ πληρώσης τοὺς καλφάδες, νὰ δῆς κανέναν ἀπὸ κείνους ποῦ σοῦ χρωστοῦν, νὰ φᾶς κομμάτι, δὲ ξέρω τι, βραδυάζει! καὶ αἱ ἡμέραι μικραί, καθὼς ξέρεις. — Φίλε μου, διάβασα ὅτι κάμποσοι ἀπὸ τοὺς πλουσίους μας ἔκαναν ἀνάμεσὸ τους συνεταιρισμὸν. Θυμᾶται τὰ χρυσᾶ ἐκεῖνα ὄνειρά μας; Τί χάρᾶ ἦταν ἐκεῖνη, ὅταν ἀκούαμε τὰ γλυκὰ ἐκεῖνα λόγια τοῦ σιῶρ Μιχαλάκη! ἀλλὰ ἡμεῖς οἱ Ρωμοὶ λέμε πολλά, δὲν κάνομε ὅμως τίποτε. Μολαταῦτα ἡμεῖς εἶχαμε τὰ σύρτα φέρτα, νὰ τρέχωμε στὰ μεγάλα σχολεῖα, νὰ κάνωμε συνελεύσεις, νὰ διαθάζωμε κανονισμοὺς, καὶ ἄλλοι ἰδοὺ ὅτι ἔκκυαν ἐκεῖνα, ὅσα ἡμεῖς μελετούσαμε νὰ κάνωμε. Πολλοὶ πλούσιοι συνέδεσαν ἀνάμεσὸ τους ἐμπορικὸν συνεταιρισμὸν μὲ συμφωνία νὰ καταθέσῃ ὁ καθένας τους ἀπὸ 50 λίρες ἰγγλέζικες. Εἶνε κατὰ τὸ παρὸν κάμποσοι καταγραμμένοι καὶ λέγουν πῶς θὰ δέχωνται στὴ συντροφιά τους ὅσο νὰ γίνουν ὅλοι 400· ἀπὸ 50 λίρες, θὰ γίνουν τὸ ὅλον 20,000 λίρες ἰγγλέζικες. Ὁ συνεταιρισμὸς αὐτὸς θὰ ὀνομάζεται « Ἐμπορικὴ ἔνωσις, » Μαστρο-Μανώλη. Τί ὠμορφο πρᾶγμα ἡ λέξις αὐτὴ ἔνωσις! Ἄν καὶ ἡμεῖς ἐνομόμαστε, καθὼς εἶχαμε ὀμιλήσει τότε, πόση ὠφέλεια θὰ εἶχαμε. Νὰ τὸρα ποῦ μᾶς ἔδωκαν οἱ ἀνώτεροί μας τὸ παράδειγμα. Τὴν εὐκολία μᾶς τὴν εἶχε δεῖξει ὁ κύρ Μιχαλάκης. Λοιπὸν ἄς τὸ ἐνεργήσωμεν, δι' ὄνομα Θεοῦ· ὡς τότε πλέον ἡμεῖς θὰ λέμε καὶ δὲν θὰ κάμωμε!

Ὁ Γερμανὸς περιηγητῆς καὶ ὁ ὀδηγὸς του.

Ἡμέραν τινὰ Γερμανὸς περιηγητῆς ἐπεριπάτει ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν καὶ βάτων, οἵτινες περικυκλοῦσιν ἀκόμη εἰς τινὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος τὰ εὐκλεῆ εἰρεῖπια τῆς ἀρχαίας δόξης τῆς.

Ὁ γέρον Στράτης ὁ ὀδηγὸς αὐτοῦ ἦτο ἐκ τῶν ἀπλῶν ἐκείνων χωρικῶν, οἵτινες, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξηγήσωσιν ἄλλως πως τὴν περιέργειαν τῶν Εὐρωπαίων διὰ τοσοῦτον παλαιὰ καὶ ἄχρηστα πράγματα, πιστεύουσιν ὅτι οἱ σοφοὶ ξένοι γνωρίζουσι τὴν μυστηριώδη τέχνην, διὰ τῆς ὁποίας ἀνακαλύπτουσι παρακεχωσμένους θησαυροὺς, ἀνευρίσκοντες τὸν τόπον ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν ἀρχαίων νομισμάτων. Διὰ τοῦτο πολλάκις ἀπαντᾷ τις χωρικὸν ζητοῦντα τιμὰς ὑπερόγκους διὰ κοινὰ καὶ ἀσήμαντα ἀρχαῖα νομίσματα.

Ἐν τούτοις ὁ γέρον Στράτης ἔβλεπε κεχηνῶς (χάσκων) τὸν ξένον αὐτοῦ περιεργαζόμενον ἀπλήστως καὶ μετὰ θρησκευτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ τὰς κολοβωμένας ἐκεῖνας ἀρχαιότητας· ἀφοῦ δὲ μάτην περιέμεινε παρὰ τοῦ Κυρίου του τὴν ἀνακάλυψιν τοιοῦτου τινὸς θησαυροῦ, πρὸς τοῦ ὁποίου βεβαίως ἤλπιζε καὶ αὐτὸς μικρὸν μερίδιον, πλησιάσας αὐτὸν μετ' ἀποφάσεως—Δὲν μοῦ λέτε, ἀφέντη, ἠρώτησε, τί καταλαβαίνετε ἀπ' αὐτὰ τὰ κρύα μάρμαρα ποῦ βλέπετε αὐτοῦ μὲ τόση προσοχή; μία ὥρα τότε εἶνε ποῦ σᾶς παρατηρῶ κλακὸμη δὲν τὰ ἐχορτάσατε. . .

— Στράτη, ἀπήντησεν ὁ ἀγαθὸς Γερμανὸς, γνωρίζω τί ἰδέαν ἔχετε ὅλοι σεῖς οἱ χωρικοὶ δι' αὐτὰ τὰ πράγματα, ἀλλὰ πιστευσέ με οὔτε χρυσόν, οὔτε ἄργυρον, οὔτε ἄλλο τι πολύτιμον μέταλλον ζητοῦμεν εἰς ταῦτα τὰ μέρη.

— Καὶ τότε λοιπὸν τί ζητεῖτε καὶ ἀφίνετε τὴν πατρίδα σας τόσα μίλλια τόπο, κ' ἔρχεσθε σ' ἐτοῦτα ἰδῶ τὰ παλιοχώρια μας;

— Ἐάν σοῦ εἶπῶ, Στράτη ὅτι σήμερον σὺ καὶ οἱ ὁμογενεῖς σου ὑπάρχετε εἰς τὸν κόσμον μόνον καὶ μόνον ἀπ' αὐτὰ τὰ μάρμαρα, θὰ το πιστεύσης;

— Ὁ χωρικὸς ἐγέλασε ὡτὰν νὰ ἔλεγε: ὄχι βέβαια!

— Ἀκουσον λοιπὸν, εἶπεν ὁ Γερμανὸς. Σεῖς οἱ Ἕλληνες εἰσθε ἐν ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα ἔθνη τοῦ κόσμου· σεῖς, ἐδώκατε τὸν πολιτισμὸν καὶ τὰ γράμματα εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καθὼς καὶ εἰς ἡμᾶς, τοὺς ὁποίους τότε θαυμάζετε· ἠξεύρις, Στράτη, ὅτι τὰ ἔθνη μεγαλόνουν καὶ γηράσκουν καθὼς τὸν ἄνθρωπον; ὅταν λοιπὸν τὸ ἔθνος σας ἦτο εἰς τὴν νεανικὴν του ἡλικίαν, ὡμοίαζε τὸν φρόνιμον ἐκείνον, ὁ ὁποῖος δὲν ἐξοδεύει τὸν καιρὸν του εἰς παραλυτίας καὶ τρέλλας, ἀλλ' ἐργάζεται καὶ προσοδεύει. Τότε λοιπὸν καὶ τὸ ἰδικόν σας ἔθνος ἀνέδειξε τοὺς γραμματισμένους του, τῶν ὁποίων τὰ βιβλία ἔχομεν ἡμεῖς ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιόν μας, καὶ ἔκτιτε αὐτὰ τὰ κτίρια τὰ ὁποῖα ἐρχόμεθα νὰ ἐπισκεφθῶμεν ἀπὸ τόσον μακρὰν. Πρέπει ὁμως νὰ ἠξεύρης ὅτι τότε τὰ σπήτια, ὅπου κατοικοῦσαν χωριστὰ οἱ ἄνθρωποι, δὲν τὰ ἔκτιζαν ὡς τότε τόσον ὑψηλὰ καὶ μεγαλοπρεπῆς

ἀλλὰ μέτρια καὶ ταπεινά, μόνον δὲ διὰ τὰ δημόσια κτίρια κατέθετε καὶ ὁ πτωχὸς καὶ ὁ πλούσιος προθύμως, διότι ἤξευρε ὅτι ἦτο διὰ τὰς κοινὰς ἀνάγκας καὶ τὴν κοινὴν ἀξιοπρέπειαν. Ὅταν τὸ ἔθνος σας ἐγήρασε, τότε ἔτρεξεν κατεπάνω του χίλις ἄλλα ἔθνη ὡτὰν τὰ πεινασμένα ὄρνεα, τὰ ὁποῖα καιροφυλακτοῦν τοῦ λέοντος τὰ γράματα. Τὰ ἔθνη ὁμως αὐτὰ δὲν ὠμοίαζαν τὸ ἰδικόν σας· διότι ἦλθαν ν' ἀρπάσουν καὶ νὰ ξεσχίσουν μόνον ὡτὰν τὸν παραλυμένο ἄνθρωπο, καὶ καθὼς ἐκεῖνος ἀκούεται ἐνόσω μόνον κυλίνεται εἰς τὴν μέσῃν, καὶ διαταράττει μὲ τὰς φωνὰς του, ἔπειτα δὲ κανεὶς πλέον δὲν ἀναφέρει τὸ ὄνομά του, τοιοῦτοτρόπως καὶ αὐτὰ παρῆλθαν καὶ ἔμεινεν ἡ ἰδική σας σοφία καὶ ὁ πολιτισμὸς μέσα εἰς τὰ βιβλία καὶ εἰς αὐτὰ τὰ κτίρια Ἡξεύρεις, Στράτη, ὅτι μόνη ἡ παιδεία εἶνε ἐκείνη ἣτις δὲν ἀφίνει ἓνα ἔθνος νὰ καταστραφῇ ἐξ ὀλοκλήρου· ὁμοιάζει μὲ τὴν ὑροσερὰν ἐκείνην ὑγρασίαν τῆς γῆς, ἡ ὁποία ζωογονεῖ τὸ μισομαραμμένον ἄνθος ἕως ὅτου νὰ παρέλθῃ ὁ χειμὼν καὶ ἡ ἀνεμοζάλη· καὶ καθὼς τὸ ἄνθος ἐκεῖνο εἰς τὸ ἐξωτερικὸν φαίνεται ἀπεξηραμμένον, ἐνῶ ἡ ρίζα αὐτοῦ διατρέφει ζωὴν καὶ προσμένει τὴν ἀνοιξὴν διὰ ν' ἀνθήσῃ καὶ πάλιν, τοιοῦτοτρόπως καὶ τὸ ἔθνος σας διεφύλαξε τὴν ζωὴν του ὡς τὸ ἄνθος εἰς τὰς ρίζας του μὲ τὴν δρόσον τῆς ἀρχαίας σοφίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ του.

Πρέπει νὰ ἠξεύρης ἀκόμη ὅτι καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα σᾶς εἶδαν εἰς ἐκείνην τὴν κατάστασιν, ἠτθάνθησαν σέβας διὰ τὴν πατριάν σας εὐγένειαν, καὶ ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι εἶχαμεν τότε τὴν πατρικὴν σας κληρονομίαν, ἐφιλοτιμήθημεν ἐξ εὐγνωμοσύνης νὰ σᾶς ἀποδώσωμεν αὐτὴν ὀλίγον κατ' ὀλίγον· τότε δὲ ὅσοι ἀπὸ σᾶς ἐτπούδασαν καὶ ἔμαθαν τὴν περασμένην σας δόξαν ἠτθάνθησαν βαθεῖαν λύπην διὰ τὴν νέαν κατάστασιν καὶ οὕτω βαθμηδὸν ἐγεννήθη εἰς τὰς καρδίας τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων τὸ αἶσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ· ἐνῶ ἂν οἱ προπάτορές σας δὲν ἤθελαν φθάσει εἰς τόντον πολιτισμὸν ὡστε νὰ γράψουν ἐκεῖνα τὰ σοφὰ βιβλία καὶ νὰ κτίσουν αὐτὰ τὰ θαυμαστὰ κτίρια, κανεὶς δὲν θὰ σᾶς ἐνθυμεῖτο καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι θὰ ἐλησμονούσατε τὸν ἑαυτόν σας· καθὼς τόσα ἄλλα ἔθνη τῆς ἀρχαιότητος! Ἴδου λοιπὸν ὁ λόγος ὅστις μᾶς παρακινεῖ ν' ἀφίνωμεν τὰς πατρίδας μας καὶ νὰ τρέχωμεν ἐδῶ, διὰ νὰ θαυμάσωμεν ὀφθαλμοφανῶς τὴν τέχνην καὶ τὴν σοφίαν τῶν προπατόρων σας.

— Ὁ Γέρων Στράτης, ἤκουσε τοὺς λόγους τοῦ περιηγητοῦ μετὰ μεγάλης συγκινήσεως, ἔπειτα πλησιάζας εἰς στήλην τινὰ θραυσμένην καὶ κατὰ γῆς κειμένην· Καὶ ποῦ νὰ ἤξευρα ἐγὼ τοιαῦτα πράγματα! ἀνέκραξε μετὰ δακρύων· κ' ἐγὼ πέρυσι ἐπούλησα εἰς ἓνα Ἄγγλον ἓνα μαρμαρένιο ἄνθρωπο δι' εἴκοσι πέντε δραχμάς· ἐπούλησα λοιπὸν ὡς ἄλλος Ἰσκαριώτης διὰ τόντον ἓνα μικρὸν ποσὸν ἓνα προπάτορά μου, εἰς τὸν ὁποῖον χρεωστῶ τὴν ζωὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν τῆς πατρίδος μου.

— Ὁ Γερμανὸς παρετήρησε μετὰ κατανύξεως τὴν ἀθημονίαν τοῦ χωρικοῦ διὰ τὸ παρελθὸν ἀμάρτημά του, ἔπειτα δὲ πλησιάζας αὐτὸν καὶ ἐλαφρῶς τύπτων τοὺς ὤμους του.

Λοιπὸν ἀπὸ σήμερον καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, εἶπε, φίλε μου, πρόσεχε καλῶς τὰ μαρμάρια αὐτὰ θρύμματα τῆς παλαιᾶς δόξης σας...

— Ἄ! ναί, ἀνέκραξεν ὁ γέρων Στράτης μετὰ χειρονομίας ἀπειλητικῆς, θὰ μάθω πρῶτα τὸ γυιό μου δῶν γράμματα διὰ νὰ ξεύρῃ αὐτὰ τὰ πράγματα ὅπου μοῦ εἶπες, κ' ὕστερις θὰ τὸν βάλω ἐστὸ ζευγάρι... κ' ἄλλοίμονον σ' ἐκεῖνον ὅπου δῶ νὰ ἐγγίξῃ μὲ τὸ δάχτυλο κανένα κομμάτι ἀπ' αὐτὰ τὰ μάρμαρα!

Βερκῖνος ὁ φίλος τῶν παιδῶν.

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Ὁ Βερκῖνος τοσαύτην εἶχε δεῖξει πρὸς τοὺς παῖδας τρυφερωτάτην στοργήν, ὡστε ὅλοι ἀπεκάλουν αὐτὸν «Ὁ φίλος τῶν παιδῶν.» Τοῦ ἐκτάκτου ἀνδρὸς τούτου πολλὰ ὑπάρχουσιν ὠραῖα συγγράμματα, τὴν μόρφωσιν τῆς νεανικῆς ἡλικίας σκοποῦντα.

Ὁ Ἄρμαν Βερκῖνος (Armand Verquin) εἶχε γεννηθῆ ἐν Βορδιγάλλοις τῆς Γαλλίας τὸ 1749. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας του ἠτθάνετο ἑαυτὸν προωρισμένον εἰς τὸ νὰ γράψῃ πρὸς ἠθικοποίησιν τῶν ἀνθρώπων. Ἐπειδὴ δὲ εἶχεν ἰδιαιτέραν ἀγάπην πρὸς τὰ παιδιά, ἀφιέρωσε τὴν γραφίδα του εἰς τὴν τούτων διδασκαλίαν. Ἄλλ' ἵνα δοθῇ ἀνετώτερον εἰς τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐτκόπει ν' ἀρχίσῃ πρὸς καλλωπισμὸν τοῦ πνεύματος καὶ μόρφωσιν τῆς καρδίας τῶν παιδῶν, μετέβη εἰς Παρισίους. Ἐκατόκησεν ἐν ξενοδοχείῳ, ἐνθα μὲ σέβας ἀκόμη καὶ σήμερον ἀναφέρουν τὸ ὄνομά του. Τὸ ξενοδο-

χειον τουτο εύρίσκειται έν στενή ρύμη τής συνοικίας Μοντμάρτρο (Montmartre) μακράν τής τύρθης τών άγοραίων. Πολλάκις τόν έβλεπαν νά τρέχη έν τῷ κήπῳ τοῦ ξενοδοχείου μετ' εκείνων, οὐς ώνόμαζε μικρούς συντρόφους του, ν' άναμιγνύηται εἰς τὰ παιγνίδια των και ύποκρινόμενος τόν παλίμπαιν οὕτως εἰπεῖν, νά παρατηρῆ τὰς κινήσεις των, ν' άκούη τὰς συνομιλίαις των, νά σπουδάξη τοὺς χαρακτῆρας και τὰ νεοφανῆ πάθη των και νά συλλέγη τὰς άφελεῖς λέξεις, αἵτινες έξήρχοντο άπό τοῦ άθώου στόματος τών προσφιλῶν συμπαικτόρων του. Τούτων δέ πάντων σημειώσεις λαμβάνων, συνέταξεν άκολούθως τοὺς σπουδαίους εκείνους διαλόγους του, τών όποίων ἡ άνάγνωσις άνεπισθήτως φέρει τοὺς παῖδας εἰς τήν εύγενῆ έξιν τοῦ πράττειν τὸ άγαθόν και γενναῖ έν αὐτοῖς τόν έρώτα τής παιδείας.

Καθ' έκάστην ἠκούοντο περι τὸ κατοικητήριόν του αἱ περιχαρεῖς τών παιδων φωναί. Πρὸ πάντων ὁ Βερκῖνος ὅτε έξήρχετο τοῦ ξενοδοχείου του ἠθάνετο τὰ εύάρεστα άποτελέσματα τής τών μάθητῶν του άγάπης και τής ύπολήψεως, τήν όποίαν εἶχε πρὸς αὐτόν τὸ δημόσιον. « Ἰδοὺ ὁ φίλος ἡμῶν ! » άνέκραζαν τὰ παιδία, ὅτε τόν έβλεπαν διαθίνοντα, και πάραυτα σμῆνος παιδαρίων ἤριζαν πρὸς άλληλα ποῖον πρῶτον νά φιλήσῃ τήν χεῖρα του.

Ὁ Βερκῖνος έδῆλωσε τήν πρὸς τοὺς μικρούς τούτους συντρόφους εύγνωμοσύνην του, δημοσιεύσας παλλά πονήματα πρὸς διδασκαλίαν αὐτῶν, ὡς έν άρχῇ εἶπαμεν. Δέν ἠύχαριστήθη δέ, άφιερῶσας τήν ζωὴν αὐτοῦ ὅλην εἰς τήν μελέτην και τήν μόρφωσιν τής παιδικῆς ἡλικίας, άλλ' εἶχε κατασταθῆ οὕτως εἰπεῖν και ὁ εἰρηνοδίκης τής συνοικίας. « Αμα συ μέθαινε ν' άναφανῆ ἔρις τις μεταξὺ φίλων, εἰς τόν Βερκῖνον εύθύ; ἔτρεχαν, χωρὶς ποτὲ ὁ παρ' αὐτοῦ καταδικασθεῖς νά κάμη ἔρεσιν εἰς άλλο τι δικαστήριον.

Ἐχων τις καρδίαν, οἷα ἡ τοῦ Βερκῖνου, δύναται ποτὲ νά μὴν άγαπᾷ πολὺ τήν μητέρα του; Ἡ πρὸς αὐτὴν μάλιστα εἰγαρδῖος και παραδειγματικῆ άγάπη του ἔκαμεν ὥστε ν' αύξήσῃ ἔτι πολὺ πλέον ὁ αριθμὸς εκείνων, οἵτινες και έθαύμαζαν και ἠγάπων αὐτόν. Ὁ Βερκῖνος πρὸ πολλῶν ἑτῶν ἔγραφεν ἑπανειλημμένῳ πρὸς τήν μητέρα του, ἧτις κατῴκει εἰσέτι έν Βορδιγάλλοις, και θερμῶς παρεκά-

λει αὐτὴν νά ἔλθῃ νά συγκατοικήσῃ μετ' αὐτοῦ έν Παρισίοις· άλλὰ ἡ συνθήεια, τὸ προβεθικὸς τής ἡλικίας, ἡ λύπη τοῦ ν' άποχωρισθῆ τὰς άρχαίας φίλας της, ὅλα ταῦτα ἔκαμαν τήν άτυχῆ μητέρα, και τοι τοσοῦτον ποθουμένην παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, νά διστάξῃ άν πρέπει νά καταστήσῃ αὐτόν εύδοσιμονέστατον διὰ τής παρουσίας της. Ἐν τούτοις ἡ άνάγκη τοῦ νά προσέλθῃ πρὸς τὸ μόνον στήριγμα τοῦ γήρατός της τήν ἔκαμε τέλος και άπεφάσισε. Τὰ πάντα προητοιμάσθησαν διὰ τήν άναχώρησίν της.

Ὁ Βερκῖνος, ἔξαλλος ὑπὸ χαρᾶς, ἠρίθμει τὰς ἡμέρας, τὰς ὥρας, τὰς στιγμῆς. Διὰ νά εύχαριστήσῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον τήν μητέρα του, διεκόσμησεν έν τῷ αὐτῷ ξενοδοχείῳ δωμάτιόν τι πλησίον τοῦ ἰδικοῦ του τοιουτοτρόπῳ; ὥστε κατέστησεν αὐτὸ καθ' ὅλα ὁμοιον μ' εκείνο, τὸ ὁποῖον κατῴκει έν Βορδιγάλλοις. Οὐδενὸς ἐφείσθη οὔτε κόπου, οὔτε εξόδου, ἵνα πραγματοποιήσῃ τήν ἰδέαν του ταύτην άκόμη και κατὰ τὰ εἰλάχιστα τών άντικειμένων, ὅσα ἔπρεπε νά εύρεθῶσιν έν τῷ δωματίῳ εκείνῳ.

Ἄλλ' ἡ Θεία Πρόνοια ἠθέλησε και πάλιν νά δείξῃ ὅτι τὰ γήινά εἰσιν ἐφήμερα, ἄθλια και μηδαμινά. Τὰ πάντα ἦσαν ἔτοιμα διὰ τὸ ταξειδιον και τῇ ἐπαύριον ἐπρόκειτο ν' άποχαιρετίσῃ τὰς φίλας της ἡ μήτηρ τοῦ φίλου τών παιδων· άλλ' αἴφνης προσβάλλεται ὑπὸ άσθενείας θανατηφόρου, ἧτις και τάχιστα άντι εἰς Παρισίους τήν ὠδήγησεν εἰς τόν τάφον! Μόλις ἠδυνήθη με χεῖρα παγωμένην νά χαράξῃ ἐπὶ χάρτου τοὺς τελευταίους της άποχαιρετισμοὺς πρὸς τὸν ἑναγωνίως караδοκοῦντα υἱόν της.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ὑπῆρξε κεραυνὸς διὰ τόν Βερκῖνον.

Εἰς μάτην τὰ παιδία τής γειτονίας ἤρχοντο νά περιστοιχίσωσι τόν φίλον των· τὰ παιγνίδια, αἱ θωπεῖαι και αἱ παιδικαὶ παραμυθιαί των δέν ἠδύναντο ποσῶς νά τόν άποσπάσωσιν άπό τής πικροτάτης μελαγχολίας του. Οἱ ὀφθαλμοί του, τοὺς ὁποίους άλλοτε με τὸ παραμικρόν τις έβλεπε πλήρεις δακρύων, ἔμεναν τόρα ξηροὶ και δέν εξέφραζαν εἰμὴ θλίψιν βαθυτάτην και ἐπιθυμίαν μεγίστην μονώσεως.

Ὁ Βερκῖνος δέν ἠδυνήθη ν' άνθῆξῃ εἰς δοκιμασίαν τοσοῦτον σκληράν· προσεβλήθη ὑπὸ σφοδροῦ πυρετοῦ, ὅστις ἔφερεν αὐτόν εἰς τόν

κίνδυνον. Ὁ ἰατρός δὲν ἠδυνήθη νὰ κρύψῃ ὅτι διὰ τὸν ἀσθενῆ του ἦτον ὄχι ὀλίγον ἀνήσυχος. Ἡ φήμη αὕτη, διαδοθεῖσα ὡς ἀτραπή καθ' ὄλην τὴν συνοικίαν Μοντιμάτρ, ἐπροξένησεν εἰς ὄλους τὴν ἀλγεινοτέρην ἐντύπωσιν. Τὰ παῖδιά δὲν ἔπαυον συνωθούμενα εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Βερκίνου· τὸ δὲ μᾶλλον συγκινητικὸν ἦτον ὅτι ἄλλοι μὲν ἐξ αὐτῶν ἐτίθεντο ὡς σκοποὶ εἰς τὰ ἄκρα τῆς ρύμης διὰ νὰ παρκινώσῃ τοὺς ἀμαξηλάτας ν' ἀλλάξωσι διεύθυνσιν, ὅπως μὴ διαταράττῃται ἡ ἡσυχία τοῦ φίλου των, ἄλλοι δέ, μόλις ἤρχιζε νὰ χαράξῃ, ἔτρεχαν μετακομίζοντες ἀπὸ τὰς οἰκίας των παλαιὰ ἐφραπλώματα ἢ παλαιούς τάπητας ἢ ὅ,τι ἄλλο ἠδύνατο, τὰ ὅποια ἔστρωναν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δρόμου, ὥστε αἱ ἀμαξῆαι, ὅσας οἱ εἰς τὸ ἄκρον τῆς ρύμης ἰστάμενοι δὲν θὰ κατώρθοναν ἴσως νὰ μεταστρέψωσι, διερχόμενα ἀνωθεν αὐτῶν, νὰ μὴ προξενώσιν οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον κρότον.

Ὁ ἰατρός εἶχεν ἀναγγεῖλαι ὅτι ἡ ἀσθένεια τὴν ἐβδόμην ἡμέραν θὰ κάμῃ τὴν κρίσιν τῆς. Ἀφοῦ διῆλθε τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας ἐκείνης πλησίον τοῦ ἀσθενοῦς, ἠθέλησε νὰ μείνῃ παρ' αὐτῷ καὶ τὴν νύκτα. Σιγῇ ἐβασίλευε βαθεῖα καὶ ἐντὸς καὶ πέραξ τοῦ ξενοδοχείου. Ὅλα τὰ παῖδιά τῆς γειτονίας εἶχαν διανεμηθῆ εἰς τρία συστήματα καὶ ἕκαστον εἶχε καταλάβει τὴν θέσιν του.

Οἱ πρῶτοι ἔτρεκον ἔξω τῆς θύρας τοῦ ἀσθενοῦς, ἀναμένοντες μὲ τεταμένον τὸ ὠτίον τί θ' ἀκούσωσιν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἰατροῦ, τὸ ὅποιον ἀμέσως χαμηλῆ τῆ φωνῇ μετέδιδαν εἰς τοὺς δευτέρους, ἀναμένοντας ἀνυπομόνως ἐν τῷ κήπῳ εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς κλίμακος· οὗτοι δὲ πάλιν ἔφεραν τὴν εἴδησιν εἰς τοὺς τρίτους, οἱ ὅποιοι κατέχοντες τὴν ἔξω θύραν ἔσπευδαν εὐθύς νὰ διαδώσωσιν ἢ τὴν ἐλπίδα ἢ τὸν φόβον, ἢ τὴν χαρὰν ἢ τὴν ἀπελπισίαν εἰς ὄλους τοὺς ἐν τῇ συνοικίᾳ Μοντιμάτρ. Αἴφνης ὁ ἰατρός παρατηρήσας ὅτι τελευταία τις δόσις ἰατρικοῦ, τὴν ὁποίαν τῷ εἶχε δώσει, ἔφερον εὐνοϊκὸν ἀποτέλεσμα, ἀνέκραξεν ὄλος χαρὰ· «Ὁ Βερκίνος ἐτώθη!» Ἡ φωνὴ αὕτη ἐπανελήφθη πάραυτα μετ' ἀνεκράστου χαρᾶς παρ' ὄλων τῶν παιδῶν, τὰ ὅποια γονυπετήσαντα ἐσταύρωσαν τὰς ἀθῶας χεῖρας των καὶ εὐχαρίστουν τὸν Ὑψίστον. «Σιγά, μικρά μου, σιγά, τοῖς εἶπεν ὁ ἰατρός· διότι ἐλπίζω μὲν νὰ σᾶς ἀποδώσω τὸν φί-

λον σας, ἀλλὰ συλλογίσθητε ὅτι ὁ ἐλάχιστος θόρυβος, ἡ ἐλαχίστη ταραχὴ δύναται νὰ μᾶς τὸν ἀρπάξῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας διὰ παντός.— «Σιωπῶμεν, κύριε ἰατρέ, δὲν σαλεύομεν πλέον.» Τὰ παῖδιά, δώσαντα τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην, ἀπεσύρθησαν ὅλα ἐν σιωπῇ· καθ' ὅδον δὲ συνδιελέγοντο μετὰξὺ των καὶ ἔλεγον «Λοιπὸν θὰ τὸν ἴδωμεν καὶ πάλιν! θὰ παίξωμεν καὶ πάλιν μαζί του! θὰ τὸν ἀκούσωμεν νὰ μᾶς διηγηθῇ καὶ ἄλλας ἱστορίας! ... Ἐσώθη! Ἐσώθη!

Ὁ Βερκίνος μετ' ὀλίγας ἡμέρας εὕρισκετο ἐν τῷ μέσῳ τῶν φίλων του, ἀλλ' ἡ τελεία ἀνάρρωσις του ἐβράδυνε παρὰ πολὺ. Μικρὸς τις τῶν νεύρων ἐρεθισμὸς τῷ ἐπροξένει συνεχῆ ἀϋπνίαν. Ὁ ἰατρός μετὰ πολλὰς ἀνωφελεῖς ἀποπειράς παρετήρησεν ὅτι μόνον ἡ θέα τῶν ἀνθῶν καὶ γλυκεῖς τις ἀρμονία θὰ ἐδύνατο νὰ τῷ προξενήσωσιν ἀνακούφισιν. Οἱ μικροὶ φίλοι του κατέθεσαν ἀμέσως χρήματα καὶ ἀγοράσαντες τὰ δροσερώτερα καὶ τὰ σπανιώτερα ἄνθη, ἔθεσαν αὐτὰ ἐπὶ τῆς καπνοδόχης καὶ ἐπὶ τοῦ γραφείου του. Κατώρθωσαν ἐπίσης νὰ τῷ φέρωσι καὶ μουσικὴν. Χάρις εἰς τὰς φροντίδας καὶ προσευχὰς τῶν εὐγενῶν τούτων παιδῶν ὁ Βερκίνος ἠδυνήθη νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς ἐπωφελεῖς ἐργασίας του, τὰς ὁποίας ἐξηκολούθησε μὲ τὴν αὐτὴν αὐταπάρησιν ὡς καὶ πρότερον μὲχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, συμβάντος τὴν 21 Δεκεμβρίου 1791 τὸ τεσσαρακοστὸν τρίτον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Φυσικὴ Θεογνωσία.

(Συνέχεια, ἴδε σελ. 315)

Ἡ εὐσεβὴς καὶ ἐνάρετος κόμησσα, ἥτις ἀπὸ τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐχάθη τὸ παιδίον δὲν εἶχεν ἀκούσει ποτε τίποτε περὶ αὐτοῦ, ἔχασε πᾶσαν ἐλπίδα ὅτι ἐμελλε νὰ ἀνευρεθῇ ποτε. Αφοῦ δὲ ἤκουσεν ὅτι ἔγεινεν ἡ εἰρήνη, καὶ ἐσυλλογίζετο ὅτι ὁ ἀγαπητὸς τῆς σύζυγος εἰς τὴν ἐπιστροφὴν του ἀντὶ χαρᾶς ἐμελλε νὰ δοκιμάσῃ λύπην ἀπερίγραπτον, ἔκλαιεν ἀπαρηγόρητα καὶ ἔλεγεν «Ἄχ, Θεέ μου! πόσον εἶμαι δυστυχὴς! ὅ,τι εἰς ἄλλας γυναῖκας εἶνε χαροποιόν, τοῦτο εἰς ἐμὲ εἶνε αἰτία ἀνεκφράστου λύπης! Ὅλαι αἱ γυναῖκες τῶν πολεμιστῶν χαίρουν, ὅταν ἀκούσωσιν ὅτι οἱ ἄνδρες αὐτῶν ἐπιστρέφουν· ἐγὼ ὅμως... μόνη ἐγὼ

περίλυπος ἀκούω τοῦ συζύγου μου τὴν ἐπιστροφὴν ! Ἄχ ! ὅποια δυστυχία τὸν περιμένει ἐνταῦθα ! πῶς θὰ δώσω εἰς αὐτὸν τὴν θλιθεράν ἀγγελίαν ὅτι ὁ Ἑρρίκος μας δὲν ὑπάρχει ; »

Μὲ τοιοῦτους συλλογισμοὺς μετέβη εἰς τὸ ἐξωκκλήσιον τοῦ φρουρίου καὶ ἐκεῖ μὲ θερμὰ δάκρυα ἤρχισε νὰ προσεύχεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. » Πάτερ ἀγαθέ, Σὺ εἶσαι ἡ παρηγορία τῶν τεθλιμμένων. Σὺ τὴν λύπην εἰς χαρὰν μεταβάλλεις· ἀκουσον Σὲ παρακαλῶ τὴν δέησίν μου· γνωρίζω ὅτι ὅλα γίνονται κατὰ τὸ θέλημά Σου καὶ διὰ τὸ συμφέρον μας. Ἐὰν ὁ Ἑρρίκος μας ζῆ, ἀπόδωτέ τον Σὲ παρακαλῶ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρὸς του· εἶδεμή, ὦ Θεέ μου, ἐνδυνάμωστε τὸν δυστυχῆ πατέρα του διὰ νὰ ἀκούσῃ μὲ γενναϊότητα καὶ νὰ ὑποφέρῃ μὲ ὑπομονὴν τὴν θλιθεράν ταύτην εἰδήσιν. »

Ἐνῶ προσήυχετο τοιοῦτοτρόπως, ἤκουσε βήματα ἀνθρώπου, ὅστις ἤρχετο πρὸς αὐτήν· ἔστρεψε καὶ εἶδε τὴν Μαργαρίταν, ἣτις ἀφοῦ ἔφθασε μὲ τὴν ἄλλην συνοδίαν ἔτρεξε προτῆτερα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους, καὶ ζητοῦσα τὴν κόμησσαν ἔφθασεν εἰς τὸ ἐξωκκλήσιον. — Ἄ καλλὴ καὶ εὐγενὴς κόμησσα, ἀνέκραξεν ἡ Μαργαρίτα, σοὶ φέρω εἰδήσεις πολὺ καλὰς διὰ τὸν ἀγαπητόν σου Ἑρρίκον. Ζῆ, κυρία μου, ὁ Ἑρρίκος σου καὶ μετ' ὀλίγον θὰ ἴδῃς αὐτὸν πάλιν. » Ἐνῶ δὲ ἡ Μαργαρίτα ἤρχιζε τὴν διήγησιν, ἐμβῆκεν ὁ γέρον Πολύκροπος διὰ νὰ προετοιμάσῃ τὴν κόμησσαν διὰ τὴν μεγάλην χαρὰν, τὴν ὅποιαν ἔμελλε νὰ αἰσθανθῆ, βλέπουσα συγχρόνως τὰ δύο ἀγαπητότερα δι' αὐτὴν πρόσωπα, τὸν ἀκριβὸν τῆς σύζυγον καὶ τὸν ἀγαπητόν τῆς Ἑρρίκον. Ἐδῶκεν εἰς αὐτὴν μεγάλας ἐλπίδας ὅτι ἐντὸς ὀλίγου ἔμελλε νὰ ἐπανίδῃ αὐτοὺς καὶ τὴν ὠδήγησεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Ἑρρίκου.

Ἀφοῦ ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ δωματίου, καὶ εἶδεν ἡ κόμησσα ἕξαρφον τὸν σύζυγόν τῆς κρατοῦντα εἰς τὰς ἀγκάλας τὸν χαμένον υἱόν τῆς, ἀνεφώνησε μετὰ δακρῶν. Ἀγαπητέ μου σύζυγε ! φίλτατέ μου Ἑρρίκε ! .. Θεέ μου, εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν δὲν θὰ εἴμφορέτω νὰ σὲ εὐχαριστήσω διὰ τὴν μεγάλην χαρὰν τὴν ὅποιαν μὲ κάμνεις νὰ αἰσθάνωμαι τὴν στιγμὴν ταύτην. Ἐτρεμον συλλογιζομένη ὅτι ἔμελλον νὰ παρουσιασθῶ ἔμπροσθέν σου χωρὶς τὸν ἀγαπητόν μας Ἑρρίκον. καὶ ὁμως ἴδου σὺ φέρεις αὐτὸν πρὸς ἐμέ· ἃς ἦνε δοξασμένον τὸ ὄνομά σου Θεέ ! Σὺ μᾶς διεχώρισες καὶ πάλιν Σὺ θαυμασίως μᾶς ἐνώνεις ! » Ἐνῶ

« Ἀγαπητέ μου σύζυγε ! φίλτατέ μου Ἑρρίκε. »

ἔλεγε ταῦτα ἡ κόμησσα, ὁ σύζυγος καὶ ὁ Ἑρρῖκος μὲ θερμὰ δάκρυα καὶ αὐτοὶ ἐξεφραζον τὰς εὐχαριστήσεις των πρὸς τὸν Θεόν· μαζὴ μὲ αὐτοὺς ἔκλαιε καὶ ἡ Μαργαρίτα. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἐρημίτης συγκινηθεὶς ἀπὸ τοὺς λόγους τῆς κομήσσης δὲν ἐδύνατο νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα.

Ἄφου παρῆλθεν ἡ πρώτη αὐτῶν ἀγαλλίασις, ὁ Ἑρρῖκος ἤρχισε νὰ διηγῆται πρὸς τὴν μητέρα του τὰ ὅσα τῷ εἶχον συμβῆ. Πρὸ πάντων ἱστόρησε μὲ πολλὴν ζωηρότητα τὸ τί ἠθάνθη ὅταν κατὰ πρῶτον ἀπὸ τὸ ὑπόγειον ἐκεῖνο σπήλαιον ἐξῆλθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ εἶδε τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὴν ὠραιότητα τῆς γῆς, καὶ μὲ χαρὰν καὶ συγκίνησιν μεγάλην ἀνέφερε τὴν ἀξιωμαθμόνευτον ἐκείνην στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐρημίτης τῷ ἐξήγησε τὴν ὑπαρξιν τοῦ Θεοῦ· καθ' ὅλην δὲ τὴν διήγησιν ταύτην οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν πλήρεις δακρύων.

« Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἠθάνθη, Ἑρρῖκε μου, εἶπεν ἡ κόμησσα, ὅταν κατὰ πρῶτον ἀπὸ τὴν σκοτεινὴν ἐκείνην κατοικίαν ἐξῆλθες εἰς τὴν ὠραίαν γῆν τοῦ Θεοῦ, τὸ ἴδιον θὰ αἰσθανθῶμεν ὅλοι μας, ὅταν ἀπὸ τὴν ἐπίγειον ταύτην ζωὴν μεταβῶμεν εἰς τὴν οὐράνιον. Καθὼς τὰ χάρτινα ἄνθη καὶ τὰ ξύλινα πρόβχτα διὰ τὰ ὁποῖα ἔχαιρες ὅταν ἦσουν εἰς τὸ σπήλαιον, δὲν ἦσαν τίποτε συγκρινόμενα μὲ τὰ μεγαλοπρεπῆ ἔργα τοῦ Θεοῦ· τοιουτοτρόπως καὶ πᾶσα ὠραιότης καὶ χαρὰ εἰς τὸν κόσμον τοῦτο εἶνε σκιὰ καὶ ὄνειρον, ὅταν παραβάλωμεν αὐτὰς μὲ τὴν ὠραιότητα καὶ τὴν χαρὰν, τὰς ὁποίας θὰ αἰσθανώμεθα ὅταν μεταβῶμεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Πλάστου μας. »

Τότε ὁ σεβάσμιος ἐρημίτης διακόψας τὸν λόγον εἶπε. « Θαυμαστά καὶ πολὺ θεάρεστά εἶνε τὰ αἰσθήματά σου, ὦ εὐγενὴς κόμησσα· ἀλλὰ τὸ καλλίτερον μάθημα, τὸ ὅποιον ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑρρῖκου διδασκόμεθα, εἶνε τὸ ἐξῆς. — Ἡ σοφία καὶ ἡ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ τόσον καθαρὰ καὶ μὲ τόσην μεγαλοπρέπειαν λάμπουσιν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἰς τὴν γῆν, ὥστε καὶ παιδίον μικρὸν διακρίνει αὐτάς· καὶ ἀπὸ τὴν θεωρίαν τῶν κτισμάτων δύνανται κάλλιπτα νὰ κτενοήσῃ τὸν κτίστην· καθὼς καὶ ὁ προφητᾶναξ Δαβὶδ λέγει « Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· τὴν δὲ ποίησιν τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα », τὸ ἴδιον διδάσκει καὶ ὁ θεῖος Παῦλος λέγων « Ἀπὸ τὰ ποιήματα τοῦ

Θεοῦ γίνεται φανερά ἡ αἰδίδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης. »

Ὅλιγας ἡμέρας ὕστερον ἦλθον καὶ οἱ στρατιῶται τοῦ κόμητος εἰς τὴν Ἐΐχενφέλσην, φέροντες μαζή των καὶ τοὺς ληστὰς δεσμίους· κατόπιν ἀπὸ αὐτοῦς ἠκολούθει φορτικὴ ἀμαξά περιέχουσα πολλὰ κιβώτια γεμάτα ἀπὸ κλοπιμαῖα πράγματα· ἄνωθεν δὲ τῆς ἀμάξης ἡ γραῖα τσιγγάνα.

Οἱ λησταὶ ἐξαφνίσθησαν ὅταν, παρουσιασθέντες εἰς τὸν κόμητα εἶδαν πλησίον αὐτοῦ στεκόμενον τὸν Ἑρρίκον· διότι γνωρίζοντες, ὅτι ἡ σιδηρᾶ θύρα ἔμενε πάντοτε καλῶς κλεισμένη καὶ μὴ γνωρίζοντες ὅτι ὑπῆρχε μέρος ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐδύνατο νὰ φύγη τὸ παιδίον, ὑπέθεσαν ὅτι, ἡ ἐκρημνίσθη μέσα εἰς κανὲν βάραθρον τοῦ σπηλαίου, ἡ ἐπλακώθη ὑποκάτω εἰς κανένα θόλον. » Ἡμεῖς, ἔλεγε μὲ μεγάλην ἀγανάκτησιν ὁ ἀρχιληστής, ἐνομίζαμεν ὅτι κανεὶς ἄνθρωπος δὲν ἠμπορεῖ νὰ μᾶς φθάσῃ εἰς τὴν πανουργίαν· ἀλλὰ ἰδοὺ ἓν παιδίον τὸ ὅποιον ἐφάνη ἀνώτερον ἀπὸ ἡμᾶς καὶ μᾶς φέρει ἐδῶ ἀλυσσοδεμένους· τοῦτο μὰ τὴν ἀλήθειαν ὅλος ὁ κόσμος ἂν μοῦ τὸ ἔλεγε, δὲν τὸ ἐπίστευα. » Ἄλλος πάλιν ἔλεγεν· « ἡμεῖς ἀρπάσαμεν τὸ παιδίον τοῦτο, ὥστε, ἐὰν πότε πιεσθῆ κανεὶς ἀπὸ ἡμᾶς, νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ διὰ τὴν σωτηρίαν του· καὶ ὁμως τοῦτο ἔγινεν ἡ αἰτία τῆς καταστροφῆς μας. » Ὁ δὲ Γουλιέλμος, ὁ νέος ἐκεῖνος ὅστις ἐδέειχθη πάντοτε ἀγαθὸς καὶ περιποιητικὸς πρὸς τὸν Ἑρρίκον, ἔλεγε. « Τοῦτο βέβαια ἔγινεν ἀπὸ Θεοῦ, καὶ ἠμπόρεσε νὰ διοφύγη τὸ μικρὸν τοῦτο παιδίον· ἐγὼ δὲ χάρω ὅτι ἐσώθη, ἂν καὶ ἡ σωτηρία αὐτοῦ μέλλῃ νὰ μᾶς προξενήσῃ τὸν θάνατον. Τώρα καταλαμβάνω πόσον ἀληθινοὶ ἦσαν οἱ λόγοι τοῦ μακαρίτου πατρός μου, ὅστις ἔλεγε. » Καὶ εἰς τὰ ἄφρατα τῆς γῆς ἐὰν ἦνε κρυμμένος ὁ κακός, ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ θὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἀνακαλύψῃ αὐτὸν καὶ θὰ τὸν τιμωρήσῃ καθὼς τῷ πρέπει.

Ὁ Ἑρρίκος ὅταν εἶδε μεταξὺ τῶν ληστῶν καὶ τὸν δυστυχῆ Γουλιέλμον σιδηροδεμένον, ἐλυπήθη πολύ, καὶ θερμῶς παρεκάλεσε τὸν πατέρα του νὰ μὴ κακοποιήσῃ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὅστις ἐφάνη τόσον καλὸς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ κόμης ἀπεκρίθη, ὅτι κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑποσχεθῆ τίποτε ἄλλο, παρὰ ὅτι θὰ φανῆ ὅσον τὸ δυνατὸν συγκαταβατικὸς πρὸς αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ ἀκολούθως ἀπεδείχθη ἀπὸ

τὴν ἀνάκρισιν, ὅτι ὁ νέος ἐκεῖνος δὲν εἶχε πράξει ποτὲ κανένα φόνον, ἀλλὰ μόνον ὡς ὑπηρέτης ἠκολούθει μαζὴ μὲ τοὺς ληστὰς, δὲν κατεδικάσθη, καθὼς οἱ ἄλλοι, εἰς θάνατον, ἀλλὰ νὰ μένῃ καθ' ὅλην του τὴν ζωὴν εἰς τὰ δεσμά. Ἀλλὰ καὶ ταύτην τὴν τιμωρίαν τὴν ἐμετρίασεν εἰς τὸ νὰ μένῃ περιορισμένος μέσα εἰς ἓν σωφρονιστήριον ἕως ὅτου νὰ ἀποδείξῃ μὲ τὸν καλὸν τρόπον του ὅτι τῷ ὄντι μετενόησε διὰ τὰ σφάλματά του, καὶ τότε ἔμελλε νὰ τὸν στείλῃ πρὸς τοὺς γονεῖς του. » Παρατήρησε τῷ εἶπεν, ὅταν ἔμελλε νὰ τὸν στείλῃ εἰς τὸ σωφρονιστήριον, κα θ ὡ ς α ἰ κ α κ ἰ α ι τ ι μ ω ρ ο ὕ ν τ α ι, τ ο ι ο υ τ ο τ ρ ὀ π ω ς κ α ἰ α ἰ ἄ ρ ε τ α ἰ ἄ ν τ α μ ε ἰ θ ο ν τ α ι· π ρ ὶ σ ε χ ε ν ἂ φ έ ρ ε σ α ι κ α λ ὡ ς, διὰ νὰ εἰμπορέσω καὶ ἐγὼ νὰ κάμω πρὸς τὴν δυστυχῆ μητέρα σου, ὅ,τι σὺ ἔκαμες πρὸς τὸν υἱόν μου. »

Οἱ ἄλλοι λησταὶ ἐπλήρωσαν μὲ τὸ αἷμα των ὅσα κακουργήματα εἶχον πράξει· ἡ δὲ τσιγγάνα ἐκλείσθη εἰς σωφρονιστήριον διὰ νὰ μένῃ ἐκεῖ μέχρι τέλους τῆς ζωῆς της, τὰ δὲ κλοπιμαῖα πράγματα ἀπεδόθησαν εἰς τοὺς κυρίους των.

Ὁ ἀγαθὸς κόμης καὶ ἡ ἐνάρετος κόμησσα, ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀποδείξωσι καὶ μὲ τὰ ἔργα τὴν πρὸς τὸν Θεὸν εὐγνωμοσύνην των, ἐξώδευσαν τὸ μεγαλείτερον μέρος τῆς περιουσίας των καὶ ἔκτισαν εἰς τὴν ὥρειαν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆρχε κτισμένη ἡ κατοικία τοῦ ἐρημίτου, εὐρύχωρον καὶ ἀναπαυτικὸν Ὀρφανοτροφεῖον διὰ νὰ ἀνατρέφωνται καὶ ἐκπαιδεύωνται τὰ ὄρφανὰ παιδιά τῆς Ἐΐχενφέλσης, διορίσαντες διευθυντὴν καὶ οἰκονόμον αὐτοῦ τὸν ἀγαθότατον καὶ ἐναρετώτατον Πολύκαρπον. — Ἀφοῦ ἐτελείωσεν ἡ οἰκοδομή, ὁ κόμης παραδίδωνε τὸν ἐρημίτην τὰ κλειδιά τοῦ καταστήματος εἶπεν. Εἰς τὴν φροντίδα σου ἀφιερώνω τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὀρφανοτροφείου τούτου, σεβάσμιε πάτερ, διότι κανεὶς ἄλλος δὲν ὑπάρχει ἀξιωτέρός σου· εἶμαι πολὺ βέβαιος ὅτι τὰ ὄρφανὰ, ὅσα θὰ εὐτυχήσουν νὰ ἀνατραφῶσιν εἰς τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν σου Ὀρφανοτροφεῖον θὰ ἀποκατασταθῶσι μίαν ἡμέραν οἱ καλλίτεροι καὶ εὐτυχέστεροι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου· παράλαβε ὅσους διδασκάλους νομίζεις ὅτι χρειάζονται διὰ τὰ γράμματα καὶ διὰ τὰς τέχνας· πρῶτον ὁμως ἀπὸ ὅλα, σὲ παρακαλῶ, νὰ λάβῃς μαζή σου τὸν ἀξιόλογον ἐκεῖνον νέον, ὅστις ὠδήγησε πρὸς σὲ τὸν ἀγαπητόν σου Ἑρρίκον, διὰ νὰ τὸν γυμνάσῃς νὰ σὲ βοηθῇ εἰς

τὴν διεύθυνσιν καὶ νὰ εἰμπορέσῃ νὰ σέ διαδεχθῇ, ὅταν ἐξ αἰτίας τοῦ γήρατος θὰ ἔχῃς ἀνάγκην ἀναπαύσεως. Ἐγὼ καὶ ἡ κόμησσα ἀφιερώνομεν τὰ δύο τρίτα τῆς περιουσίας μας διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ Ὁρφανοτροφείου· ἐλπίζομεν δὲ ὅτι καὶ ὁ ἀγαπητός μας Ἐρρίκος, ὅταν ἀνδρωθῇ, θὰ φροντίσῃ νὰ αὐξήσῃ ἀκόμη περισσότερο τὰ εἰσοδήματα αὐτοῦ. » — Δέχομαι μετὰ χαρᾶς τὴν πρότασίν σας, ἀπεκρίθη ὁ σεβάσιμος γέρων, καὶ θὰ προσπαθῆσω νὰ ἐκπληρώσω τὴν ἐπιθυμίαν σας· μὴ ἀμφιβάλλετε δὲ ὅτι αἱ δεήσεις τῶν ἀθῶων ὀρφανῶν πικίδων, τὰ ὁποῖα θὰ παρακαλῶσι τὸν Ὑψιστὸν διὰ σᾶς, θὰ ἀναβαίνωσιν ὡς εὐπρόσδεκτον θυμίαμα πρὸς αὐτόν· διότι « μ ἐ τ ο ι α ὐ τ α ς θ υ σ ί α ς εὐ α ρ ε σ τ ε ῖ τ α ι ὁ θ ε ὀ ς. »

Ζωσιμάδα!

(Συνέχεια, ἴδε σελ. 307.)

Ὅπως δὲ τότε ἐγεμίσθη ἡ οἰκία ἀπὸ τὴν εὐωδίαν τοῦ μύρου, τοιοῦτοτρόπως καὶ εἰς τὰς ἡμέρας τῶν Ζωσιμάδων ἐγεμίσθη ἀπὸ τὴν εὐωδίαν τοῦ θεῖο ὑλογόου ἡ Ἐκκλησία. Δὲν ὑπάρχει Ἐπισκοπή, ὅπου δὲν εὐρίσκονται τὰ Κυριακοδρόμια τῶν Εὐαγγελιστῶν καὶ Ἀποστόλων. Δὲν ὑπάρχει πόλις, εἰς τὴν ὁποῖαν δὲν ἐφάνη ἡ θεία Γραφή καὶ ἡ φιλόθεος Ἀδολεσχία, τὰ ὁποῖα μὲ τὰ χρήματα τῶν Ζωσιμάδων ἐτυπώθησαν· δὲν ὑπάρχει σχολεῖον ἑλληνικόν, τοῦ ὁποῖου τὴν βιβλιοθήκην νὰ μὴ στολιζῶσι τὰ πολύτιμα βιβλία τῶν Ζωσιμάδων. Καὶ εἰς μοναστήρια καὶ εἰς ἱεροὺς ναοὺς δεικνύονται ἀφιερῶματα τῶν Ζωσιμάδων· ἀπὸ τὸ ὄρος Σινᾶ καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ ἕως καὶ εἰς τὰ ἔσχατα τῆς Ἑλλάδος μέρη, καὶ ἀπὸ τοῦ Βορρᾶ ἕως τὰς στήλας τοῦ Ἡρακλέους, ὅπου ὑπάρχουσιν ὀρθόδοξοι ἐκκλησίαι τῶν ὁμογενῶν, φαίνονται ἢ βιβλία ἢ ἄλλα τῶν ἀδελφῶν Ζωσιμάδων ἀφιερῶματα. Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ σχολεῖον τῶν Ἰωαννίνων, τὸ ὁποῖον μεγάλην ὠφέλειαν ἐπροξένησεν εἰς τὸ γένος ἡμῶν διὰ τοὺς διδασκάλους καὶ ἄλλους πεπαιδευμένους, τοὺς ὁποῖους ἀνέδειξεν, εἰς τὴν κηδεμονίαν καὶ τὰς φροντίδας τῶν Ζωσιμάδων χρεωστεῖ τὴν ὑπαρξίν του. Καθὼς λοιπὸν τῆς Μαρίας τὸ ἔργον ἔλαβεν ἐξαιρετικὸν βραβεῖον ὑπὸ τοῦ Θεανθρώπου νὰ λαληθῇ « ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ Εὐαγγέλιον ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ, εἰς μνημόσυνον

αὐτῆς », τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ προσφορά τῶν φιλοχρίστων Ζωσιμάδων, ἧτις ἐπλήρωσεν εὐωδίας τὴν Ἐκκλησίαν, δὲν ἔμεινεν ἀθράβευτος παρὰ Θεοῦ· διότι καὶ αὕτη « ἐν παντὶ τόπῳ ἐξελέλυθεν » εἰς μνημόσυνον αὐτῶν.

Βαρύτιμον ὑπῆρχε τὸ μύρον τῆς Μαρίας, πολύτιμοι καὶ αἱ ἀγαθοεργίαι τῶν Ζωσιμάδων διὰ τὴν ἐνάρετον διάθεσιν καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν μετριοφροσύνην, μὲ τὴν ὁποῖαν ἔπραττον αὐτάς. Ἄνευ ὑπερηφανίας καὶ μετὰ ταπεινώσεως προσπίπτοντες εἰς τοὺς πόδας τοῦ κοινοῦ τῶν ὄλων Δεσπότη, εὐχαρίστουν αὐτόν, διότι ἠξιώθησαν νὰ γίνωσι ταμίαι καὶ διαμοιρασταὶ τῶν οὐρανίων αὐτοῦ δωρεῶν, λέγοντες ἕκαστος ἐξ αὐτῶν « Τί ἄντα ποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἄντα πέδωκέ μοι; » καὶ, « Τί γὰρ ἔχω ὃ οὐκ ἔλαβον παρὰ Θεοῦ; » Λιπαρὸν καὶ λεῖον ὑπῆρχε τὸ μύρον· ἱλαροὶ καὶ φαιδροὶ διεμοίραζον καὶ οἱ Ζωσιμάδαι τὰς λιπαρὰς αὐτῶν χάριτας, μῆτε ἐκ λύπης μῆτε ἐξ ἀνάγκης· διὰ τοῦτο καὶ ἠγαπῶντο παρὰ τοῦ Κυρίου. « Ἴλαρὸν γὰρ ὁ ὅτι ἡ ἀγαπᾶ ὁ Θεός. » Ἄδολον καὶ καθαρὰν, καὶ πάσης ἀρπαγῆς καὶ ἀδικίας ἄμικτον προσέφεραν τὴν θυσίαν τῶν ἀγαθοεργιῶν· δὲν διέκοπτον τὰς εὐλογίας τῶν εὐεργετουμένων οἱ στεναγμοὶ τῶν ἀδικημένων· οὐδὲ ἀντελάουσι τὰ δικαστήρια ἀπὸ τὰ ὀνόματα τῶν Ζωσιμάδων, ἀνταποκρινόμενα εἰς τὰς ὑπὲρ αὐτῶν εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας· ἀλλ' « ἐτίμων τὸν Κύριον ἀπὸ δικαίων πόνων » προσφέροντες ὄχι τοῦ Κάλιν, ἀλλὰ τοῦ Ἄβελ ὀλοκαυτώματα « ἐφ' οἷς ἐπεῖδε Κύριος καὶ ὠσφράνθη ὄσμην εὐωδίας. » Καὶ αὕτη ἡ ἀπλότης τῆς ζωῆς των ἐκίνει τὸν θαυμασμὸν τοῦ κόσμου. Ἄν εἶχον ἄλλοι τὸν πλοῦτον τῶν Ζωσιμάδων, ἔμελλον αὐτοὶ πρῶτοι νὰ ἀπολαύσωσιν αὐτόν πρὸς ἰδίαν εὐχαρίστησιν καὶ τρυφήν. Ἄλλ' οὗτοι οἱ μακαρῖται δὲν τὸν μετεχειρίζοντο διὰ τὸν ἑαυτῶν των, εἰμὴ μόνον διὰ τὰ ἀπολύτως καθ' ἡμέραν ἀναγκαῖα. Καὶ οὔτε εἰς γάμου κοινωνίαν ἤλθον, εὔτε τέκνων γεννήτορες ἔγιναν, διότι νυμφευθέντες ἐκ συμφώνου τὴν πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν πλησίον ἀγάπην, υἱοθέτησαν ὄλους τοὺς ὀρφανούς καὶ πτωχοὺς παῖδας τῶν ὁμογενῶν, καὶ μόνον περὶ τῆς ἀνατροφῆς τούτων ἐφρόντιζον. Διὰ τοῦτο οὐδὲ οἴκους ὑψηλοῦς, οὔτε οἰκιακὴν πολυτέλειαν,

οὔτε φαντασίας, οὔτε πλήθος ἀνδραπόδων καὶ τετραπόδων, οὔτε τραπέζας καὶ ἀπολαύσεις εἶχον, « καταλύοντες ἕνεκεν βρώματος τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ », ἀλλ' ἄν καὶ κατοικούντες μεγάλας πόλεις, οἱ μὲν τὴν Μόσχαν, οἱ δὲ τὴν Νίζναν, ἔζων ζωὴν ἀπλοϊκὴν καὶ μετρίαν καὶ μετὰ τσαούτης οἰκονομίας, ὥστε, ὅστις ἔβλεπε τὰς κατοικίας καὶ τὴν ἄλλην ζωὴν τῆς ὀνομαστῆς τῶν Ζωσιμάδων ἀδελφότητος ἔμελλε νὰ ἀπορῆ, πῶς, « ἐνῶ ἔβαλλε πλεῖον πάντων τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τῆς φιλαδέλφειας, » ἔπειτα ἔζη, ὡς ἡ πτωχὴ ἐκείνη χήρα, ἣτις ἔβαλε λεπτὰ δύο.

Καὶ ἡ μὲν τοῦ Λαζάρου ἀγία ἀδελφὴ προσέφερε τὸ μύρον πρὸς ἀπόδειξιν τῆς πρὸς τὸν Ἰησοῦν εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς· ἡ δὲ τῶν Ζωσιμάδων ἀδελφότης ὑπηρετεῖ τὴν αἰώνιον βουλήν τοῦ Ἰησοῦ πρὸς ἀνάστασιν ἐκ τῆς ἀμαθείας καὶ βαρβαρότητος τῶν ὁμογενῶν ἀδελφῶν· διὰ τοῦτο καὶ αἱ ἀγαθοεργίαι τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν ἦσαν πρὸ πάντων εὐάρεστοι πρὸς τὸν Θεόν, ὅστις καὶ συνεργάτας ἐχορήγησεν εἰς αὐτοὺς καὶ ἄλλους μὲν μεγαλοφυεῖς ἀνδρας καὶ σοφωτάτους, μάλιστα δὲ τοὺς δύο καθ' ἡμᾶς μεγάλους φωστῆρας τῆς Ἐκκλησίας, τοὺς ἀειμνήστους διδασκάλους τῆς Ἑλληνικῆς ὀρθοδοξίας καὶ σοφίας, τὸν Εὐγένιον καὶ Θεοτόκην. Τούτων λοιπὸν τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ συγγράμματα πολλαπλασιάζουσιν οἱ Ζωσιμάδοι εἰς πολλὰς χιλιάδας διὰ τοῦ τύπου. Εἰς δὲ τὸν πολυμαθέστατον καὶ περικλεῆ φιλόπατριν Κοραῆν παραδίδουσι τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης. Καὶ στέλλουσι κατὰ καιροὺς ὅλα τὰ ἐκτυπωθέντα βιβλία, εἰς μυριάδας ὀπλων φωτὸς ἐναντίον τοῦ σκότους καὶ τῆς ἀμαθείας τῶν ὁμογενῶν αὐτῶν. Ἦλθον ἡμέραι πονηραὶ, αἱ ὁποῖαι συνετάραξαν ὀλόκληρον τὴν Ἀσίαν καὶ Ἀφρικήν καὶ ἐθορύθησαν τὴν Εὐρώπην· ἡ καρδία ὁμῶς τῶν Ζωσιμάδων δὲν ἐκλονίσθη· διότι παρωμοίαζε τὴν ἐπὶ τῆς πέτρας θεμελιωμένην οἰκίαν τοῦ Εὐαγγελίου, τὴν ὁποίαν οὔτε ἡ βία τῶν σφοδρῶν καταγιγδων, οὔτε ἡ ὀρμὴ τῆς ραγδαίας βροχῆς δύνανται νὰ κλονίσωσι καὶ παρασύρωσι.

Ἐτελεύτησε δὲ ὁ μὲν Θεοδόσιος τὸ 1793, ὅπότεν καὶ ἤρχισαν τὸ θεάρεστον ἔργον τῆς εὐεργεσίας· ὁ δὲ Ἀναστάσιος τὸ 1805· ὁ

Μιχαὴλ τὸ 1809· ὁ Ζώης τὸ 1827 περὶ τὸν Σεπτέμβριον· ὁ δὲ Νικόλαος τέλος τὸ 1842 Φεβρουαρίου 14. Πολὺ πρὶν ἀρχίσωσι τὰς εὐεργεσίας ἐτελεύτησεν, ὡς ἐν ἀρχῇ εἶπομεν, ὁ πρωτότοκος Ἰωάννης περὶ τὸ 1786 εἰς Νίζναν τῆς Ῥωσσίας ἄγαμος καὶ αὐτός, συνέμπορος καὶ ὁμότροπος τῶν ἀδελφῶν, καὶ διὰ τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ πολὺ τιμώμενος ὑπ' αὐτῶν. Εἶχον δὲ καὶ τρεῖς ἀδελφὰς εἰς Ἰωάννινα, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀξιωμαθμόνευτος εἶνε ἡ Ζωή, ἣτις ὀλίγον ζήσασα μετὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἀφίερωσε καὶ αὐτὴ μετὰ τῶν ἄλλων δύο τὴν ἐκ τοῦ προτελευταίου ἀδελφοῦ Θεοδοσίου παραχωρηθεῖσαν εἰς αὐτὰς κληροδοσίαν εἰς τὸ Σχολεῖον καὶ τὰς Ἐκκλησίας τῆς πατρίδος, καὶ διέμεινε μέχρι τέλους ἀληθῆς μιμητὴς τῆς χήρας τοῦ Ἀποστόλου « ἐπακολουθοῦσα εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν » καὶ ἐπιστατοῦσα εἰς τὰ ἐνδύματα τῶν πτωχῶν καὶ τὰς ἄλλας τὰς εἰς τὰς παρθένους δεδομένας ἐλεημοσύνας παρὰ τῶν ἀδελφῶν. Καὶ ὅτε ἀκόμη δύο μόνον ἐκ τῶν πέντε ἀδελφῶν ἀπέμειναν, ὁ Ζώης εἰς τὴν Μόσχαν καὶ ὁ Νικόλαος εἰς τὴν Νίζναν, διόλου δὲν ὀλιγόττεσε διὰ τοῦτο ἡ προθυμία καὶ ὁ ἱερεὺς αὐτῶν ζῆλος· ἐνήργουν μὲ τὴν αὐτὴν δραστηριότητα καθὼς καὶ οἱ πέντε, προσθέτοντες εἰς τὸν ἰδικόν των ζῆλον καὶ ἐκείνον τὸν ὁποῖον παρὰ τῶν ἀδελφῶν των ἐκληρονόμησαν. Καθὼς δὲ ὁ φωστὴρ τῆς ἡμέρας πλησιάζει εἰς τὴν δύσιν ἡσύχως καὶ μεγαλοπρεπῶς, τοιουτοτρόπως καὶ ὁ φωταφόρος δίσκος τῆς μεγαλοδωρίας τῶν Ζωσιμάδων πλήρης εὐεργετικῆς φωτὸς ἔδουσε μεγαλοπρεπέστατα. (α)

Ἀπῆλθε λοιπὸν ἐκ τῆς προσκαίρου ταύτης ζωῆς ἡ τῶν Ζωσιμάδων ἀδελφότης, ἀφοῦ ἀφῆκε λαμπρότατον καὶ σπανιώτατον φιλογενεῖας παράδειγμα ὄχι μόνον εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτῆς, ἀλλὰ εἰς ἅπαντα τὰ χριστιανικὰ ἔθνη. Ἀπῆλθον, διότι ἐν ὑστάξαι τέλος καὶ ἐκοιμήθησαν τὸν ὕπνον τῶν δικαίων. Καὶ αἱ μὲν μακάριαι αὐτῶν ψυχαὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ Νυμφίου, ὡς ἄλλαι πέντε φρόνιμοι παρθένοι τῆς παρὰ βολῆ τοῦ Εὐαγγε-

(α) Ὁ τελευταῖος ἀδελφὸς Νικόλαος ἀποθανὼν ἀφῆκε 4,004,249 χάρτινα ρούβλια, ἀφοῦ πολλὰς χιλιάδας ἐδαπάνησε πρότερον εἰς ἀγαθοεργίας. Ὁλόκληρον τὴν περιουσίαν ταύτην προσδιώρισε διὰ τῆς διαθήκης του ὑπὲρ τῶν Σχολείων, Νοσοκομείων, Ὁρφανοτροφείων καὶ ἄλλων ἀγαθοεργῶν τῆς πατρίδος καταστημάτων.

λίου, φέρουσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν φαιδράς· καὶ κοιμήτους μετὰ τὸ φῶς τῆς εὐσεβείας καὶ τὸ ἔλαιον τῆς ἀγαθοποιίας. Τὰ δὲ σώματα αὐτῶν, «ὡς ὠριμος σίτος, ὡς θημωνία τοῦ ἀλωνίου, ἐσυναχθησαν εἰς τοὺς κόλπους τῆς γῆς, ἧτις εἶνε ἡ μήτηρ ὄλων τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰ μὲν σώματα αὐτῶν ἐτάφησαν ἐν εἰρήνῃ, τὸν δὲ ἔπαινον αὐτῶν ἐξαγγέλλει ἡ Ἐκκλησία» καὶ μετ' αὐτῆς πλεῖσται πόλεις ἀντιλαλοῦσιν «ὁ χορὸς τῶν Ζωσιμάδων διηλθεν εὐεργετῶν.»

Τοιοῦτον λαμπρὸν καὶ ἀξιωματικὸν παράδειγμα ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν, χρεωστοῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ διερχώμεθα τὴν ζωὴν ἡμῶν ἀγαθοποιούντες ἀλλήλους ὁ καθείς τὸ κατὰ δύναμιν, συμφώνως πρὸς τὴν θείαν ἐντολὴν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλαδελφίας. Διότι ἡ ζωὴ ἡμῶν εἰς τὴν ὁποίαν «Γεννεᾶ πορεύεται, καὶ γεννεᾶ ἔρχεται» ὁμοιάζει μετὰ συνεχῆ ὁδόν, ἧτις εἶνε διηρημένη εἰς σταθμούς· καὶ ἀρχὴ μὲν τῆς ὁδοιπορίας εἶνε ἡ γέννησις, τέλος δὲ τοῦ δρόμου ἡ πλάξ τοῦ τάφου. Διαφέρει δὲ ἡ ὁδοιπορία τῆς ζωῆς κατὰ τοῦτο μόνον· τοὺς μὲν συνήθεις δρόμους δύναται τις ὅπως καὶ ὅταν θέλῃ νὰ βαδίσῃ ἢ καὶ νὰ μὴ βαδίσῃ διόλου, ἐὰν δὲν θέλῃ τὸν δρόμον ὅμως τῆς ζωῆς πᾶς ἄνθρωπος, ἀφοῦ ἅπασι γεννηθῆ, ἀναγκάζεται νὰ βαδίξῃ ἀδιάκοπα προχωρῶν πρὸς τὸ τέλος χωρὶς νὰ ἡμπορῇ νὰ ἐπιστρέψῃ πλέον. Βάδιζε, φωνάζει πρὸς ἕκαστον ἀπὸ ἡμᾶς πᾶσα ἡμέρα καὶ πᾶσα νύξ καὶ πᾶσα ὥρα· βάδιζε! ποῦ; πρὸς τὸν τάφον! διὰ νὰ παραδώσῃς τὸ μὲν σῶμα εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ, τὴν δὲ ψυχὴν πρὸς τὸν Ἰψιστὸν αὐτῆς Δημιουργόν. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὑπάρχει τοιαύτη καὶ ἀναγκαία καὶ ταχεῖα καὶ ἀνευ ἐπιστροφῆς ἡ ὁδοιπορία τῆς ζωῆς, μένει πλέον εἰς ἡμᾶς ἡ φροντίς νὰ ἐτοιμαζώμεθα διὰ τὸ μέγα τοῦτο ταξείδιον. Γίνεται δὲ ἡ ἐτοιμασία αὕτη, ἐὰν ἐκπληρώμεν τὰ χρεῖα τῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπης. Τότε φθάνομεν εἰς τὸ τέλος γεμάτοι ἀπὸ ἀγαθῆς ἐλπίδας, καθὼς ὁ πιστὸς ἐργάτης, ὅστις ὑπάγει πρὸς τὸν Δεσπότην διὰ νὰ πληρωθῇ τὸν μισθὸν τῆς ἐργασίας αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ βαδίζωμεν κατὰ τὸ θέλημα τῆς σαρκὸς ἡμῶν, τότε φθάνομεν εἰς τὸ τέλος, παρομοιάζοντες ἀπηλπικμένον κητόδικον ὅστις φέρων εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ τὸ σχοινίον τῆς ἀγχόνης ἀτακτεῖ καθ' ὁδὸν, φερόμενος εἰς τὸν τόπον τῆς

καταδίκης. Ἀποβλέποντες λοιπὸν πρὸς τὸ περιμένον ἡμᾶς δικαστήριον καὶ συλλογιζόμενοι ὅτι ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν δύναται νὰ καλέσῃ ἡμᾶς ὁ Κύριος, ἅς βαδίζωμεν «ἐν ὁδῷ δικαίων» ἔχοντες λύχνον διὰ τοὺς πόδας ἡμῶν καὶ διὰ τὰς ὁδοὺς ἡμῶν τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Εὐαγγελικὴ Σχολὴ καὶ τὸ Νοσοκομεῖον.

Οἱ δύο οὔτοι στιλπνότατοι τῆς ὠραίας Σμύρνης ἀδάμαντες, μεθαύριον ὁ εἷς καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας ὁ ἕτερος ἐορτάζουσι τὴν ἐπέτειον αὐτῶν ἐορτήν· ἅπας δὲ ὁ ἐγχώριος τύπος προανήγγειλεν ἀφοπύρας τὰς ἐορτὰς ταύτας, προσκαλῶν τοὺς πάντας πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν κοινῶν τούτων καθιδρυμάτων. Καὶ ἡ μὲν εὐγενὴς δημοσιογραφία ἐξετέλεσε τὸ καθήκον αὐτῆς, ἀλλὰ τίς τῶν πολιτῶν δὲν ἀναμένει μετ' ἀνυπομονησίας τὰς δύο ταύτας ἐπιστήμους τοῦ ἔτους ἡμέρας ἵν' ἀποδώτῃ τὸν γενναῖον τῆς εὐγνωμοσύνης φόρον πρὸς τὰς φιλοστόργους αὐτοῦ ταύτας μητέρας, ὧν ἡ μὲν μηρόφονει τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἢ δὲ περιθάλλει τὰ ἀσθενῆ σώματα τῶν ἀγαπητῶν ἀδελφῶν; Οὐδεὶς, πιστεύομεν, οὔτε πλούσιος οὔτε πέννης· οὔτε ἀνὴρ, οὔτε γυνή· οὔτε γέρον, οὔτε νεανίας. Καὶ ταῦτα μὲν ὅτι οὕτω θὰ γίνωσιν, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν. Ἄλλ' ἡμεῖς ἅς ἐλπίζωμεν ὅτι, τοῦλάχιστον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν Εὐαγγελίαν, Σχολὴν, εἶνε ἡ τελευταία αὕτη φορά, καθ' ἣν ἐξευτελιζέται τείνουσα τὴν σεβαστὴν αὐτῆς χεῖρα ὡς χεῖρα ἐπαίτου. Ἡ ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς ἐγκαινισθεῖσα Εὐαγγελικὴ ἐταιρεία δὲν θ' ἀνεχθῆ βεβαίως ἵνα καὶ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος παρουσιασθῇ ἢ προστατευομένη αὐτῆς ὅπως ἐπαρουσιάζετο μέχρι σήμερον κλεισθμηρίζουσα καὶ μετ' ὀλολυγμῶν ἐπαιτούσα. Πῶποτε. Ἐσμέν δ' εὐέλπιδες ὅτι ὅσον οὕτω θ' ἀκούσωμεν τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς καὶ τὸ λίαν εὐάρεστον αὐτῶν ἀποτέλεσμα. Εἶθε.

Παντολέων, τιμὴ τῶν Ἰώνων,
Προσφιλῆ τῆς υἱὸν κ' εὐγενῆ
Ἡ πατρὶς εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον
Εὐγνωμόνως Σὲ θέλει ὑμνεῖ·
Ὁ Σμυρναῖοι, χρηστοὶ συμπολίται,
Παντολέοντες ἔστε κ' ὑμεῖς,
Τὴν πατρίδα πρὸς δόξαν ὠθεῖτε
Δι' ἀπαύστου κ' ἐνθέου ὀρμῆς.

Πίστις κυνός.

Γεωργός τις. ἔλθων εἰς τὸν ἀγρόν του ἵνα ἐπιδιορθώσῃ ρῆγμα εἰς φράκτιν τινά, εὗρεν ἐπανερχόμενος τὴν κοιτίδα, ἔνθα εἶχεν ἐγκαταλείψει τὸ μονογενές του τέκνον κοιμώμενον ἀναποδογυρισμένην. Τὰ στρώματα ἦσαν σχισμένα καὶ καθημαγμένα, καὶ ὁ σκύλος ἦτο ἐκεῖ πλησίον ἐξηπλωμένος. Ὑποθέσας λοιπὸν ὅτι ὁ σκύλος ἔφαγε τὸ παιδίον, ἀμέσως ἤνοιξε τὸ κρανίον του διὰ τινος ἀξίνης, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀνά χειράς· ὅτε δὲ ἀνέστρεψε τὴν κοιτίδα, εὗρε τὸ παιδίον σῶον καὶ ὄφιν ὑπερμεγέθη νεκρὸν ἐπὶ τοῦ πατώματος φονευθέντα ὑπὸ τοῦ κυνός, οὗ τινος ἡ πίστις ἦν ἀξία ἄλλης ἀμοιβῆς. Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἐδίδαξεν αὐτόν, πόσον ἐπικίνδυνον εἶνε νὰ παραδίδηται τις πολὺ βιαίως καὶ ἐκ τοῦ προχείρου εἰς τὸ τυφλὸν πάθος του.

Ὁ μύρμηξ τοῦ Ταμερλάνου.

Ὁ διαβόητος Ταμερλάνος, μέγας κατακτητής, τοῦ οἰοῦντος τὸν βίον ἄλλοτε θὰ δημοσιεύσωμεν διὰ τοῦ Μέντορος, ἐδοκίμασθη ὑπὸ πολλῶν θλίψεων καὶ δυσκολιῶν, αἵτινες πολλάκις ἐκλόνισαν τὴν σταθερότητά του. Καί ποτε, καταδιωκόμενος ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του, ἐκρούθη ἐντὸς πεπαλαιωμένου ἔρειπίου· ἐκεῖ δὲ ἀναλογιζόμενος τὸ δεινὸν τῆς θέσεώς του καὶ ἀπηλπισμένος, εἶδε μύρμηκα ὀγκωζόμενον νὰ ἀναβιβάσῃ εἰς τὸν τοῖχον κόκκον σίτου βαρύτερον ἑαυτοῦ. Καὶ ἐπλησίαζε μὲν ὁ μύρμηξ εἰς τὴν φωλεάν του, ἀλλὰ κλονούμενος κατεκυλίετο μετὰ τοῦ φορτίου ὡς ὁ Σίσυφος· δὲν ἀπεθαρρύνετο ὁμως· ἀλλ' ἀναλαμβάνων τὸν κόκκον ἐπανελάμβανε καὶ τὴν ἀνοδὸν μετὰ τῆς αὐτῆς καρτερίας. Ἐξήκοντα καὶ ἐννέα φορὰς κατεκυλίετο ὁ ταλαίπωρος μύρμηξ, ἀλλὰ τέλος πάντων ἐπέτυχε τὴν ἐβδόμη κοστήν. Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἀνεπτέρωσε τὸ θάρρος τοῦ Ταμερλάνου, καὶ ἔκτοτε, ὅσάκις αἱ ὑποθέσεις του δὲν εὐδοκίμου ὅπως ἐπεθύμει, ἀνεπόλει τὸν μύρμηκα καὶ ἐδιπλασίαζε τὸν ζῆλόν του.

Τὸ ἐν τῷ δωματίῳ μου ὠρολόγιον.

Ἐπὶ τοῦ μαρμάρου τῆς ἐστίας τοῦ δωματίου μου ἵσταται ἐν ὠρολόγιον· εἶνε δὲ ὠραῖον καὶ πλουσίως καλλωπισμένον μὲ γλυφὰς καὶ

χρυσώματα. Τοῦτο τὸ ὠρολόγιόν μου εἶνε ὁ θαυμασμός ὅλων τῶν ἐπισκεπτῶν μου. Ἄλλ' ἀλλοίμονον! αὐτὸ ἔχει ἐν ἐλάττωμα, ἐν ριζικὸν ἐλάττωμα..... αὐτὸ δὲν κινεῖται! Ματαίως τὸ τανύω, (κορδίζω). Τὸ ἐκκρεμές (πέντουλουμ) εἶνε ἀκίνητον· οἱ δεῖκται ἤρεμοῦν· καὶ οὕτω τὸ ὠρολόγιόν μου εἶνε ἐντελῶς ἄχρηστον. Καί τοι δὲ εἶνε ἀληθῶς ἀξίον νὰ ἐπισύρῃ τὸν θαυμασμὸν παντὸς θεωροῦντος αὐτό, ἐν τῇ καθόλου ἀπολύτῃ σημασίᾳ τῆς λέξεως, εἶνε ἐν κακὸν ὠρολόγιον, ἀπλῶς διότι δὲν ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν κατασκευάσθη.

Ἐκ τῆς κακῆς ταύτης καταστάσεως τοῦ ὠρολογίου μου μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἐφεξῆς σκέψις πολλάκις. — Δὲν ὑπάρχουσιν ἄρα γε πολλοὶ ἄνθρωποι ἐν τῷ κόσμῳ, προικισμένοι παρὰ τοῦ Δημιουργοῦ μὲ ἔξοχα φυσικὰ χαρίσματα, ὁμοιάζοντες μὲ τὸ ὠρολόγιόν μου; Δὲν ὑπάρχουσιν ἄρα γε πολλοὶ ἄνδρες, γυναῖκες, καὶ παιδία πλουσίως καλλωπισμένα μὲν μὲ θείας δυνάμεις τῆς ἀθανάτου ψυχῆς των, μὴν ἐκπληροῦντα ὁμως τὸν σκοπὸν τῆς δημιουργίας των; Ὁ Θεὸς δὲν ἐδημιούργησεν αὐτοὺς νὰ τρώγωσι, πίνωσι καὶ κοιμῶνται ἀπλῶς, ὡς τὰ ἄλογα ζῶα, καὶ ν' ἀποθνήσκωσι γηράσκοντες· ἀλλὰ τοὺς ἐδημιούργησεν ὅπως ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης, ἐπὶ τῆς ὁποίας τοὺς ἔθεσε, τελειοποιούμενοι διὰ τῆς ἀρετῆς, τῆς σοφίας, καὶ τῆς ἀγιότητος κατασταθῶσιν ἀξιοὶ κληρονόμοι τῆς οὐρανόου βασιλείας. Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν χρεωστὲι ν' ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, νὰ ὑπηρετῇ αὐτόν, καὶ νὰ πράττῃ τὸ θέλημά του· διότι ἐὰν δὲν τὸν ἀγαπᾷ οὐδὲ τὸν ὑπηρετῇ, οὔτε πράττῃ τὸ θέλημά του, τότε δὲν ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἐδημιουργήθη. Καὶ ἐὰν δὲν ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν τῆς ὑπάρξεώς του, καὶ τοι ὠραῖος καὶ εὐφυής καὶ κομψὸς κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ ἐφαελκυστικὸς τοὺς τρόπους, οὐχ ἤττον ὁμως εἶνε κακός, ἀποφασιστικῶς κακὸς καὶ ἄχρηστος: Διότι, ἐπαναλαμβάνω, καθὼς τὰ χρειώδη εἰς ἡμᾶς πράγματα οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος· εἶνε κακός, ὅταν δὲν ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἐπλάσθη. Ἐὰν τις τῶν ἀναγνωστῶν ἐρωτήσῃ: Πῶς δύναμαι νὰ ἐκπληρῶ καλλίτερα τὸν σκοπὸν τῆς δημιουργίας μου; Ἀποκρίνομαι: πράττε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Πράττει δὲ αὐτό, ὅταν ὑποτάσσῃσαι εἰς τὸν Θεόν· ὅταν προσπαθῆς νὰ ἐκτελῆς τὰς ἐντολάς του· ὅταν ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου ὡς τὸν ἑαυτόν σου· ὅταν προσευχῆσαι συνεχῶς ζητῶν τὴν χάριν καὶ εὐλογίαν τοῦ Δημιουργοῦ

σου· όταν αναγινώσκης συχνάκις τὰς ἀγίας Γραφάς, ὅπου ὑπάρχει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀγωνίζεσαι ὡς καλὸς ἀθλητὴς νὰ ἐκτελῆς πᾶν ὅ,τι ἐκεῖ διδάσκει· όταν ἀληθῶς ἀγαπᾷς ὄχι μόνον τὸν ὁμοεθνή σου ἢ τὸν ἔχοντα τὴν αὐτὴν μὲ σὲ θρησκείαν, ἀλλὰ πάντα ἔχοντα τὴν εἰκόνα σου, ἦτοι πᾶν λογικὸν πλάσμα τοῦ Δημιουργοῦ σου· όταν τὸν τοιοῦτον εἰλικρινῶς ἀγαπᾷς καὶ ἦσαι πρόθυμος πάντοτε νὰ τὸν βοηθῆς ἐν τῇ χρείᾳ του καὶ νὰ τὸν φωτίζης πρὸς ἐκμάθησιν τοῦ προορισμοῦ του, ἐὰν τὸν ἀγνοῇ, καὶ τῷ παρέχῃς τὰ μέσα τῆς σωτηρίας του· όταν ἦσαι τίμιος καὶ πιστὸς εἰς τὰς συναλλαγὰς σου· όταν ἐξοδεύης τὸ ἐμπιστευθὲν σοι τάλαντον παρὰ τοῦ Δημιουργοῦ σου ἐν φιλανθρωπικοῖς ἔργοις πρὸς τὸ καλὸν τοῦ πλησίον· όταν δαπανᾷς τὸν πολῦτιμον καιρὸν ἐν τῇ τελειοποιήσει σου καὶ δὲν τὸν φθείρης ἐν ταῖς διασκεδάσεσιν ἐκείναις, αἱ ὁποῖαι ἀφανίζουν καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν υγείαν σου. Ἐὰν οὕτω ζῆς, τότε, ἀλλὰ μόνον τότε, ἐκπληροῖς τὸν σκοπὸν τῆς ὑπάρξεώς σου καὶ δὲν εἶσαι κακὸς καὶ ἄχρηστος, ὡς τὸ ἐπὶ τῆς ἐστίας μου κείμενον ὠραῖον μὲν καὶ κομψόν, ἀλλ' ὄλως ἤδη ἄχρηστον ὠρολόγιον.

Ἀγαπητέ μοι ἀναγνώστα! Σκέψθητι ταῦτα καλῶς, καὶ ὡς νὰ ἦσο ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Θεοῦ, ἐρώτησον σεαυτὸν: ἐκπληρῶ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ὁ Μέγας καὶ Παντοδύναμος Δημιουργὸς τῆς τε ἀοράτου καὶ ὁρατῆς κτίσεως μ' ἐδημιούργησεν;

Ἀνάμικτα.

Συχνάκις, φίλτατοι ἀναγνώσταί, μὲ καταλαμβάνει μανία τοῦ γράφειν, καὶ παρευθὺς ἀρχίζω νὰ γράφω: πλὴν περὶ τίνας γράφεις; ἂν αἴφνης μὲ ἐρωτήσῃ τις, ὁμολογῶ ὅτι θὰ εὐρεθῶ εἰς ἀμηχανίαν. Τὰ πάντα εἶνε ἔτοιμα· ὁ κάλαμος ἀναμένει τὰς διαταγὰς τῆς χειρὸς· ἡ χεὶρ τὰς τοῦ ἐγκεφάλου, ἀλλ' οὗτος ἀπροπαρασκευάστος βλέπει ἠλιθίως τὰς προετοιμασίας ταύτας, ζητῶν εἰς μάτην νὰ μαντεύσῃ τὸ αἴτιον. Πλὴν ἀδιάφορον· ἀφοῦ ἔχω τὴν ἐπιθυμίαν νὰ γράψω, πρέπει νὰ στερηθῶ τὴν τέρψιν ταύτην διὰ τὴν δυστροπίαν καὶ κακὴν θέλησιν τοῦ ἐγκεφάλου μου; Ὅχι, μυριάκις ὄχι· ἴσως εὐεθῆ περιέργον ἢ χρησιμὸν τι, ὅπερ νὰ κοινοποιήσω διὰ τῆς γραφίδος μου. Εἶθε τοῦτο· διότι ἄλλως δὲν θὰ εὕρητε πλέον ἶχνος μου κἂν ἐν

τῷ Μέντορι καὶ οὕτω θὰ κατατήκωμι, μὴ δυνάμενος νὰ μελανώσω χάρτην.

Πόσον ἐπεθύμουν νὰ γελάσω! ἀλλὰ δὲν δύναμαι ἕνεκα τῆς βλαθείας μου μελαγχολίας· ἐπιθυμοῦμεν ἀγαθόν τι καὶ ἐκτιμῶμεν αὐτό, ὅταν μᾶς ἐγκαταλείψῃ. Ἐπιθυμῶ τὸν γέλωτα, τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς χαρᾶς. Ὁ γέλωτας, εἶσαι ἡ τρυφή τῶν μωρῶν, πλὴν μωρὸς εἶνε ταῦτόσημον τοῦ εὐτυχοῦς. Εὐτυχὴς ὁ μωρὸς, εὐτυχὴς ὁ παράφρων, διότι τὰς τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῶν Κόσμου ἀθλιότητας δὲν βλέπει ἐναργῶς καὶ δὲν αἰσθάνεται τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν ἀπαύστως ὑπὸ βελῶν μυρρίων τιτρωσκομένην, ἀλλὰ γελαῖ ἴσως διὰ τοὺς πολὺ μωροτέρους αὐτοῦ σώφρονας. Ἐπάρατος σκέψις, σύ δηλητηριάζεις τὴν βραχεῖαν ἡμῶν ζωὴν καὶ ὡς διὰ μικροσκοπίου τὰ δυσάρεστα ἡμῶν συμβάντα μεγεθύνεις. Σὺ ἀναγκάζεις ἡμᾶς νὰ ἀναπολώμεν ἐνδύκρυες τὴν παιδικὴν ἡμῶν ἡλικίαν, διότι τότε ἀφροντισία ἐβασίλευε, καὶ αὐτὴ καθίστα ἡμᾶς εὐτυχεῖς· αὐτὴ μᾶς παρίστα τὸ πᾶν ὑπὸ μορφὴν χαρίεσσαν καὶ φαιδρᾶν.

Ἄλλ' ἄρά γε ὁ γέλωτας εἶνε πάντοτε σημεῖον χαρᾶς καὶ ἰλαρότητος; ὄχι δυστυχῶς· οὐδὲν ἀγαθὸν ἀμιγῆς κακοῦ· καὶ ὁ γέλωτας αὐτὸς δι' ἀπλῆς αὐτοῦ μεταβολῆς καθίσταται ἀποτρόπαιον καὶ σκληρὸν βέλος πληγόνον ἡμᾶς οἰκτρῶς.

Καὶ πρῶτον, ὡς ὑπὸ τὸ ρόδον πολλάκις κρύπτεται ὄφις, οὕτως ὑπὸ τὸν γέλωτα καὶ τὸ μειδίαμα καλύπτεται πολλάκις ἐπιβουλὴ καὶ προδοσία, καὶ ἐχθρικός καταχθόνιος σκοπός, τοσοῦτον φοβερώτερος, ὅσον χαριέστερον τὸ ἐπικαλύπτει αὐτὸν μειδίαμα· ἔπειτα δὲ ὁ ψευδὴς καὶ ἀδιάφορος γέλωτας, ὁ παρὰ τῆς ἐθιμοταξίας πρὸς ὑποδοχὴν ἐπιβαλλόμενος· ἀκολούθως ὁ γέλωτας τοῦ ἐμπαιγμοῦ, ὁ μεγεθύνων τεραστίως τὴν πικρίαν τῶν ἀτυχιῶν μας· ὁ σαρδόνειος γέλωτας, ὁ ὑποκριτικός, ὁ βεβιασμένος..... τί τρομερόν! τοσοῦτοι καὶ τηλικούτοι κοκοὶ γέλωτες ἐναντίον ἐνός, ἐναντίον τοῦ εἰλικρινοῦς καὶ φαιδρουῦ! εἰς πάντα ἡ κακία ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὑπερπλεονάζει, εἰς πάντα ὑπερτερεῖ τοῦ καλοῦ. Ποτὲ σχῆμα θυμοῦ δὲν προξενεῖ τόσον ἀλγεινὴν αἴσθησιν, ὅσον ἡ εἰρωνεία· ποτὲ ὕβρις τοσαύτην πικρίαν, ὅσον ἀπλῆ διαστολὴ τῶν χειλέων, ὅσον ἐν κατάρατον τοιοῦτον μειδίαμα.

Ἴδου δὲ πῶς ὁ Φοντενέλλος (Fontenelle) περιγράφει τὸ τοῦ γε-

λῶντος πρόσωπον α τὰ μέτωπον φαίνεται διεσταλμένον, αἱ ὄφρυς καταπίπτουσι, τὰ βλέφαρα συστέλλονται, ὁ ὀφθαλμὸς δακρυρροεῖ, ἡ ρίς συνάγεται καὶ ἀπολήγει εἰς ὄξύ, τὰ χεῖλη ἀποσύρονται καὶ μηκύνονται, ἀφίνοντα νὰ φαίνωνται οἱ ὀδόντες, ἡ γλῶσσα κρέμαται ἀναπαλλομένη σφοδρῶς, ὁ λαιμὸς πρίσκειται, αἱ φλέβες ἐξοιδοῦνται, τὸ σῶμα ὀλόκληρον συγκάμπτεται, στροφιδνεῖται, αἱ χεῖρες φέρονται πρὸς τὰ πλευρὰ καὶ σφίγγουν αὐτά, ἰδρῶς περιχέει τὸ πρόσωπον, καὶ ἡ φωνὴ μεταβάλλεται εἰς λυγμούς. »

Ἴδου τὰ σημεῖα τοῦ γέλωτος, ὅστις, ἐὰν καταντήσῃ ὑπερβολικός, ἔχει πολὺ ὀλεθρίας διὰ τὴν υγείαν ἡμῶν συνεπειάς· καὶ αὐτὸς λοιπὸν ὁ φαιδρὸς γέλως δὲν εἶνε δυστυχῶς ἀπηλλαγμένος κακοῦ. Διογένης ὁ Λαέρτιος ἀναφέρει, ὅτι, Χρῦσιππος ὁ Σολεὺς, ἐν τῷ κήπῳ μετὰ τῶν φίλων περιδιαβάζων, εἶδε διαβαίνοντα ὄνον νὰ καταφάγη τὰ ἐντὸς πινακίου δι' αὐτοὺς ὠρισμένα σῦκα· γελάσας δὲ προσέταξεν ἀστεϊζόμενος νὰ δοθῇ εἰς τὸν ὄνον φιάλη οἴνου, ἵνα μὴ τυχὸν πάθῃ ἐκ τῆς συκοφαγίας ὁ εὐγενὴς αὐτοῦ στόμαχος. Ὁ ὄνος ἐδέχθη εὐχαρίστως καὶ προθύμως· τὸ προσφερθὲν καὶ ἔπιεν ἄνευ δισταγμοῦ. Τοῦτο ἐπροξένησεν εἰς τὸν Χρῦσιππον γέλωτα Ὀμηρικόν, τὸν ὁποῖον μὴ δυνάμενος νὰ κρατήσῃ ἐξέπνευσε, πρὸς μεγίστην τέρψιν τοῦ ἐμπαιχθέντος ὄνου.

Ἴδου πόσον ἀληθὲς εἶνε τὸ ἀπόφθεγμα « Πᾶν μέτρον ἄριστον ». Ἐπειδὴ δὲ ὁ λόγος περὶ ἀποφθεγμάτων, θὰ σᾶς διηγηθῶ τι, τὸ ὁποῖον ἐσχάτως μοι συιέθη, Εἰμαι συνδρομητῆς καὶ τακτικὸς ἀναγνώστῃς τοῦ Μέντορος, οὔτινος καὶ τὴν πρόθεσιν ἐκτιμῶ καὶ τὴν πορείαν κατ' ἀλληλοτάτην πρὸς τὸν σκοπὸν νομίζω. Δὲν ἔφθασα εὐτυχῶς εἰς τὸ ἅγιον τῆς σοφίας ὡς τινες ἄλλοι συμπολῖται μου, καὶ καταδέχομαι νὰ ρίψω ἐν βλέμμα εἰς διδακτικὸν περιοδικόν, στέργων τὰ παρόντα καὶ ζητῶν τὰ βελτίω. Εὗρον λοιπὸν ἐν αὐτῷ εἰκόνα παριστῶσαν ἄνδρα ρακενδύτην, γυμνὸν σχεδόν, κρατοῦντα φανὸν ἀνὰ χεῖρας· κάτωθεν δὲ ἀνέγνω τὰ ἀκολουθοῦντα λέξεις « Διογένης λυχνον μεθ' ἡμέραν ἄψας, ἄνθρωπον, ἔφη, ζητῶ ». Ὁμολογῶ ὅτι βαθέως συνησθάνθη τὴν ἐκ τούτου προσβολήν· Σύ, εἶπον, ἄθλιε, σὺ ρακενδύτα, εἶσαι τοσοῦτον τέλειος, ὥστε νὰ προφέρῃς τὰς ἀγερώχους ταύτας λέξεις; καὶ σεῖς, κύριοι συντάκται τοῦ Μέντορος, τολ-

μαῖτε νὰ ἐπαναλάβητε τὰς λέξεις ταύτας σήμερον, ὅτε πολιτισμὸς πληροῖ ἡμᾶς, ὡς ὁ ἄηρ τοῦς κενοῦς ἄσκους; Ἐσκέφθη πλὴν ὠριμότερα, ἐφυλλολόγησα, ἠρεύνησα καὶ εἶδον τίς ὁ Διογένης· ἐπίσθη δὲ ὅτι δὲν ἄρκει τὸ νὰ ἦνε τις μυρωδάτος, κορδισμένος καὶ φιγουρίνι ἵνα καλῆται ἄνθρωπος. Κρίνατε ὑμεῖς αὐτοί, ἰδοὺ τὴν τῶν ἀποφθεγμάτων του.

Ἡ φιλαργυρία, ἔλεγε, εἶνε μητρόπολις πάντων τῶν κακῶν.

Ἴδων ποτε εἰς ἀσώτου οἰκίαν ἐπιγραφὴν « Πωλεῖται », ἤξευρα, εἶπεν, ὅτι ἡ οἰκία αὕτη μετὰ τοσαύτας κραιπάλας θὰ ἐξεμέσῃ τέλος τὸ περιεχόμενον.

Οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες, ἔλεγε, εἶνε εἰκόνες τῶν θεῶν. Ἴδων ἄσωτον δειπνοῦντα μετ' ἐλαίας, ἄν ἐπρογευματίζες οὕτως, εἶπε, κάπως κάλλιον θὰ ἐδείπνεις.

Οἱ ἄσωτοι, ἔλεγε, εἶνε ὅμοιοι μετὰ τὰς σύκας τὰς πεφυτευμένας εἰς χεῖλος κρημοῦ, ὧν τὸν καρπὸν τρώγουσι κόρακες καὶ γῦπες.

Οἱ λέγοντες πολλὰ χρήσιμα καὶ σπουδαῖα, μὴ πράττοντες δὲ αὐτά, ὁμοιάζουσιν, ἔλεγε, μετὰ κιθάραν, διότι καὶ αὕτη ἐκφέρει μὲν φωνάς, δὲν αἰσθάνεται ὅμως.

Πρὸς τὸν εἰπόντα ὅτι ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ παιδεία ὀλίγον τὸν ἐνδιαφέρουν, εἶπε, τί λοιπὸν ζῆς, ἀφοῦ περὶ τοῦ ζῆνκαλῶς δὲν φροντίζεις; Ἡ παιδεία, ἔλεγε, εἰς μὲν τοὺς νέους εἶνε σωφροσύνη, εἰς τοὺς γέροντας παρηγορία, εἰς τοὺς πτωχοὺς πλοῦτος, καὶ εἰς τοὺς πλουσίους στολισμὸς.

Ἐξ ὄνουχοι τὸν λέοντα· ἄν σᾶς ἀρέσκωσι τ' ἀποφθέγματα, θὰ σᾶς εἶπω πολλὰ ἄλλοτε. Ἦδη δὲ ἀκούσατε ποιημάτων τι, ὅπερ εὖρον κατὰτύχην σήμερον.

Ὁ ἐραστής τῆς γραΐας.

Ἀπὸ φορέματα γυμνὸς
κι' ἀπὸ χρυσοῖν εἶμαι.
Μὲ ἐγκατέλιπον δεινῶς
τὰ πάντα καὶ ἐλεινῶς
εἰς τὴν πτωχείαν κεῖμαι.

καὶ στέκονται πρὸ τῶν θυρῶν
μὲ λύσαν, μὲ μανίαν.

Εἰς τὴν κακὴν ταύτην πληγὴν
εὗρον πλὴν ἰατρειάν·
θὰ ἤμην βάρος εἰς τὴν γῆν,
νὰ μὴν εὖρω καταφυγὴν,
τοῦ πάθους σωτηρίαν.

Τῶν δανειστῶν μου τῶν σκληρῶν
φεῦ! ἀπορῶ τὴν βίαν.
Ἔρχονται, φεύγουν εἰς σωρὸν,

Γραίας παρθένου ή τρελλή
μ' ἔσωσεν εὐπιστία·
οἱ θησαυροὶ της εἶν' πολλοί,
κ' ἐν πεποιθήσει ή καλή
πιστεύει τὰ παιδία.

Εἶν' πεπεισμέν' ὅτ' ἀγαπῶ
αὐτὴν κ' ὄχι τὰς λίρας,
πιστεύει ὅτι τὴν εἰπῶ,
ἂν καὶ πολλάκις σιωπῶ
ἐκ τῆς πολλῆς ἀνίας.

ᾠ! μὲ κρατεῖ σφιγκτὰ πολὺ,
εἴμ' ή ἴστερνὴ ἐλπίς της.
Δι' ἔραστὰς της δὲν λαλεῖ,
ἂν κ' ἦσαν ἄμετροι, πολλοὶ
ἔς τὸ ἔαρ τῆς ζωῆς της.

Προχθές.....ὦ! ὦραν τὴν φρικτὴν
ᾠ τί συκοφαντία!
Μ' ἔσυκοφάντησαν ἔς αὐτὴν
ὡς κορασίων λατρευτὴν
ἐμάν' ή ἐρασίμια.

Μ' ἐπέπληξε πόλλ' αὐστηρῶς
νὰ κλαίη φεῦ τὴν εἶδα!
ἔμεινα ἄλαλος, νεκρὸς
φεῦ! ἦτο κίνδυνος πικρὸς
νὰ χάσω καθ' ἐλπίδα.

Ἐχει τὴν ρίνα κλασικὴν
μὲ στίξεις τρισχιλίας
ρίνα μακρὰν, πελαργικὴν,
πρότυπον εἰς τὴν γλυπτικὴν
καὶ θαυμαστῆς ἀξίας.

Ὁ Ὅμηρος πλὴν μὲ αὐτὴν
ρίνα ὁμοίαν εἶχε·
κι' ὁ Σόλων τὴν ἐπαινετὴν
σοφίαν του εἰς τὴν κυρτὴν
ρίνα κλεισμένην εἶχε.

Εἶνε ὀλίγον καὶ κυφὴ,
ὡς τεθλασμένος κρῖνος...
Χαρὰ μεγάλη καὶ κρυφὴ
ἦτο κυφὸς (ὦ! τί τρυφὴ!)
κι' ὁ μέγας Κωνσταντῖνος.

Ὀλ' ή μορφὴ της μὲ βραστὴν
πατάταν εἶν' ὁμοία·
φενάκην στέφεται πλαστὴν
καὶ ἐμψυχώθη ἀπ' αὐτὴν
ή ὀρυκτολογία.

ᾠ! πότε νὰ τὴν νυμφευθῶ!
(οἱ δανεισταὶ λυσσῶσιν)
τὰ πλούτη της ν' ἀξιωθῶ!
νομίζω πῶς θὰ τρελλαθῶ
ἀπὸ χαρὸν τὴν τύσην.

Ποντικοὶ ἀρμέγοντες ἀγελάδας.

Εἰς τινὰ ἐπαρχίαν τοῦ Βελγίου ὀνομαζομένην Νχιμούρ, ὑπάρχει
μοναστήριον καλογραιῶν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου τρέφονται 300 ἕως 400
ἄτομα. Διὰ νὰ ἔχουν λοιπὸν σημαντικὴν οἰκονομίαν εἰς τὴν προ-
μήθευσιν τοῦ γάλακτος, διατηροῦν αἱ καλογραῖαι ἕως εἴκοσι γαλα-
κτοφόρους γελάδας ἐκλεκτάς. Ἄλλ' ἀπὸ τίνος καιροῦ αἱ γελάδες αὐ-
ται δίδουν πολλὰ ὀλίγον γάλα. Τὸ γάλα ἀφαιρεῖται ἀπὸ ἡμέρας εἰς
ἡμέραν καὶ ἀπὸ νυκτὸς εἰς νύκτα, ἅμα σχηματισθῆ ἐντὸς τῶν μα-
ζῶν των.

Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ τίνες εἶνε οἱ κλέπται. Καὶ ὅμως αὐ-
τοὶ εἶνε ποντικοί, οἵτινες ἐρχόμενοι ἀπὸ τίνος ἐκεῖ πλησίον ποτα-
μοῦ, ὀνομαζομένου Σάμβρ, καὶ ἀπὸ τῶν ὄχρετῶν, ἐπισκέπτονται τοὺς
σταύλους σωρηδὸν καὶ ἀρμέγουν διαδοχικῶς τὰς γελάδας τοῦ κατα-
στήματος. Φαίνεται μάλιστα ὅτι οἱ ποντικοὶ εἶτε ὠφελούμενοι ἐκ
τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν εἶνε πλαγιασμένοι αἱ γελάδες, εἶτε ἀναρρι-
χώμενοι (σκαλόνοντες) μέχρι τῶν πλευρῶν των, θηλάζουν (βυζαί-
νουν) τόσον ἐπιτηδείως, ὥστε αἱ γελάδες ἀνέχονται εὐχαρίστως τὴν
πανουργίαν, ἥτις τὰς ἀπαλλάττει ἀλύπως ἀπὸ ὑγρά, τὰ ὅποια ἐνίστε
τὰς ἐνοχλοῦν.

Ἐγγυώμεθα τὴν ἀκρίβειαν τοῦ γεγονότος τούτου, λέγει εὐρω-
παϊκὴ τις ἐφημερίς, ὀνομαζομένη Liberal.

Θὰ προσέφερε δὲ ὑπηρεσίαν σημαντικὴν εἰς τὰς καλογραίας, ἂν
ἐκοινοπόει εἰς αὐτὰς μέσον τι, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ καταστρέψωσιν ή
ἀπομακρύνωσι τοὺς ἀπλήστους κλέπτας, τοὺς ἀφαιροῦντας τὸ γάλα
των.

Ἀλίδαστρος ή ἀλάδαστρον.

Λίθος μαλακώτερος ἀπὸ τὸ μάρμαρον καὶ τόσον διαφανής, ὥστε
σχεδὸν ὁμοιάζει μὲ τὴν ἕλεον. Ἐκ τοῦ λίθου τούτου, ὁ ὁποῖος συν-
ήθως μὲν ἔχει κηλίδας ἐνίστε ὅμως ἀπαντᾶται καὶ λευκότητας, κατα-
σκευάζονται διάφορα ἀγγεῖα διὰ πολὺτιμα πράγματα. Τοιοῦτον
λ. χ. ἦτον ἐκεῖνο, ἐντὸς τοῦ ὁποίου οἱ εὐαγγελισταὶ Ματθαῖος καὶ
Μάρκος ἀναφέρουσιν ὅτι εἶχεν ή γυνὴ τὸ μῦρον, μὲ τὸ ὁποῖον ἤλειψεν
ὀλίγας ἡμέρας πρὶν τοῦ πάθους του τὸν Ἰησοῦν. Εὐρίσκεται εἰς δια-
φόρους τόπους, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὴν μεσημβρινὴν Εὐρώπην, καὶ μάλ-
ιστα τὴν Μελίτην καὶ τὴν Σαρδηνίαν. Τινὲς θέλουσιν ὅτι κατὰ
πρῶτον εὐρέθη εἰς τὰ λατομεῖα μιᾶς πόλεως τῆς Φρυγίας, ἥτις ὀνο-
μάζετο Ἀλαδάστρα καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἔλαβε τὴν ὀνομασίαν.

Αἶνιγμα 6ον.

Τ' ὀνομά σου, ἄνθρωπέ μου;
Τ' ὀνομά μου, τί γυρεύεις;
Ἄν κοπῆ ή κεφαλὴ μου,
Θὰ μ' ἀκοῦς καὶ θὰ χορεύης.

Πληθυσμὸς τῶν κατοίκων τῆς γῆς.

Χριστιανοὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας	76,000,000.
” τῆς Δυτικῆς	170,000,000.
” τῶν Διαμαρτυρομένων	89,000,000.
Ἰουδαῖοι	5,000,000.
Ὄθωμανοὶ	160,000,000.
Εἰδωλολάτραι	788,000,000.
ὄλον	4,288,000,000.

Περιεχόμενα.

Περὶ τοῦ νέου ἔτους 1870.—2. Τὰ δύο ἡμερολόγια (καλενδάρια).—3. Ὁ μῆν Ἰανουάριος.—4. Βασιλεὺς ὁ Μέγας.—5. Φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα (σελ. 285, 324).—6. Τὸ ὄργανο (ποίημα).—7. Πόθεν ἢ μεταξύ ἡμῶν πολυτέλεια.—8. Γεώργιος Α΄ βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων (συνέχεια καὶ τέλος).—9. Περὶ θερμότητος καὶ θερμομέτρων (μετ’ εἰκονογραφίας).—10. Ὁ περίπατος.—11. Ζωσιμάδα (σελ. 304 καὶ 338, μετ’ εἰκονογραφίας)—12. Ὁ Μεσσίας Σαβατιέ.—13. Φυσικὴ θεογνωσία (σελ. 310 καὶ 333 (μετ’ εἰκονογραφίας).—14. Ὁ τυφλὸς ἐργάτης.—15. Ἡλικία τῶν ζώων.—16. Ἀστεῖον ἀνέκδοτον.—17. Ἀξιοσημείωτος ἀναγραμματισμὸς.—18. Μῦθος κατὰ Λαφρονταῖνον.—19. Λύσις τοῦ 5ου αἰνίγματος.—20. Ἡ ἀγορά.—21. Ἡ ἐμπορικὴ ἔνωσις.—22. Ὁ Γερμανὸς περιηγητὴς καὶ ὁ ὁδηγὸς του.—23. Βερκῖνος, ὁ φίλος τῶν παιδῶν.—24. Ἡ Εὐαγγελικὴ Σχολὴ καὶ τὸ Νοσοκομεῖον.—25. Πίστις κυνός.—26. Ὁ μύρμηξ τοῦ Ταμερλάνου.—27. Τὸ ἐν τῷ δωματίῳ μου ὥρολόγιον.—28. Ἀνάμικτα.—29. Ὁ ἐραστὴς τῆς γριάς.—30. Ποντικοὶ ἀρμέγοντες ἀγέλαδας.—31. Ἀλάβαστρος ἢ ἀλάβαστρον.—32. Αἶνιγμα 6ον.—33. Πληθυσμὸς τῶν κατοίκων τῆς γῆς.—34. Περιεχόμενα.

Παρόραμα.

Ἐν σελ. 300 στίχῳ 49 ἀντι ἀνάπαυσις γράφον πύκνωσις.